

საერთო გაფატი

№9 (321) • 18 მარტი, 2015 წელი • გამომცემი: ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

21 მარტი „ნაციონალისტების“
კი არა ქართველი ხალხის
სიბრძნისა და გონიერების
გამოცდის დღეა!

საუკუნის ძარცვა, ანუ ენერგოგაფია
და ქართული ენერგეტიკის
„რუსი კარდინალები“

როგორ შეიძლება „ნაციონალისტების“ მთავრობის გადადგომა იმ საკრალურ ადგილას, რუსთაველის გამზირზე, მოითხოვონ, სადაც მათ უდანაშაულო ადამიანები დახოცეს...

„ნაციონალისტების“
მთავარია, 21 მარტს
გვამები დაიღოს
რუსთაველზე!

საქართველოში სააკაშვილსა და „ნაციონალისტების“ რეპრეზენტაციის გამორიცხვით! პირდაპირ დაწერეთ — ნორლანდმა და სხვებმა ეს შუბლზე კარგად დაინერონ!

მოვუწოდებ საქართველოს
მოსახლეობას: არც
ერთი არ გახვიდეთ
ქუჩაში 21 მარტს!

„ქართველ ხალხს შეიძლება მართლაც აქვს რაღაც პრეტენზიები ამ ხელისუფლების მიმართ, მაგრამ თქვენ რა შუაში ხართ, თქვენ ვინ გთხოვთ შუაგაცობა და „საქმის გამრჩევად“ ვინ დაგიძახათ, ნაცებო?“

**ვასტანბ
სარჩილაშა**

„ნაციონალური მოძრაობა“ საპროტესტო აქციას აანონსებს და ქართველ ხალხს მოუწოდებს, 21 მარტს ხელისუფლების გადადგომის მოთხოვნით რუსთაველზე გამოვიდეს.

ქართველ ხალხს შეიძლება მართლაც აქვს რაღაც პრეტენზიები ამ ხელისუფლების მიმართ, მაგრამ თქვენ რა შუაში ხართ, თქვენ ვინ ბიზნოსთან უშუალოდ და „საქმის გამორჩევა“ ვინ დაგიბრუნებინებ?

ქართველ ხალხს ამ ხელისუფლებასთან ყოველი უშუალოდ არ სჭირდება – თუ რაიმე არის გასარკვევი, უთქვენოდაც გაარკვევენ გასარკვევს.

თქვენ, როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ ვერ მიხვდარხართ, ყველაზე მეტად რით არის უკმაყოფილო ქართველი ხალხი და ყველაზე მეტად რას საყვედურობს იგი ხელისუფლებას.

რას საყვედურობს და იმას, თქვენი უტიფარი, ცინიკური და თავზედური პარპაში რომ ვერ აღკვეთა ბოლომდე.

იცით, რისი ეშინია ყველაზე მეტად ქართველ ხალხს? – თქვენი უკან მობრუნების, თქვენი კრიმინალურ-სადისტური რეჟიმის აღდგენის და სწორედ ამ შიშის გამო შფოთავს და წუნს იგი და ხელისუფლებას უფრო პრინციპული და რადიკალური ნაბიჯებისკენ მოუწოდებს.

ამ ხელისუფლებას უუნაროს უწოდებთ და ამ დროს თქვენი უუნარობის ამბავი რომ მხასხმდება, ტანში მზარას. რას ეპასხით თქვენ უნარიანობას? იმას, 300 000 ადამიანი დამანაშავედ რომ გამოაცხადეთ, უდანაშაულო ადამიანებს ქუჩაში რომ ხვრამბლით, ადამიანებს ქონებას რომ ართმევდით, აწამებდით, თქვენს ბატონოვში მათგანებს აუპატიურებდით, ეს იყო თქვენი უნარიანობა და მარიფათიანობა?

ასეთი უნარიანობისკენ მოუწოდებთ ამ ხელისუფლებასაც?

თქვენი ცხრაწლიანი მმართველობის პერიოდში თქვენ იმდენი პრობლემა დაუტოვეთ ამ ქვეყანას, მიუხედავად იმისა, რომ მთელ მსოფლიოს თვალში ნაცარს აყრიდით და არწმუნებდით, არნახული აღმშენებლობის ხანა დგას საქართველოში, სინამდვილეში თქვენ იმდენი უმძიმესი პრობლემა დაუტოვეთ ამ ქვეყანას, ორ წელიწადში მათი აღმოფხვრა შეუძლებელი იყო.

ცხადია, ეს იცით თქვენ და ამიტომაც ცდილობთ, პრობლემების გამოსწორების დრო არ მისცეთ ხელისუფლებას და ამ მოუგვარებელი საკითხებით გამოწვეული უკმაყოფილების ფონზე ახლავე ყელში წვდეთ და როგორმე მოახრჩოთ იგი, რადგან ხვალ და ზეგ, როცა ეს საკითხები გადაწყდება, უკვე არ იქნება თქვენთვის ხელსაყრელი ატმოსფერო და თქვენი გამარჯვების შანსი ნულამდე დავა.

თქვენ ერთი-ერთში იმეორებით გასული საუკუნის 90-იან წლებში განხორციელებულ პროვოკაციულ მეთოდებს, როცა ქვეყნის გარედან მართულმა ძალებმა დამოუკიდებლობის მოპოვებიდან მცირე ხანში ხანგრძლივად და ძნელად ასაშენებელი დემოკრატიული ინსტიტუტების ჩამოყალიბება ერთ წელში მოსთხოვეს ხელისუფლებას და ამ საბაბით შეიარაღებული გზით დაამხეს იგი, თითქოს ეს ყოფილიყო დემოკრატიის მყისიერად აშენების უებარი ხერხი და საშუალება.

თქვენც იმ ავანტიური პოლიტიკის სულიერი მამაკვირები ხართ, ნაცვობო და მათ მიერ დაწყებული ქვეყნის დამონების პროცესი საოცარი ენთუზიაზმით და მონდომებით გააგრძელებთ, თუმცა საქმის (დავლების) ბოლომდე მიყვანა არ დაგცალდათ და ამიტომაც ცდილობთ, როგორმე უკან მობრუნდეთ და თქვენს მიერ ნაგვემ-ნაწამებ

ქვეყანას საკონტროლო ტყვია დაახალოთ.

რა ისეთი ვალდებულებები დაიკისრეთ და ისეთს ვის მიჰყიდეთ ეს ქვეყანა, ან ისეთი რა ფული აიღეთ, რომ დღემდე არ გეღვევთ?

თქვენ არასოდეს ყოფილხართ საქართველოს ხელისუფლება და არასოდეს გიპოთიბიათ ის, რასაც თავისი ქვეყნის გულგმობიანობის ხელისუფლება უნდა აკეთებდეს.

რი აზიციების, თქვენი სადისტურ-მანიპულური ინსტიტუტების განხორციელებისთვის საჭირო ასპარაზი და სივრცე მხოლოდ და არა საფოტო.

თქვენ ის არ გიყვართ და რადგან არ გიყვართ, ამიტომაც იმატებთ მას ასე ადვილად ქაოსისთვის, რომლის ინსპირირებასაც თქვენ ასე თავგამოდებით ცდილობთ.

21 მარტი, თქვენი ჩანაწიქრით, დიდი დესტაბილიზაცი-

საფაშაბელი კიდევ გეგრიც

თქვენ იყავით სადამსჯელო-საგეზეკუციო დესანტი, საერთაშორისო მაფიური დაჯგუფებების ერთ-ერთი ქვეგანყოფილება, მათი ხარკის ამკრეფი, მათი საგადასახადო სამსახური და არა ხელისუფლება, რომელიც საკუთარი სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების განსახორციელებლად უნდა იღვწოდეს.

თქვენ უპროვინო, უსამშობლო ხალხი ხართ. თქვენთვის ქვეყანა, რომელსაც საქართველო ჰქვია, საფოტო კი არა თქვენი ეგოისტური ავანტიური პროპაგანდის, თქვენი ავანტიური პოლიტიკური

ის და ქართული „გაიღის“ პრეზიდენტი. მკვი მკვი, რომ თქვენ სამოქალაქო ომის გაჩაღება გსურთ საქართველოში, თუმცა რაღა მკვი მკვი, როცა უპრინციპო გადახვეწილი თქვენი ბელადი გულის სვამიანს ვერც მალავს.

თქვენ პროდასავლური კურსის ღალატში და რუსეთთან ფარულ გარიგებაში ადანაშაულებთ ამ ხელისუფლებას, ეს იმ დროს, როცა თქვენი „გონივრული მოღვაწეობის“ წყალობით პროდასავლური ფასეულობების სრული დისკრედიტაცია მოახდინეთ, ხოლო რუსეთს საქართველოს ტერიტორიების ოცი პროცენტი ხონჩით მიართვით, შემდეგ კი ჯერ კიდევ დაუმარხავი ქართველო ბიჭების ცხედრებზე იცეკვეთ, იმდროს, ტამ-ფანდურა გამართეთ.

ვინ ხართ თქვენ, ვისი მისერები ხართ? რუსეთის? აფხ-ს? თუ ორივესი ცალ-ცალკე და ორივესი ერთად?

როგორც წერილის დასაწყისში ვთქვი, საქართველოს მოსახლეობას გარკვეული პრეტენზიები მართლაც შეიძლება ჰქონდეს, მაგრამ თავის ხმას ქართველი ხალხი უთქვენოდაც მიაწვდენს ხელისუფლებას.

რაც არ უნდა უჭირდეს, რაც არ უნდა მძიმე პრობლემები ჰქონდეს, იმ ადამიანის წესიერებისა და გონიერების არ მჯერა, ვინც თქვენს დაძახილზე გარეთ გამოვა და თქვენს გვერდით დადგება.

„საერთო გაზეთი“
მთავარი რედაქტორი: ვასტანბ სარჩილაშა
გამომცემელი: შპს საზოგადოებრივი ცენტრი „საერთო სიტყვა“
მის: თბილისი, აღმაშენებლის 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სტ) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამომცემისგან ერთი პერიოდის ვადაში. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.
იბეჭდება შპს „გამომცემლობა საზოგადოებრივი“; ტელ.: 599 95 31 90
ამ ნომერში აღნიშნულია სარედაქციო მასალა.

21 მარტი „ნაციონალების“ კი არა ქართველი ხალხის სიბრძნისა და გონიერების გამოცდის დღეა!

ცოცხების პარტია, „ნაციონალური მოძრაობა“ 21 მარტს ხელისუფლების გადადგომის მოთხოვნით აქციის გამართვას აპირებს. გავრცელებული ინფორმაციით, განიხილება კიევური მაიდანის მსგავსი პროცესების დაწყება. რა სცენარით განვითარდება ნაციების მიერ 21 მარტს დაგეგმილი აქცია, ხალხის რა როლენობა შეიძლება ვიხილოთ ამ აქციაზე და პროვოკაციების შემთხვევაში რას დაუპირისპირებს ხელისუფლება აქციის ორგანიზატორებსა და მონაწილეებს? „საერთო გაზეთი“ ამ საკითხებზე საზოგადოებისთვის კარგად ცნობილი რამდენიმე პიროვნებას ესაუბრა:

საპარლამენტო უმრავლესობის დეპუტატი, ზაქარია ქუცნაშვილი: – „ნაციონალური მოძრაობის“ გადმოსახედიდან ეს იქნება მხარდამჭერი ძალების მორიგი დავალიერება. „ნაციონალური მოძრაობა“ მაქსიმალურად ცდილობს მხარდამჭერი ძალების პერმანენტული დათვლიერებით გაზომოს საზოგადოებრივი განწყობა, როგორც ხელისუფლების მიმართ, ასევე მათ მიმართ, იმიტომ, რომ, ფაქტია, ისინი იბრძვიან მთავარი ოპოზიციური ძა-

ლის სტატუსისთვის და მთავარი ოპოზიციური ძალის სტატუსი არ უნდათ, რომ შემოფარგლული იყოს მარტო საპარლამენტო საქმიანობით. ისინი ამბობენ, რომ პარლამენტში ჩვენ უნდა ვფლობდეთ სიტუაციას, ასევე ქუჩაშიც. აქედან გამომდინარე ისინი ცდილობენ, რომ პერმანენტულად გაზომონ საზოგადოების განწყობები ე.წ. ქუჩის საპროტესტო აქციების ჩატარებით. აი, ეს შეიძლება იყოს მათი მიზანი. ხელისუფლების მიზანი კი, ჩემი აზრით, უნდა იყოს კანონის ჯეროვანი აღსრულება, რაც ნიშნავს იმას, რომ შეკრების და მანიფესტაციის გამოხატვის თავისუფლება იყოს დაცული, შესაბამისად, მიაქციოს მას იმდენი ყურადღება, რასაც კანონი ითხოვს, არც მეტი, არც ნაკლები. ხოლო კანონი ითხოვს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვას, კანონი ითხოვს გამოხატვის თავისუფლების დაცვას, და მე ვფიქრობ, ეს ყველაზე სწორი იქნება კანონის მიერ რეგულირება და არა რაიმე სპეციალური ღონისძიებების ჩაფიქრება. პრესაში გავრცელდა ინფორმაცია, სპეცნაზის მობილიზება ხდება, რაც, არ მგონია, რომ სიმართლე იყოს. არ მგონია, რომ ასეთი საჭიროება იყოს, ვიმეორებ, ხე-

ლისუფლების ლეგიტიმაცია ხალხის მხარდაჭერაში უნდა გამოიხატებოდეს. სხვათა შორის, საუბარია, უკრაინიდან ნაციონალების დასახმარებლად ბოვეიკების ჩამოსვლაზეც, თუმცა მე ასეთ ინფორმაციებს არ ვფლობ და არც ველი მსგავს რამეს.

– სააკაშვილი იმუქრება, რომ აუცილებლად დაბრუნდება...

– მიშა გვაგუებს იმას, რომ საქართველო, ეს არის მისი პოლიტიკური ამბიციის ასპარეზი. და ის არ თმობს ამ პოლიტიკური ამბიციის ასპარეზს, თუმცა მას შემდეგ, რაც დაიკაფოფილა პატივმოყვარეობა უკრაინულ ხელისუფლებაში გარკვეული პოზიციების დაკავებით, მისი ეს დამოკიდებულება მეტ-ნაკლებად შენედა. ვართ ადამიანები, რომლებიც სამშობლოს ვემსახურებით და ვერ წარმოვიდგენია სხვა ქვეყნის მსახურება, ასევე არიან ადამიანები, რომლებიც მზად არიან მოქალაქეობის დატოვების ხარჯზეც კი ემსახურონ სხვა ქვეყანას.

ექსცესები და დაპირისპირება იზიდავს მაყურებლის თვალს. ასეა ადამიანის ბუნება მოწყობილი. და სწორედ ამაზე აკეთებენ აქცენტირებას, რომ რამენაირად მიიზიდონ ხალხი. თუმცა თეორიულად გამორიცხული არააფერია, ამიტომაც ვამბობ, რომ ხელისუფლების დამოკიდებულება უნდა იყოს კანონისმიერი. კანონი ავალებს მათ, რომ დაიცვან შეკრების და მანიფესტაციის მონაწილე ძალადობისგან. თუ აღრე იყო ისე, რომ ხელისუფლება ძალადობდა შეკრებისა და მანიფესტაციის მონაწილეზე, ახლა ჩვენ მაქსიმალურად ვცდილობთ, რომ დავიცვათ ისინი და ამ კუთხით ჩვენ სერიოზული პროგრესი გვაქვს, იმიტომ, რომ შეკრება და მანიფესტაცია აღარ წარმოადგენს საქართველოში საფრთხის მატარებელს.

– საინტერესოა, რა როლენობის ხალხი მივა აქციაზე...

– ადამიანები მივლენ, ფართომასშტაბიანი იქნება თუ არა ეს აქცია, ვერ გეტყვით, რაც დაგაკვირდი, ბოლო, ნოემბრის აქციიდან გამომდინარე, 20-30 ათასი მხარდამჭერის მობილიზება მათ საქართველოს მასშტაბით შეუძლიათ. ვფიქრობ, მთავარი საფუძველი ამომრჩევლის მობილიზების

არის გადაწყვეტილი ან დაგროვილი პრობლემები. და რაც უფრო დავაკვირებთ პრობლემების გადაწყვეტას ან გადაჭრას უნდა არაფექტურად გადაწყვეტოთ, ამ შემთხვევაში მათ მხარდამჭერებში ეძლევათ უკვე სოციალური საფუძველი, რომ თქვან, აი, ხომ ხედავთ, ხალხო, კი მოვიდნენ, თავისუფალი, არამომალადე ადამიანები, მაგრამ საქმეს არ ეტყობათ. ამიტომაც ჩვენი ამოცანაა, ვიყოთ არამომალადეები, თავისუფლების მატარებელი ხალხი, მაგრამ საქმესაც დაეტყოს. „ნაციონალები“ იმხელა რესურს ხარჯავენ ამ აქციების მობილიზებაში, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ფინანსურ უკმარისობას არ განიცდიან, ჩემი აზრით, 6 თვეში ერთხელ, ამაზე სწორი პერიოდულობით გაუჭირდებათ, ვერ ჩაატარებენ აქციებს.

საკრებულოს დამოუკიდებელი დეპუტატი სოსო მანჯაშვილი:

– ჩემი ინფორმაციით, 21 მარტს „ნაციონალური მოძრაობა“ ძირითადად, გვემავს ხალხის დასავლეთიდან ჩამოყვანას. დიახ, ცდილობენ ჩამოიყვანონ, რაც შეიძლება მეტი ადამიანი სამეგრელოდან და ქუთაისიდან, იმერეთიდან. ასევე მოძრაობენ თბილისში ძველ კოორდინატორებთან და კორპუს-კორპუს ახდენენ ხალხის მობილიზაციას, რომ შეკრიბონ ასეულობით ადამიანი. ეს დაზუსტებული ინფორმაციაა. სხვა საკითხია, რომ მათი ეს აქტიურობა იწვევს ძალიან დიდ უკმაყოფილებას ფართო საზოგადოებაში, ვინაიდან ღიად არის დეკლარირებული, რომ აპირებენ სიტუაციის არევას და ზოგადად უკვე ასეთი ტიპის მოქმედებები ემსახურება, მხოლოდ და მხოლოდ, ერთ რამეს – საქართველოს განვითარება დაბლოკოს, არ მოხდეს, იყოს მუდმივი არასტაბილურობის განცდა, უფრო ეს არის ძალიან უარყოფითი ფაქტორი. გარდა ამისა, თვითონ ნაციონალური მოძრაობის არსებობა, როგორც დესტრუქციული ძალის პოლიტიკურ ველზე არ აძლევს საშუალებას ჯანსაღ ძალებს, ნორმალურად ადამიანებს, რომ ნორმალური ოპონირება გაუწიონ ხელისუფლებას, რაც ხელისუფლებისთვისაც ცუდია და საზოგადოებისთვისაც ზოგადად. აი, ეს ვითარებაა, სამწუხაროდ.

– კი მაგრამ, ეს ხალხი რაინებიდან რისთვის მოდის, მათ მოთხოვნას უჭერს მხარს თუ გარკვეული თანხების სანაცვლოდ, სოსო?

– თანხები, რა თქმა უნდა, რიგდება, და ეს არავისთვის საინაწიფის გახდეს? ფართომასშტაბიან ხასიათს თუ მიიღებს ეს აქცია?

დუმლო არ არის, მე მგონი. დიახ, თანხების დარიგება ხდება, ეს ერთი, მეორე, არიან რევანშისტებიც, ცხადია. ნაციონალური მოძრაობის წევრები, რომლებსაც დაკარგული პრივილეგიებისა და თანამდებობების აღდგენა უნდათ, ხელისუფლებაში მოსვლა უნდათ ხელახლა, ესეც არის. თუმცა ახლა ისინი უნდა აცნობიერებდნენ, რომ ძალიან დიდ ზიზღს და აგრესიას იწვევენ საზოგადოებაში და იმ შემთხვევაში, თუ იქნება პროვოკაციები ძალიან ცუდად დაუშთავრდებათ მათაც და ამ პროვოკაციების ავტორებსაც. როგორც ჩანს, ცოდვები არ ასვენებთ და რადგან ხელისუფლება არ აპირებს ამ კოაბიტაციისთვის საბოლოოდ წერტილის დასმას, თვითონ აკეთებენ ამ პროცესის კატალიზებას. დიახ, ამ პროცესს თვითონ აჩქარებენ.

– ხელისუფლებაზე განწყობებული ხალხიც შეიძლება ვიხილოთ აქციაზე? გაუგებარია, მინც და მინც, ნაციების მოწყობილ აქციაზე უნდა გამოთქვა ხელისუფლებისადმი უკმაყოფილება, სხვა ფორმად ვერ მოიძებნა?

– რა თქმა უნდა, და ეს ნათელს ჰყვანს ბევრ რამეს, ახლა უკმაყოფილების გამოხატვასთან რა შუამია ნაციონალური მოძრაობა, ვერ გავიგე. და ისე მივიდეთ, თქვა ზოგ-ზოგიერთმა ჭკვიანმა, ირინა სარიშვილმა მაგალითად, დაიურმა და სხვებმა, დიახ, ითქვა ეს. კი, მაგრამ უკმაყოფილების გამოხატვა თუ გინდათ, რაღა ნაციონალურ მოძრაობასთან ერთად აკეთებთ ამას, სხვა ფორმები ვერ უნდა მოძებნოთ? აბსოლუტურად გაუგებარია ეს, და ნათელია, უკვე, მე მგონი, კონტექსტი. საერთოდ, „ნაციონალური მოძრაობასთან“ ერთად რომ ადამიანი დადგება, იქ ყველაფერი გასაგებია.

– უკვე ბევრს საუბრობენ მოსალოდნელ პროვოკაციებზეც. რამდენად შესაძლებელია, რომ 21 მარტი ქვეყანაში არეულობის და-

საწიფის გახდეს? ფართომასშტაბიან ხასიათს თუ მიიღებს ეს აქცია?

– ახლა პროვოკაციები ათასნაირი შეიძლება დაიგვემოს, ჩვენ ყოველდღიურად ვხედავთ ზომ ჩხუბებს, ურთიერთდაპირისპირებებს, შეტაკებებს. ორიოდე დღის წინ, ზუგდიდში ნახეთ, რაც მოხდა, ფართო კადრებით აჩვენებდნენ სისხლს, ასე ვთქვათ, თავგატეხილ ადამიანებს და ა.შ და ა.შ. ასეთი პროვოკაციის მოწყობას რა უნდა, არაფერი. არ მგონია, რომ 21 მარტი არეულობის დასაწყისი იყოს, თუ ნაციონალური მოძრაობის წიაღში კარვების დადგმის საკითხები განიხილება და ა.შ ამით, უბრალოდ გამოიწვევენ კიდევ უფრო დიდ აგრესიას და მეტ სიმკაცრეს საზოგადოებისგან. და ეს თბილისია, მოგეხსენებათ, შეიძლება პირველ დღეს არ იყოს მკვეთრი და მწვავე რეაქცია, მაგრამ ხალხს ძალიან მალე გაახსენდება მათი საქმენი საგმირონი და ძალიან ცუდად დაუშთავრებენ ამას, იმას თუ დააპირებენ სიტუაციის არევას. თუ ისინი გადაწყვეტენ, რომ აურიონ სიტუაცია ქვეყანაში, საკადრის პასუხს მიიღებენ, იმიტომ, რომ საქართველოში ახალი არეულობა ნიშნავს ამ ქვეყნის გაქრებას პოლიტიკური რუკიდან საერთოდ და ეს არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დაეუშუათ. „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ ბევრი უბელურება დაატეხა თავს ამ ქვეყანას და ნამდვილად არ გვეპატიება, რომ მათ მივცეთ საშუალება კიდევ ერთი, ახალი უბელურება დაგვატეხონ თავს.

ტელერადიოწამყვანი, საზოგადოებრივი მოძრაობა „ქართული მისიის“ წევრი ბიპ კორკოტაშვილი: – არაფერს ველი, მით უფრო არეულობას. მე მგო-

ნი, „ნაციონალურ მოძრაობასაც“ ვეყოფა იმის გონიერება, რომ მიხვდეს, კიდევ ერთი არეულობა საბოლოოდ დალუბავს და დაასამარებს საქართველოს. ვერ გავიგე რა, თუ ნაციონალურ მოძრაობას ხალხის სიყვარული აქვს, არჩვენების გზით დაბრუნდეს ხელისუფლებაში, რაღა არეულობაზე და მუშტებზე იყურება. მაგრამ სად აქვს ხალხის სიყვარული,

გვესაუბრება „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველოს“ აქტივისტი, მწერალი **ლავა გვასალია**

– ნაციონალები 21 მარტს ზუგდიდიდან დიდი რაოდენობით მომიტინგეებს ელოდებიან. გამართლება მათი იმედები?

– როგორც ყოველთვის, ახლაც, „ნაცმოძრაობის“ წარმომადგენლები ცრუობენ. ამას ადასტურებს ზუგდიდში ჩატარებული სხვა მსვლელობები. ხალხი დიად გამოხატავს აღშფოთებას – არ სურთ 21 მარტს სამეგრელოდან იქ ხალხი წავიდეს, არავის აქვს სურვილი, დაეხმაროს „ნაცმოძრაობის“ მარცხს დასაჯის მოკრებაში.

გუშინ (14.03.2015) არასამთავრობო ორგანიზაციის ეგიდით „ყველა თაობა საქართველოსთვის“ ჩატარდა ღონისძიება – ვაჩვენეთ ფილმი, სადაც აღწერილია ყველა ის უბედურება, რასაც ადგილი ჰქონდა სააკაშვილის მმართველობის დროს.

– „ნაცმოძრაობის“ სამეგრელოში იმდენი მხარდამჭერი კიდევ ჰყავს, რომ ეს, შეიძლება, რეალურ ძალად მივიჩნიოთ?

– „ნაცმოძრაობის“ წარმომადგენლები დღემდე აგრძელებენ მათთვის ჩვეულ პოლიტიკას და სურთ, ხალხი კვლავ ტყუილში ამყოფონ. ამინებენ. ზაფრავენ ხალხს, თითქოს ქვეყანა იღუპება, საქართველო დაიქცა და ა.შ. ფილმიც იმიტომ ვაჩვენეთ, რომ კიდევ ერთხელ შეგვეხსენებინა ხალხისთვის, რას აკეთებენ ნაციონალები და ვინ იყვნენ ისინი. როგორც ყოველთვის არ გათვითრდება, ისე მაგათი გამოსწორება არ იქნება. ესენი არიან რევანშისტები და მოლაღატე ქართველთაგან უფრო ხალხი.

– როლანდ ახალაიას სახლთან აქცია გაიმართა. რატომ გახდა ეს აუცილებელი?

– არ ვაპირებდი იქ მისვლას, მაგრამ ახალგაზრდები ფილმის ნახვის შემდეგ ახალაიას სახლისკენ გაემართნენ. ჩვენც მივედი, პროვოკაციებს ადგილი რომ არ ჰქონოდა. საკმაო რაოდენობით ხალხი შეიკრიბა – პედაგოგები, ზუგდიდის ინტელიგენციის წარ-

ქართულის მტრების წინააღმდეგ.

– ლავა, როლანდ ახალაია მოგმართავდათ – მოვა დრო, დაისჯები. ნაციონალები დაბრუნებას აპირებენ, როგორც ჩანს.

– კი, მე მითხრა: საკუთარი თვალით ნახავ, რასაც დაგმართებ – სულს ამოგხდი ციხეში.

ეს სიტყვებია, მე მათ ქმე-

ლავა გვასალია:

როლანდ ახალაია დაგეგმურა: სოფა ხანში სულს ამოგხდი ციხეში...

სამეგრელოში, ისევე, როგორც მთელ საქართველოში, არის პრობლემები, ეკონომიურად უჭირს ხალხს, ამიტომაც ზოგიერთი წამოეგო ნაციონალების დემაგოგიურ პროპაგანდას და აპირებდნენ 21-ში თბილისში აქციაზე წასვლას, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ეს ფილმი ვაჩვენეთ, მოვიდნენ ჩვენთან შტაბში და გვითხრეს: ვაპირებდით თბილისში ჩვენი ჩასვლით შეგვეხსენებინა ხელისუფლება უფრო აქტიურად რომ ემუშავათ, თორემ „ნაცმოძრაობის“ მხარდამჭერები არასდროს ვყოფილვართო.

– რა პრეტენზია აქვთ, ძირითადად, ხელისუფლების მიმართ?

– ხალხს ყველაზე მეტად სამართლიანობის აღდგენლება აწუხებს. სამეგრელოში ბევრია შეურაცხყოფილი,

ღირსებააყრილი ადამიანები, რომელთათვისაც მნიშვნელოვანია არა გზების დაგება და სხვა სოციალური პროექტები, არამედ ღირსების აღდგენა და ის, რომ სახელმწიფო იცავს და სჯის მათი ღირსების შემლახველებს.

ჩვენი ორგანიზაცია „ყველა თაობა საქართველოსთვის“ და ზუგდიდის საზოგადოებრივი აზრი ვართ ერთად და აღარ დაგუშვებთ „ნაცმოძრაობამ“ კვლავ იპარპაშოს სამეგრელოში. „ნაცმოძრაობა“ დამნაშავე ორგანიზაციად უნდა გამოცხადდეს!

მომადგენლები. იქვე დაიბადა აზრი, რომ შემდეგი აქცია „ნაცმოძრაობის“ ოფისის წინ გამართულიყო.

21 მარტამდე თითქმის ყოველ დღე აქციებს ვგეგმავთ ნაციონალების – ყოველგვარი

ღებებს არ ვუშინდებოდი ცხრა წელიწადი... არავის ჰგონია, რომ ესენი კვლავ დაბრუნდებიან, მაგრამ ყველამ უნდა იცოდეს – „ნაცმოძრაობა“ არის

ღია წერილი ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს ახალაიას ვ. პავასას

მიმდინარე წელს, ქართულ მედიაში გამოქვეყნებულ წერილში „მიუღებელი რეანიმაცია“ დასმულმა საკითხმა, რომელიც ეხება თსუ-ს ყოფილი რექტორის პროფ. გ. ზუბუას მიერ 2006 წელს რეორგანიზაციის საბაბით უნივერსიტეტში ჩატარებული ე.წ. კონკურსის შედეგებს და ზუბუას თსუ-ში დაბრუნებას, სურვილი გავიჩინა თქვენთვის მოგვემართა ღია წერილით.

ბატონო ვლადიმერ, „გარდების რევილუციის“ დროინდელი თსუ-ს რექტორის გ. ზუბუას უნივერსიტეტში დაბრუნება, რაც ნაციონალების მხარდამჭერი თსუ-

ს ყოფილი რექტორის პროფ ა. კვიციანიშვილის დროს მოხდა, დადებით ქმედებად ვერ ჩაითვლება. ეს ფაქტი ჩვენთვის, უნივერსიტეტიდან გამოძევებული დამსახურებული პროფესორ-მასწავლებლებისთვის კატეგორიულად მიუღებელია. გ. ზუბუას დაბრუნებამ თსუ-დან 2006 წელს ათასობით გამოძევებულში ახალი სიმწვავეთი გახსნა რვა წლის წინ გაჩენილი და დროის გავლენით ნახევრად მოშუშებული იარა. მისი დაბრუნება ნიშნავს ჩვენს აბუნად აგდებას და ზუბუას მიერ განხორციელებული დარბევის გამართლებას.

გ. ზუბუას დაბრუნება კიდევ ერთხელ ხაზს უსვამს იმ ფაქტს, რომ ის დღემდე თსუ-ში ჩატარებული ნგრევის გამო ვერ გრძნობს მორალურ პასუხისმგებლობას. კარგი იქნებოდა ზუბუასთვის, უნივერსიტეტში დაბრუნებამდე, თქვენს წინამორბედ რექტორს ერჩია, არ მიეღო ყოვლად გაუმართლებელი გადაწყვეტილება, რაც, სამწუხაროდ, დღეს უკვე მომხდარი ფაქტია. იმედია, თქვენ მანც დაარწმუნებთ თავისი ნებით უნივერსიტეტის დატოვების აუცილებლობაში, რადგან მას არ აქვს ამ დაწესებულებაში მოღვაწეობის მორალური უფლება. მისი უნივერსიტეტში ყოფნა შეურაცხყოფს ამ საგანმანათლებლო კერის ავტორიტეტს. მიგვაჩნია, რომ უნივერსიტეტში გ. ზუბუას დაბრუნებით ყოფილმა რექტორმა იტივრთა მძიმე პასუხისმგებლობა ა. კვიციანიშვილის მიერ განხორციელებული ზემოაღნიშნული ქმედება შეიძლება შეფასდეს, როგორც უნივერსიტეტის მიმართ ჩადენილი დანაშაული.

მაღალი მორალური მოთხოვნების მქონე საზოგადოებაში პირველი უმაღლესი სასწავლებლის დამანგრეველი გ. ზუბუას მიმართ ისეთი ატმოსფერო უნდა შექმნილიყო, რომ ვერ გააუბნებდა უნივერსიტეტში და მის ფარგლებს გარეთ გამოუჩნდნენ მისგან დავალებული საეჭვო ღირებულებების მქონე გულშემატკივრები, რომლებმაც ხელი შეუწვეს მის უნივერსიტეტში დაბრუნებას, ანუ „მოუღებელ რეანიმაციას“.

გ. ზუბუას უნივერსიტეტში დაბრუნება ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ ჩვენს ქვეყანაში ღირებულებების არასწორად შეფასების პრაქტიკა, რაც წინა ხელისუფლების დროს ფართოდ იყო დანერგილი, დღესაც გრძელდება.

პატივისცემით, უნივერსიტეტის ყოფილი პროფესორ-მასწავლებლები: **ო. ახმეტელაშვილი, ვ. ახიზაძე, დ. გაბრიელაძე, მ. კახარაძე, ი. მიქელაძე, გ. პავასა, ნ. სინარაშვილი.** საკონტაქტო ტელეფონი: 599 143 720

21 მარტი „ნაციონალების“ კი არა ქართველი ხალხის სიბრძნისა და გონიერების გამოცდის დღეა!

3 გვ.

კონფონტაციული ძალა, რომელიც ცდილობს ხალხი კვლავ ერთმანეთს დაუპირისპიროს, ცეცხლი გააღვიოს და სამეგრელო კვლავ უბედურების ადგილად აქციოს. ამას არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებთ.

ერთი რამ უნდა გითხრათ კიდევ, რაც მართლაც ძალიან გამიკვირდა: ახალაიების სახლთან რომ მივედით, გამოცვივდნენ მეზობლები, ვფიქრობდით, მხარს დაუჭერდნენ, მეზობელია, მაინც. ზომ გაგივიათ ანდაზა — მეზობელი კარისათ, მაგრამ მოხდა საოცრება. გელოცავდნენ მეზობლები, სასწაული სიტყვებით მოიხსენიებდნენ და მიმართავდნენ ახალაიებს, მათ ოჯახს. მერე ძალიან გამოუშვა როლანდ ახალაიამ, თითქოს ეზოში შესვლას ვაპირებდით. სახლში რა გვინდოდა. ჩვენი აქცია სახალხო იყო და არა საოჯახო...

— ანუ სიტუაცია მაინც ფეთქებადსშიშია...

— კი, ასეა, არაა სტაბილური ვითარება. რთულ ვითარებაში ვიმყოფებით, რადგან მოსალოდნელია სერიოზული დაპირისპირებები. ხალხს გონებას ურევინ, დემაგოგიით ცდილობენ გადაფარონ და დაავიწყონ ხალხს მათი ნამოქმედარი, გადაბირონ ისინი. დიდი ძალისხმევა გვიხდება, რომ სიტუაციის სტაბილურობა შევინარჩუნოთ.

— გადაბირებას თანხებითაც ახორციელებენ თურმე. ეს ინფორმაცია სიმართლეს შეესაბამება?

— გვაქვს ინფორმაციები, რომ ფულს ურიგებენ ხალხს, რადგან მათ არაფერს ენდობა და ფულით სურთ, ადამიანები მოიხყიდონ. ფული, სიცრუე, ძალადობა — სატანური მეთოდებით მოქმედებენ, გაოგნებული ვარ.

ჩვენთან იყვნენ ადამიანები, რომლებმაც გვითხრეს, რომ მისცეს ფული, რომ დადგომოდნენ გვერდით ოცდაერთში. ვიცით, მოსყიდული ხალხით ბევრს ვერაფერს ვაკეთებენ, მაგრამ მათი წასვლით, შეიძლება, კონფონტაცია შეიქმნას დედაქალაქში, რადგან თბილისის მოსახლეობასაც უკვე ყელში აქვს ამოსული ნაციონალების ბინძური დემაგოგია.

— რა თანხებზეა საუბარი, რამდენს ურიგებენ?

— 30, 50 და ასეც. კატეგორიებით არჩევენ მოსახლეობას. თვითონ განსაჯეთ, რა უსინდისოები არიან.

— ამბობენ, სამეგრელოში კვლავ აქვს გავლენა ნაცმოძრაობას და, კერძოდ, ახალაიებს. კვლავ აშინებს სამეგრელოს ახალაიების „აჩრდილი“?

— თქვენ გელიძებთ და სამწუხაროდ, ასეა ისევე. ხელისუფლების სხვადასხვა შტოებში კვლავ არიან შემორჩენილი ახალაიების და „ნაცმოძრაობის“ თანამთავრებები და ძველი თანამებრძოლები, მათთან ვალში მყოფი ხალხი, ალბათ, იმის ილუზია არ აქვთ, რომ ნაციონალები კვლავ ხელისუფლებაში დაბრუნდებიან და თავს იკავებენ მკვეთრი აზრის გამოხატვისგან.

სხვათა შორის, იმ ე. წ. კოპაბიტაციამაც ითამაშა მანებლური როლი. ეს რომ არ ყოფილიყო, „ნაციონალიზმი“ დღეს პრობლემა აღარ იქნებოდა.

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

თითო-ორილა მხარდამჭერს თუ ვიხილავთ მათ აქციაზე. პოლა, ამიტომ არეულობის გზით აპირებენ ხელისუფლებაში მოსვლას, და ფაქტია, რომ საქართველოსთვის სიკეთე არ უნდა. ისინი 9 წელი იყვნენ ხელისუფლებაში და რაც და როგორც გაკეთდა, ყველამ ვნახეთ.

ამათ, რომ მამული უყვართ საერთოდ გაერიდებოდნენ ხალხს, მშვიდად დასხდებოდნენ სახლებში, მაგრამ არა, არეულობა უნდათ. არეულობა კი ვიმეორებ, ცუდ რამეს გამოიწვევს ჩვენს ქვეყანაში, და აი, მერე უკვე მართლა არაადამიანური რაღაცები შეიძლება მოხდეს, რომელზეც პასუხისმგებლობას ვერავინ აიღებს.

დემოკრატიული მოძრაობა-ერთიანი საქართველოს ლიდერი, დიმიტრი ლორთქიფანიძე: —

ვფიქრობ, დღევანდელ გაუბედურებულ საქართველოში აქციაზე ხალხის მიყვანა „ნაციონალურ მოძრაობას“ არ გაუჭირდება ერთი მარტივი მიზეზის გამო, ისინი ძალიან დიდ ფულს დახარჯავენ, ფულს, რომელიც მათ თავის დროზე საქართველოდან გაიტანეს. დღეს სწორედ ეს ფული მუშაობს იმ არასამთავრობო ორგანიზაციების დასაფინანსებლად, რომლებიც თავისუფალი ზონის თუ პიკასოს კლუბის სახელით არიან ცნობილი და რომელთა რიგებშიც გაერთიანებული ახალგაზრდების ძალიან დიდი უმრავლესობა სწორედ იმ სოციალური სიდუხჭირის ფონზე წვერიანდება, რომელიც აიძულებს მას გადადგას ეს ნაბიჯი. ასე რომ, არჩევანი ძალიან ხშირ შემთხვევაში არის იმდენად გაუცნობიერებელი, რომ ისინი მას შემდეგ ხედებიან სად მოხდენენ, რაც კონკრეტულ აქციაზე აღმოჩნდებიან ხოლმე. და ძალიან ბევრი შემთხვევაა იმისა, რომ ამ ბოლო დროს ბევრი ახალგაზრდა წავიდა იმ ორგანიზაციებიდან. მაგრამ მიუხედავად ამისა, ეს შავი ფული თავის საქმეს ალბათ, მაინც გააკეთებს და დღეს ნამდვილად არ არის პრობლემა დი-

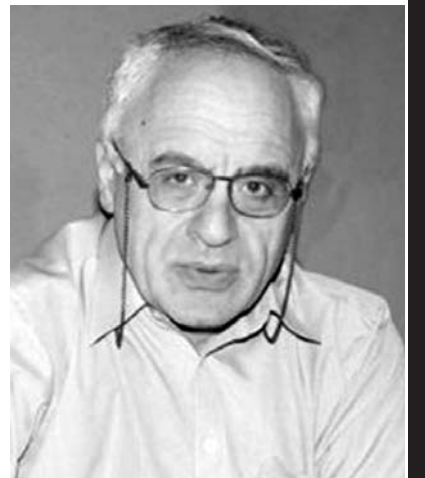

დი ფულის გადახდის ფონზე, რომ მოიყვანონ ადამიანები აქციაზე, თუმცა ეს არ იქნება, რა თქმა უნდა, ნების გამოხატველი ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობისა, ეს არ იქნება ნების გამოხატველი, პირველ რიგში, ჯანსაღად მოაზროვნე ადამიანებისა, რომლებიც აბსოლუტურ უმრავლესობას წარმოადგენენ ამ ქვეყანაში, და რომლებმაც ძალიან კარგად უწყვიან თუ რას ნიშნავს დანაშაულებრივი სინდიკატის სახელით წოდებული „ნაციონალური მოძრაობა“ და მის მიერ წარმოებული აქცია. ჩვენი ორგანიზაცია რამე ტიპის კონტრაქტიაში მონაწილეობის მიღებას არ აპირებს, ჩვენ მიგვაჩანია, რომ ნაციონალური მოძრაობის ნებისმიერი იდეა, როგორი პოლიტიკური მოსახრებითაც არ უნდა იქნეს წარმოდგენილი, თავისი არსით მარგინალურია და ჩვენ მიგვაჩანია, რომ პროვოკაციები, რა თქმა უნდა, მოსალოდნელია და ამის შესახებ საზოგადოებისთვის ცნობილი არაერთი სახე აკეთებს კიდევ განცხადებას ბოლო დროს და სისხლის სამართლის საქმეც აღძრულია რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია და დაკითხულები არიან მოწმეები, აქედან გამომდინარე, არსებობს, როგორც ჩანს, საფუძველი ვივარაუდოთ, რომ სახელმწიფო და მისი სამართალდამცავი ორგანოები და სამართალდამცავ ორგანოებზე ზედამხედველი პროკურატურა ფლობენ გარკვეულ ინფორმაციებს. ამიტომ ჩვენი ამოცანა ამ შემთხვევაში (პარტიული და პოლიტიკური) ის, რომ მოეუწოდოთ, ხელისუფლებას ყურადღებისკენ. ხელისუფლებას, რომლის უპასუხისმგებლო და მოკიდებულების შედეგია ის, რომ ნაციონალური მოძრაობა აი, ამდენს ბედავს, იმის მაგივრად, რომ თავი ჰქონდეს ჩაქინდრული. დიას, ამის მაგივრად მათი ლიდერები, დამანაშავე სუბიექტები ასე შემიძლია გითხრათ, თავს უფლებას აძლევენ, რომ რუსთაველის გამზირზე გამოვიდნენ. ხელისუფლება მაქსიმალურად ყურადღებით უნდა იყოს, რომ ალიკვეცოს ნებისმიერი ტიპის პროვოკაცია, რომელიც ნაციონალებისგან წამოვა და ამის შესახებ კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, ინფორმაციები არსებობს. და პასუხისმგებლობა, რა თქმა უნდა, მთლიანად ეკისრება ხელისუფლებას განხორციელებული პროვოკაციის შემთხვევაშიც. არავითარი მაინის მასშტაბებზე ლაპარაკი არ იქნება, პატარა პატარა ექსცესებია მოსალოდნელი, 15 ნოემბერსაც იყო მცდელობა, რომ წარმოესახათ ნაცი-

ონალებს, არიქა, ტაიფუნის მოდის, უახლოვდება რუსთაველის გამზირსო, მაგრამ ძალიან კარგად გახსოვთ, რომ საერთოდ შარშანდელი თოვლივით აორთქლდა განწყობა ამასთან დაკავშირებით საზოგადოებაში. ანალოგიურია დღესაც, ერთადერთი უბრალოდ, რაც არ გამოირიცხება არის ის, რომ ნაციონალური მოძრაობას დღეს წყლის აძლევს და მათ შეიძლება პროვოკაციები მოაწიონ. თავადვე მოაწიონ, თავიანთივე ხალხით და მერე დააბრადებენ სხვას. და არის მეორე მომენტიც, არც ეს უნდა გამოირიცხოს, რომ მათთან გამწარებული და შეურაცხყოფილი ადამიანები, ძირითადად პოლიტიკური ღვინილები და პატიმრები, აი, ეს გარკვეული ჯგუფი მართლაც რეალურად ძლიერი სულიერი ადვოკატების მდგომარეობაში მყოფი, ვთქვათ, აღმოჩნდეს პირისპირ აქციის მონაწილეებთან. არც ეს არის გამორიცხებული. ნებისმიერ შემთხვევაში პროვოკაცია, რომელიც იგეგმება ნაციონალური მოძრაობის მხრიდან გულისხმობს იმას, რომ ხელიდან არ გაუშვას შესაძლებლობა, შანსი, რომ მსგავსი მომენტები გამოტოვოს საკუთარი აქტიურობისთვის, აი, ასეთი პროვოკაციების აღკვეთის, ასე ვთქვათ, მოწოდებას ვაკეთებთ ჩვენ ხელისუფლების მიმართ.

ექსპერტი, რამაზ სამხარაძე: — რა თქმა უნდა, ხალხი მივა აქციაზე, თუმცა რა რაოდენობის ნამდვილად, არ ვიცი. ისეთი შთამბეჭდავი რაოდენობა, როგორც საჭიროა და შეეფერება ამ მოთხოვნას ნამდვილად არ იქნება წარმოდგენილი, უფრო მსუბუქი მოთხოვნების პირობებშიც არ მიდიოდა ბევრი ხალხი გვახსოვს, ამ მოთხოვნის პირობებში, მით უმეტეს არ მივა. ეს რადიკალური მოთხოვნაა და ძალიან დიდი რაოდენობა უნდა იყოს წარმოდგენილი, რომ სასაცილო არ გახდეს ამ მოთხოვნის მომთხოვნი. თან ბოროტი ხმები ამბობენ, რომ პროვოკაციებია

მოსალოდნელი, ამ ბოროტი ხმების გარდა ლოგიკაც ამას გვეუბნება, დიას, სავარაუდოა, რომ იქნება რაღაც პროვოკაციები, იმიტომ, რომ ნაციონალური მოძრაობას წესით უნდა აწყობდეს ახლა დარბევა ან რამე ადამიანის უფლებათა დარღვევა ამ ხელისუფლების მხრიდან, რომ თქვან, აი, პოლიტიკური ზეწოლა და ღვენაო. ასე რომ, კონტრაქტები

და მსგავსი აქტიურობა მხოლოდ ნაციონალების წისქვილზე დაასხამს წყალს და იმედია, თავს შეიკავებენ ამისგან. ამდენად დრამატული რეაქცია არ უნდა იყოს საერთოდ, რომ კონტრაქტია და რაღაც ამაღვარი ჩატარდეს. პრობლემა იმაში არ არის, რომ ნაციონალმა აქტიურობენ, ეს კარგიც კი არის, იმიტომ, რომ ესე იგი, მათ ეშინიათ, დიას, რადგან აქტიურობენ, სამართლებრივი ღვინის ეშინიათ. მაგრამ მოსახლეობის მხრიდან რამე ნაბიჯი თუ გადაიდგმება, ამას თუ დაუმატებენ რამეს, იქ ნებისმიერმა მოუზომელმა ნაბიჯმა შეიძლება საბაბი მისცეს „ნაციონალურ მოძრაობას“, რომ უცხოეთში დაიწყოს ჩივილი და ჩვენ ასეთი ფაქტი უკვე ვნახეთ, რომ ითქვა პოლიტიკური ღვინა მათ წინააღმდეგო. ამიტომ კონტრაქტებისგან ტავი უნდა შეიკავონ. ასეთი ჩივილი მათ სჭირდებათ იმ მოსალოდნელი გაჭირვების წინ, რომელზედაც დიდი ხანია არის ლაპარაკი, ვგულისხმობ იმას, რომ სამართლიანობის აღდგენა გადაწყდა, რომ რეალურად დაიწყოს და ამას მოჰყვება კიდევ დაჭერები.

ჰატი სომერიკი
592 53 53 03

გვესაუბრება პოეტი
დავით მაღრაკი:

— ბატონო დავით, როგორ ფიქრობთ, რა ექსცესებია მოსალოდნელი, რამ განაპირობა „ნაცმოძრაობის“ ასეთი თამამი მოთხოვნა ხელისუფლების გადადგომის შესახებ?

— მოგესალმებით, მიიღეთ ჩემი დიდი პატივისცემა „საერთო გზების“ რედაქტორისა და კოლექტივის მიმართ. მნიშვნელოვანია ერთი გარემოება: „ნაცმოძრაობის“ 9 ფლიანი რეჟიმი — ეს იყო სინგაპურიზაცია რუსეთთან იმით, რის საპიროვნებაც იმანდობილმა, საქართველოს მოსახლეობასთან ერთად, ევროინტეგრაციას, რუსეთთან იმის გარეშე, უმომავლოდ. „ნაციონალიზმი“ ჩვენი ცხოვრების გზაზე ძალიან სამწუხარო ისტორიაა, რომელიც შემთხვევითობამ ხელისუფლების სათავეში მოახვედრა. ქართველმა ხალხმა მათ სამუდამო უარი უთხრა, ის ტენდენციები დაგმო, რითაც ისინი სუნიტავენ და ცხოვრობენ. რაც შეეხება ახლანდელ ხელისუფლებას, მას ნაკლებ აქვს და ღირსეობაც, მაგრამ იგი, ხალხის წიაღში აღმოცენდა, „ნაცმოძრაობა“ კი სხვა ქვეყანაში მომზადებული პროექტია.

ამიტომ, ხელისუფლების ნაკლებ საუბარი „ნაციონალიზმის“ საქმე არაა. გაგახსენებთ, როგორ მოხდნენ „ნაციონალიზმი“ პარლამენტში — არჩევნების დროს, ხაშურში, სპეც. რაზმმა ბიულეტენების ურნა გაიტაცა, სასულიერო პირები ურნის წასართმევად გამოეკიდნენ, თუმცა, ვერ დაეწიენ. აი, იმ ურნის ხალხი ზის ახლა პარლამენტში „ნაცმოძრაობის“ ეგიდით. კი, მოსახლეობის გარკვეულ ნაწილს გულწრფელად აქვს დღევანდელი ხელისუფლების მიმართ უკმაყოფილების განცდა. ისტორიას მიბარებულ სექტანტურ მოძრაობას კი სურს გულწრფელი ქართველის უკმაყოფილებით ისარგებლოს. თანაც, ვიცით, რომ „ნაციონალიზმი“ მნიშვნელოვანი ნაწილი უკრაინის ხელისუფლებაში გადაჯგუფდა, საიდანაც აქ დარჩენილ თავიანთ ნაშთებს კოორდინაციას უწევენ. რო-

— რა განაპირობებს „ნაციონალიზმის“ ასეთ კომფორტში ყოფნას? ისინი ლამისაა „ტელე-ზეზლებად“ იქცნენ...

— რაც შეეხება მდიანს, მისი დიდი ნაწილი ხელს უწყობს მოსახლეობაში პანიკის დათმვას, ცდილობს ისეთი უთაბაქდილება შექმნას,

და ა.შ.
— როგორც აღნიშნეთ „ნაციონალიზმის“ გაყოფილებას მასშტაბი უწყობს ხელს. ნაცებმა, შუა რუსთაველზე, ჯერ აქცია — არა ოკუპაციას, მოგვიწყვე, ახლა კი მთავრობის გადადგომას ითხოვენ.

— „ნაციონალიზმი“ არამარტო გაყოფილენ, არამედ გამოთავყვანდნენ. ივანიშვილს უღაბებთან, ქართველ ხალხზე გავლენა რატომ გაქვსო. გადახედონ, რაც ივანიშვილს საქართველოსთვის, ქართველი ხალხისთვის აქვს გაკეთებული 500-ზე მეტი ეკლესია-მონასტრის აღდგენით დაწყებული და მერე, საკუთარ ბიოგრაფიებს

შას პირით მიმართავს თქვენთან გვაძლერეთ და გვაკეკვით, ამის წინააღმდეგ ვარ.

მთავარ არსს — 21 მარტს დაგვემძღვრა აქცია. დიას, მეც ვაგიგე, რომ ამ დღეს მემოცხემებს განზრახული აქვთ აქციის ჩატარება, სადაც მათ ლიბერტარიანული ნიღაბს ამოფარებული ცოცხისტიანი ენ-ჯი-ოები დაუჭირებ მხარს. უმომავლოდ იღვას — უმღვას სახალხო პარაფორმანსი და მათ საპატივმემულოდ დედაქალაქის აივნებიდან ცოცხისტიან მოვინოთ, რათა არ დაიბიწონ, მისი გორისანი არიან! როგორ უმიძღვრას „ნაციონალიზმი“ მთავრობის გადადგომა, 21 მარტს, იმ საპარალელ ადგილას, რუსთაველის გაფორმებული მოითხოვონ, სადაც ხალხი დახმობს! როგორ გვაძვენ კინტრამის დაღვრილ

დავით მაღრაკი:

როგორ შეიძლება „ნაციონალიზმი“ მთავრობის გადადგომა იმ საკრალურ ადგილას, რუსთაველის გამზირზე, მოითხოვონ, სადაც მათ უდანაშაულო ადამიანები დახოცეს...

რომ ადამიანები ფანჯრებს მი-აფხდნენ, თითქმის გარეთ წარდ-ვნა იწყება, ცა გაიხსნა, ცაცხლის ზღვა წამოვიდა და უმღვები გა-ჩრება ნომს კიდობანია. ამ სუ-რათს ისტორიული გამოვლენა-ლებით ხატავთ. საქართველო-ზე, დღეს, საუბრობენ ისტორი-კონსები, და ისტორიკონსები. მსა-

ჩახედონ. საერთოდ ასეა, უნიჭო ადამიანი ნიჭიერ კაცს თავის უნიჭობას ვერ პატიობს და მის უნიჭობას ნიჭიერს აბრალებს. საზოგადოება ყველაფერს ხედავს, საქართველოს მოქალაქე ადვილად მოსატყუებელი აღარ არის. დივიდენდს, ოკუპაციას არაო და რა გაკეთდა მერე ამით, წინ წავიწიეთ? რა ლოზუნგებით დაეხეტებოდნენ, მაგ დროს ხელისუფლებაში არ იყვნენ? შეწირვოდნენ ქვეყანას თუ მაგარი ბიჭები იყვნენ, რომ გვანუგეშეს — რაც მთავარია, ჩვენ გადავრჩით და აწი, თქვენ ჩანგლებით დაიკავით თავიო. ვინმე ამბობს, ოკუპაციას კიო? ადამიანებს აკომპლექსებენ, ეუბნებიან — აბა, თქვით, ხომ გინდათ ნატოში, აბა, გაიმეორეთ, აბა, ხმამაღლა თქვითო. ეს იცით, რას მაგონებს, ადრე ქართულ სუფრაზე სადღეგრძელოს რომ იტყოდნენ, დაიღრი-ალებდნენ გაუმარ-ჯოს, თამადა დიდა-ხებდა — არ ვარგა, თავიდანო და ასე მეორედებოდა რამდენჯერმე, სანამ თამადის მოსაწონად არ დაიღრილებდნენ. არა ოკუპაციასო რომ ღრილებდნენ, ხომ არ დაავიწყდათ მანამდე სარკოს ბლავილით რომ გასკდნენ რუსთაველზე, ესაა მათი არა ოკუპაციას? რუსები აგერ დგანან გორში, ოკუპაციასთან მეტროლო რაინ-ლებს მე მივასწავლო მათი ადგილსამყოფელი? რაზე უნდა ვილაპარაკოთ, როცა 2008 წლის 27 ნოემბერს გრიგოლ ვაშაძემ რუსეთის კულტურის მინისტრს წერილი გაუგზავნა — ნება მოგვეცით, ქართული ანსამბლები ჩამოვიყვანოთ და გიცეკვოთო. რუსეთთან მეტროლოლი ვიცი-ტები, იქ საცეკვაოდ გარბოდნენ. აი, რა იყო ნაცების რაინდული პასუხი აგვისტოს ომზე — ვიმღეროთ და ვიცეკვოთო. როგორც სიკო და ნიკო, სააკაშვილი და ვაშაძე, ანუ გრიშა და მიშა, საცეკვაოდ პუტინთან გარბოდნენ. რა თქმა უნდა, რუსეთთან კულტურული ურთიერთობების მომხრე ვარ, მაგრამ როცა ნაცების ელიტა, ომიდან სამი თვის თავზე, რუსეთს სიკო და ნიკოსავით გრიშას და მი-

სისხლზე საპროტესტო აქციის გამართვას. მინ მიხვდა მათ ამის უფლება? ეს იგივეა სარტო ორ-ჯონიკიმა ტახახიმელასა და კო-ჯორში ასულიყო და იუნეპირების დახმობის ადგილას მიტინგი გა-მართა! რუსთაველის გაფორმის ამ ნაპირალებს არ მიიღვას!

— დესტაბილიზაციის, არეულობის მოწყობის შემცველი საჯარო მოწოდებები, თუ არ შეშლება, კანონით ისჯება. ასეთი მუქარები ნაციონალური არხებიდან მრავლად ისმის ყოფილი პრეზიდენტის მიერ. რატომ არ რეაგირებს შესაბამისი უწყებები ამაზე სათანადოდ?

— სააკაშვილი პროექტია, რომელსაც იყენებენ. ადრეც ასე იყო. ვინ იყო ლევ ტროცკი? იგი, დასავლეთისთვის დაფინანსებული პროექტი იყო. ჩვენი „ნაციონალიზმი“, ტროცკისტებივით აქეთ-იქით სხვადასხვა ქვეყნებში დაჰყავთ. რა უნდა ასწავლონ მათ უკრაინელებს, როგორ უნდა წაართვან ქონება საკუთარ ხალხს და თვითონ გადაიფორმონ? მეტი გამოცდილება ხომ არ აქვთ. ან როგორ უნდა გაიქცნენ ომიდან, ეს უნდა ასწავლონ? უკრაინელი ხალხის მიმართ დიდი თანაგრძობა მაქვს. საქართველოდან ისეთი ხალხი ჩავიდნენ, ვიზიარებ მათ მდგომარეობას, მიიღონ ჩემი გულწრფელი სამძიმარი. მათზე უარესი ხელმძღვანელები, დედამიწაზე, სხვა არ არსებობენ.

უკრაინელი ხალხი თავისუფლებისთვის იბრძვის, ეს კი ძალიან ძალიან მოხვეული პროექტია. ეს, ერთხელ, უკვე ნაცადი და ჩავარდნილი პროექტია, რასაც ვეღარც უკრაინაში გააცოცხლებენ და ვეღარც კოსოვოში. პროექტი გარდაიცვალა.

— როცა სამართლიანობის აღდგენაზე ვსაუბრობთ, რეალურად, კანონის უზენაესობაზე ხომ არ უნდა გავაკეკვით აქცენტი?

გორც აღნიშნე, ნაცები სხვა ქვეყნის პროექტია. ეს ხალხი ცდილობს აშშ და-არწმუნოს, რომ რუსეთის წინააღმდეგნი არიან და მათ მის დისკრედიტაციაში მოეხმარებიან, სინამდვილეში კი რუსეთის აქ შემოყვანა სურთ.

მათი მიზანია ხელისუფლების მიმართ საპროტესტო კამპანია გადვიდვას, ჩამო-იშალოს ქვეყანა, გაუფასურდეს ღარი და ა.შ. მათი წადილია, რუსეთთან როგორმე მეორე ფრონტი გახსნან, რაც საქართველოს სიკეთეს არა, მაგრამ ომს და უბედურებას ნამდვილად უქადის. მაგრამ, მათ საქართველოს ბედ-იღბალი აბსოლუტურად არ ადარდებთ, რადგან პროექტის ნაწილი არიან. ამიტომ პროექტს ერთგულებენ და არა ქვეყანას.

ნი მდღეში დაპირებულნი ისტორიკონსები არიან. მათ ჩავლით მატარებლის მიმართ რომელთანაც მშვენივრად თანამშრომლობდნენ და დიდ პატივშიც იყვნენ, ალბათ, დაინტერესებაც აქვთ, ანგარებაც და თანაგრძობაც.

ჩემი აზრით, სწორი იყო, როცა ხელისუფლებამ პიარზე უარი თქვა, მაგრამ პიარი და კომუნიკაცია ერთმანეთისგან უნდა გამოიჯნოს. სამწუხაროდ, ხელისუფლებამ მოსახლეობასთან სრულყოფილი კომუნიკაცია ვერ შეძლო. ხელისუფლებიდან ისეთი არაეინ მოიძებნა ვინც ხალხს პერმანენტულად აუხსნის, თუ რომელ დარგში რა მიღწევა გვაქვს, სად არის შეფერხება და რის გამო, რა კეთდება სირთულის დასაძლევად

„ნაციონალისტების“ მთავარი 21 მარტს გვაეხი დაიდოს რუსთაველა!

„საერთო გზების“ სტუმარი პოლიტიკოსი ტრინტან წიმილაშვილი.

ბატონო ტრინტან, კარსა მომდგარი „ნაციონალისტების“ მორიგი გამოცხადებული საპროტესტო გამოსვლა, თქვენ რა შედეგითაა თქვით, მართლაც არის მოსალოდნელი 21 მარტს არასასურველი მოვლენების განვითარება თუ შესაბამისი უწყებების ძალისხმევით ისევე ჩაივლის, როგორც 15 ნოემბერი?

— მოდი, აქედან დაიწყოთ — „ნაციონალისტების“ ლიდერები ამბობენ, თითქოს ეს არის საქართველოს მოსახლეობის პროტესტი იმასთან დაკავშირებით, რომ უნათლა მთავრობა, საქართველოს ეკონომიკა დაეცა, ღარი გაუფასურდა, პოლიტიკური კურსი შეიცვალა და ა.შ. — ეს ყველაფერი არის ზღაპრები! ნოემბერში ვითომ ანექსიასთან დაკავშირებით ცდილობდნენ ხალხის გამოყვანას, ახლა ეს დაუდეს სარჩულად. 21 მარტს საქართველოს მოსახლეობა უნდა იცოდეს, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ ვფხვადება სერიოზული სისხლისღვრისთვის და ამიტომ სჭირდებათ ხალხმრავლობა. უკრაინაში, სააკაშვილის მიერ „ნაციონალისტების“ შტაბში დაიფარა ქართული ხალხის წინააღმდეგ ბინძური და სისხლიანი პროვოკაციები. გივი თარგამაძე, გიგა ბოკერია, ვაგ ბარამიძე — ესენი არიან ის ხელმძღვანელები, რომლებიც ორგანიზებას უწყვენ 21 მარტის აქციას, დანარჩენ „პემკებზე“ არ მქვს საუბარი, გამაშვილებზე, წიკლაურზე, ინაშვილებზე და დანარჩენ „შნირებზე“. გაწერილი აქვთ გეგმები, ვიქვით, აქციის დროს სად უნდა მოხდეს და რა მიმართულებით შეხლა-შემოხლა, ამას როგორ უნდა მოჰყვეს სიღრმისეულად დაბრისპირება, ამ დროს ვინ უნდა დაიჭრას მსუბუქად ან ძლიერად, ვინ უნდა მოკლან. ამის შემდეგ, ნაგარალები აქვთ, რომ უნდა წამოვიდეს საზოგადოებრივი აქტიუობა და მოლიანობაში, ქვეყანაში შეიქმნას დესტაბილიზაცია. თბილისში რომ ასეთი მდგომარეობა შეიქმნება, სააკაშვილი გამოხადებული იქნება

კახეთი მაინც არ არის და არ ყოფილა ისეთი აქტიური, „ნაციონალისტების“ რომ გულს გაუხარებს. რას შეძლებენ, საკითხავია, მაგრამ საქართველოში შეარაღებული გადატრიალების ფონზე ძალაუფლების ხელში აღების გეგმის ნაწილი ასე ესახებათ.

რაც შეეხება თბილისს — აქტიურად ემზადებიან. რამდენიმე ახალი შტაბი აღმოვაჩინე თბილისში, ისანში, დიდუბეში და ორთაჭალაში. როგორც უნდა შეინიღოს, კარგად ვარჩევ ადამიანებს დამასხაიანებელი პროფესიული ნაშნით — საღამოობით იკრიბებიან როგორც სპორტული აღნაგობის პირები, ისე ყოფილი სამხედრო, პოლიციის თანამშრომლები და უკრაინიდან ჩამოსული ჯგუფები.

— ვის გულისხმობთ „უკრაინიდან ჩამოსულ ჯგუფებში“?

— ჯგუფები, რომლებიც მომზადებას გადიოდნენ უკრაინაში. ზაზგასმით მიხდა აღვნიშნო — უკრაინაში არის ორი კატეგორიის ჯგუფი. ერთი, რომლებიც წინა ხაზზე იბრძვიან და არ მიეკუთვნებიან სააკაშვილის შტაბს (ერთი დეპუტატი არიან) და მეორე — ყოფილი სამხედროები, ყოფილი პოლიციელები და ყოფილი ზონდერები, რომლებიც პირდაპირ სააკაშვილის დაქვემდებარებაში არიან და გადიოდნენ საბრძოლო გადამზადებას, რომ უკრაინის მოვლენები გადმოიტანონ საქართველოში. იქაა გივი კალანდაძე (ყოფილი შტაბის უფროსი), დავით მარტიშვილი (I ბრიგადის ყოფილი მეთაური), მამუკა მამულაშვილი, რომელიც იქ ხელმძღვანელობდა ამ ლეგიონს და ა.შ. ყველას ჩამოთვლა შორს წავიყვანას — არც ერთი მათგანი არ იბრძოდა წინა ხაზზე, ინტერნეტ-შეზღუდვებით იფარვლებიან.

საქართველოს ბუდი უკრაინაში წყდება — მართლა უკრაინაში წყდება, ოღონდ ცუდი გაგებით. სააკაშვილი უკრაინაში წყვეტს როგორ მოახდინოს სისხლისღვრა საქართველოში!

მე უკვე განვაცხადე, რომ შემწეული მქვს საეჭვო გადაადგილებები. ვგაქვს ინფორმაცია, რომ ამ ეტაპზე ძალიან ბევრი ტურისტია უკრაინიდან შემოსული — ამ ტურისტებს მოჰყვება უკან ის თანხა, რომელიც სააკაშვილის მხრიდან მოდის ამ ჯგუფების დასაფინანსებლად. ეს ის „ვითომ ტურისტები“ არიან, რომლებიც იმოქმედებენ შემდგომ მშვიდობიან მომთხრობებთან. მათ გაულოლი აქვთ მომზადება და კარგად

გაპენ სამართავროსო სპანდალის ასატანად. თუ დაჭირდით, თავინივე „რუსთავი 2-ის“ შურაწლისტს მოკლავან, ნაცალი ავით...

ფინანსები — აქვთ. გივი თარგამაძე პირდაპირ სძალავს ფულს იმ ბიზნესმენებს, რომლებიც იტულებით არიან დღემდე „ნაციონალისტების“. ზოგზე საციხო კომპრომატი აქვთ, ზოგზე პირადი ცხოვრებიდან და „იწველებიან“, მაგრამ მაგალითად, ლაურა დაჭავა და თამაზ გაიანავილი ნებაყოფლობით და დიდი მონდობით ღებენ „ნაციონალისტის“ ანუ საერთო საქმეში ფულს.

სირცხვილი იმ ქართველ ბიზნესმენებს, რომლებიც ქართველი ხალხის სისხლისღვრას აფინანსებენ!

„ნაციონალისტების“ თავდაცვის სამინისტროში, ასევე სამხედრო პოლიციაში და სხვადასხვა ქვედანაყოფებში ჰყავს ისეთი პირები, რომელთაც კავშირი აქვთ თავიანთ ყოფილ მეთაურებთან. ისინი პირდაპირ ღებულობენ დირექტივებს უკრაინიდანაც რომელმაც, სად და რა სახის საბოტაჟი უნდა მოახდინოს. ყველაფერი არის 21 მარტის წინსწრები ქმედებები სხვადასხვა მიმართულებებით, როგორც ვარში, ისე ფინანსთა სამინისტროში საბოტაჟები, ეროვნულ ბანკში, ენერჯეტიკაში — მარეგულირებელში რომ პირწავარდნილი „ნაციონალი“ მათ ნადირაძე უხის კალაძეს და გვარიან ხელფასს იღებს, კიდევ კარგად უღვია სული ამ სფეროს — ასეა ყველა რგოლში...

— იმის თქმა გინდათ, რომ „ნაციონალისტების“ კადრები აფერხებენ ქვეყნის წინსვლას?

— საქართველოს მოსახლეობა ჯერ კიდევ არ არის გარკვეული რა ხდება, არც არავენ ატყობინებს და უკმაყოფილოა. დაეუფეთა, ყველაფერი მართლა ძალიან ცუდადაა, ეს დავარდა, ის — დავარდა, ბოლო-ბოლო აღარავენ დაგლევეს ქუჩაში მოსაკლავად, უდანამაულოს აღარ მგაითრევენ ციხეში საწამებლად, ფულის გამოსაძალად და გასაუკატორებლად ან მოსაკლავად; 40 000 პატიმარი არ ჰყავს საქართველოს და სახლში არავენ გივარდება... ეს მაინც ხომ უნდა დაინახო და დაფასო? მიწასთან გასწორებული ჩაიბარა ყველა სექტორი ახალმა ხე-

მილიონებდ დანერგულ შენობას და ათასგვარ კომინაციებს ატარებდნენ. აღარ არის სააკაშვილის ხელისუფლების დანერგული ამგვარი ბოროტებები და ვინც მისი ხერხებით არ ავსებს ბოუჯეტს, იმას ეღაგები რატომ შენც ასე არ აკეთებო?

ბოუჯეტის შევსებას დიდი შრომა უნდა, შრომის მოსურნე რამდენია? სხვათაშორის, პირადად ვნახე და ვიცი, რომ ძალიან ბევრი კარგი საქმე გაკეთდა და კეთდება, მაგრამ არ ავიარებენ. ისინი ერთ ხეინჯკას გადაღებდნენ და არიქა, პირამიდები ავაშენეთო, ცვიროლდნენ. სააკაშვილი და მისი ბანდა ისე იყო მომგდარი სახელმწიფო ბოუჯეტზე, საფვარლების საცვლებსაც ბოუჯეტის ფულით ყიდულობდნენ...

ინვესტიციები, რომ გაიძახიან — ჩადის ოფიციალური წარმომადგენელი, ვიქვით, საფრანგეთში, ხვდება ბიზნესმენებს, მოილაპარაკებენ და მეორე დღეს იმავე ბიზნესმენებს ხვდება მეორე მხარე და ფულს უხდის, რომ მოლაპარაკება გააუქმოს. ბიზნესმენების მეორე კატეგორიაა, რომელსაც უკვე ჰქონდა საქართველოში ინვესტიცია ჩადებული, მაგრამ „ნაციონალისტის“ როგორც სწევდათ, კომპრომატები აქვთ „ყოველი შემთხვევისთვის“ და გამოშვებებით აფრთხობენ — ასეთი ხერხებით მავნებლობენ.

ჩვენ ვართ ისეთი ბრძოლის პროცესში, როცა მოწინააღმდეგე მხარე ერთი ხელის მოსმით ვერ განეიტრალდება მიზეზთა გამო. ფინანსურად ძლიერი რომ არის, ბუნებრივია, მთელი საქართველოს მოსახლეობის ქონება გადანიჭეს 9 წლის მანძილზე და მილიონობით დახმარებები უცხოურ ვალუტაში, მაგრამ ამის გარდა სხვა მიზეზიც არის, რის გამოც ხან სად ამოჰყოფს თავს, ხან — სად.

ვის დაეუფალით, რომ დღევანდელი ხელისუფლება პირდაპირი ხელისუფლების ქვეშ ჰყავს ასე სათაფნებულ ე.წ. დასავლეთს? ქვეყნის მოქმედ პრეზიდენტს, გიორგი მარგველაშვილს წინ რომ დაუსევს იმავე ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტი, ტენილი, კრიმინალი მიხეილ სააკაშვილი, ამის შემდეგ რა უნდა ვუთხრა იმ დეპუტაციას, რომელმაც ტაში დაუკრა კრიმინალს? ეს იყო პირდაპირი მესიჯი დღევანდელი ხელისუფლებისთვის, არ იქნები დამჯერი და ხომ ხვდებით, აგერ გვაყვს საფრთხივხვდა, როცა გვინდა მასინ ამოვაყოფინებთ თავს ხელისუფლებაში. დღევანდელი ხელისუფლება რამენარად ცდილობს თავი დაიჭვიროს მარწუხებიდან, მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ამ „მარწუხებს“ უცხად და ღიად ვერ დაუპირისპირდება, ქვეყანა დაზიანდება...

გამოდის მკვლელობის ბარამი და განცხადებას აკითხავს ქართველი ხალხის სახელით — მისი აღბილი

მოვუწოდებ საქართველოს მოსახლეობას: არც ერთი არ გახვიდეთ ქუჩაში 21 მარტს!

საზღვარზე, სარფში და მისი ჭკუით, თბილისისკენ წამოვა — ოღნავ მოგვიანებით გეტყვით, რატომ ჩქარობენ.

ბათუმში რა ღალატიც მოხდა, ვასაძე-ღუმბაძე და კამბანას ვგულისხმობ, ესეც გაწერილი გეგმის ნაწილი იყო. ბათუმში შეიქმნა რაღაც ორგანიზაციები — რა თქმა უნდა, „ნაციონალისტების“ დაფინანსებული და ერთ-ერთ პლაცდარმად ბათუმის გამოყენება უნდათ, პარალელურად — ზუგდიდის, სადაც როლანდ ახალაია მეთაური. დღასავლეთ საქართველოში, სადაც მეტ-ნაკლებად მხარდამჭერები ჰყავდათ და დღეს ჩანერგილებად ჰყავთ დატოვებული, იმის იმედი აქვთ, რომ გზად აკრეფენ. აღმოსავლეთში დეინიაშვილი ჰყავთ თავისი დაჯგუფებით, მაგრამ

იცან, როგორ მოახდინონ პროვოკაციები მშვიდობიან სიტუაციაში, როგორ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ გარემოში ადამიანის ცემა, დაჭრა ან ლიკვიდაცია.

ამიტომ მოვუწოდებ განხილვის ყველა საშუალებით საქართველოს მოსახლეობას: არც ერთი არ გახვიდეთ ქუჩაში 21 მარტს!

21 მარტი არის საქართველოს დანგრევისთვის ხელმძღვანელ სტარტის ანაღვად დღავაშვილი მხარდამჭერების ანაღვად. შურაწლისტების არ უნდა მივიღნენ — ჯერ რა არის განსაზღვრული და მერა, ისე არიან მომართული, საკუთარი გუნდის წევრებს არ დაწო-

ლისუფლებამ და როგორ წარმოუდგენია ვინმეს რომ უცხად აყვავდეს ყველაფერი?

მე რომ ჩემი თვალთ არ მენახა ციხეში როგორ მოჰყავდათ ბიზნესმენები და იტულებით არიციხინებდნენ იქიდან თანხებს ბოუჯეტში, მნელი დასაჯერებელი იქნებოდა, ალბათ, მაგრამ... სასე იყო ციხე ბიზნესმენებით, გდარიცხავდნენ მსუფე თანხებს — გაუშვებდნენ... თითქოს სიზმარში ნახულობდნენ, არიქა, ახლა სახელმწიფოს უნდა ვაჩუქო ჩემი ქონება ან ფული, იქვე, ციხეზე იყო ნოტარიუსიც და ბანკის ფილიალიც, შორს წასვლა არ იყო საჭირო. ბოუჯეტის შევსების ერთ-ერთი გზა ეს იყო, დღეს აღარ არის და შეეტყო ბოუჯეტს რყევა. აღარ არის ისე, რომ კაცს იტულებით აყიდინებდნენ

საქართველოში სააკაშვილსა და „ნაციონალისტების“ რეპრეზენტები გამოირიხსება! პირდაპირ დაწერით – ნორმალად და სხვაბა ეს შუბლზე კარგად დაიწერონ

„საერთო გზების“ სტუმარი მხატვარი ნიკუშა შინგელია:

– ბატონო ნიკუშა, ბოლო დროს, მოსახლეობა ხელისუფლებაზე განაწილებულია და არცთუ უსაფუძვლოდ. მათი დანიშნულებისთვის ვერ აღდგა სამართლიანობა. ამით „ნაციონალიზმ“ შეგულისხმობს და ხელისუფლების გადაყენების მოთხოვნით საპარტიკო აქციას დააწინაურა. რატომ მივიდა საქმე აქამდე, მოსახლეობამ ხომ ნაცებს სრული უნდობლობა გამოუცხადა, რამ გაათამაშა ისე, რომ საზოგადოების მათდამი განწყობას არად დაგვიღვეს?

– ხელისუფლების მიმართ ხალხის პრეტენზიები მართლაც არსებობს, მაგრამ მნიშვნელოვანია, მან, ამის სათავესდამდებების საშუალება იმ ძალებს არ მისცეს, რომლებიც ქვეყანაში არეულობის ორგანიზებას გეგმავენ. მათ ქვეყანა სულ სხვა მიზნისთვის სჭირდებათ, სხვა რამეს ემსახურებიან. ხალხმა 12 ოქტომბერს უარი თქვა – ძალადობაზე, საკუთრების წართმევაზე, ერთპიროვნულ მმართველობაზე, წამებაზე და ა.შ. ამასთან შედარებით დღევანდელი პრობლემები – არაკომპეტენტურობა, საკადრო პოლიტიკა, ზოგიერთი უწყების არაეფექტური მუშაობა, თავისი წონით და მიდომებით იმდენად განსხვავებულია წინამორბედის შეცდომებისგან, რომ საზოგადოებამ ამის აღრევა არ უნდა დაუშვას. გუშინდელი საშინელების დაივიწყება, წარმოუდგენელია. მთავარია, დღევანდელი ხელისუფლება, პრობლემების მიმართ, ადეკვატურია. რა თქმა უნდა, უფრო ეფექტური მუშაობა შესაძლებელია, ასევე, უკეთესი კადრების მოძიება, მაგრამ გამოსწორებადი თემებია. ხანდახან, რაღაც საკითხებზე ბევრი დრო იკარგება, მაგრამ ხომ ხედავთ, რა რეალობაში გვიწევს ცხოვრებას. საგარეო ფაქტორები ჩვენზეც მნიშვნელოვნად მოქმედებს. ეკონომიკური პრობლემები, ლარის გაუფასურება დიდწილად საგარეო პრობლემებთანაა მიბმული, მცირეწილად კი საშინაო რეგულაციებთან და არაეფექტურ მუშაობასთანაც. გავიხსენოთ, ოთხმილიონიანი მოსახლეობიდან, მილიონზე მეტი იმ ქვეყ-

ნებშიცაა დასაქმებული, რომელსაც კრიზისმა დაარტყა. ასევე, შეჩერდა ექსპორტი. დღეს, სამწუხაროდ, ადამიანებს ძალიან ადვილად ატყუებენ, რასაც მასმედია უწყობს ხელს. იგი ისეთ გარემოს ქმნის, თითქოს აქამდე შევიცარია ვიყავით და ყველაფერი ახლა დაიწერა. ჩემი აზრით, ბოლო ორი წელია ჩვენ პრო-ქართული ხელისუფლება გვყავს, რომელიც ყველაფერს აკეთებს, რათა ქვეყანა ისევ შარში არ გაეხვეს. თუმცა, არის საკითხები, რომლებიც ბევრად ეფექტურად, სწრაფად და დასაწყვეტი, საჭიროა ინიციატივით ადამიანები, ბიზნესსაც მეტი თავისუფლება სჭირდება, შესაქმნელია თავისუფალი ეკონომიკური ზონები. ჩვენ, ორი რესურსი გვაქვს – გეო-პოლიტიკური მდებარეობა ანუ ტრანზიტის ადრესატისთვის და დასავლეთის შორის და ესერგეტიკა. საჭიროა მხოლოდ ჰკვიანური ეკონომიკური პოლიტიკის განვითარება, რომლის რესურსი ადამიანები არიან. ასე, რომ „ნაციონალისტ“ აქციაში საშიშროებას ვერ ვხედავ. მეტიც, მიკვირს, რისი იმედი აქვთ, რომ მთელ ქვეყანას ამეზიდა დაემართება და გუშინდელი დღე დაავიწყდება. მაგრამ ზოგადად, ამდენსაც არ უნდა ვაბუღებდეთ, ეს ჩვენი ტოლერანტობის მაჩვენებელია. ქართველი ხალხი შურისმაძიებელი არაა. მაგრამ ეს ყოველთვის ერთნაირად არ მუშაობს – ხან კარგია, ხან ცუდი.

პასუხისმგებელი პოლიტიკა თუ სპექულაციური ურა-პატრიოტიზმი

„ნაციონალისტ“ ნამუსი არ აქვთ. ხომ გაგიგონიათ, ენას ძვალი არ აქვს და ნამუსს საზღვარი. მასმედიაც ხელს უწყობს მათ ფეტიშიზმს. გარეთ, სხვა განწყობაა. რეალურად, ხალხის ხელისუფლებისადმი მოთხოვნა მუშაობაში მეტი ეფექტურობა, მეტი არაფერი. რაც ხდება, სულ ტელევიზიების დაგვიმედი პროლოკაციაა. ქმნიან გარემოს, თითქოს, ქვეყანა იქცევა. გვინდათ ვინმეს დაავიწყდა „ნაციონალისტ“ გუშინდელი დღე? თუ ხალხი დაიღვინა და ნაცებს ვერდიქტი გამოუტანა, ვერაფერი უშველით. ქართველი ხალხი ბევრად ბრძენია, ვიდრე ნაცებს წარმოუდგენიათ. მათ ხომ ხალხზე სხვა შეხედულება აქვთ – რომ ხალხი ჩამორჩენილი, ბნელია და თავად ნათელი მომავალი არიან. მთელს მსოფლიოს მიმართავენ ჩვენ დაგვიჯერეთ, ეს ქვეყანა ჩვენ უნდა ვმართოთ. დიდ ფასეულობებს, ტრადიციებს, კულტურას თავად არ იცნობდნენ და რა უნდა გაეკეთებინათ. ვიძიებთ, სიბრძნე, ერთიანობა გვჭირდება. წინაპრებმა ტყუილად როდი დაგვიწერეს ძალა ერთობაშიაო, ეტყობა ამის პრობლემა ყოველთვის იყო. ჩვენ, დღესაც, ვერ შევი-

ნეთ, რომ ერთი მიზნისთვის – ქვეყნის გადარჩენისთვის ვიმოქმედოთ, ამის ნაცვლად ყველა ცალკე ცალკე გაიძახის – არა, მე ვარ მართალი, არა, მეო. ამ დროს ერთი ბელო ქვეყანა ვართ და ისეთი საფრთხეების წინაშე ვდგავართ, რომელსაც შეიძლება ვერც გავუმკლავდეთ, მაგრამ მცდელობა ხომ უნდა იყოს. პასუხისმგებელი პოლიტიკა საჭიროა და არა სპექულაციური ურა-პატრიოტიზმი. ურა-პატრიოტებს არ აწუხებთ რა მოუვა ხვალ მის მეზობელს, თავად სოფელს და ა.შ არამედ საუბრობენ იმისთვის, რომ არენაზე ჩანდნენ. 2008 წელს გამოქვეყნდა რა პასუხისმგებლობასაც გრძობენ ეს ურა-პატრიოტები ხალხის მიმართ. ეს, ალბათ, დიდ პროვოკაციაში მონაწილეობა იყო, რაც მომავალში გაირკვევა. ხელისუფლების დღევანდელი დამოკიდებულება სულ სხვაა – იგი შეცდომებსაც აღიარებს და თავის მოსახლეობას ვინში არ უდგას. უბრალოდ, გვინდა, გარკვეულ სფეროებში – განათლება, ეკონომიკა, კულტურა და სხვა, უფრო ეფექტურად იმოქმედონ. ეს ადვილი როდია. მოსახლეობა კარგად უნდა დაფიქრდეს და 9 წლიანი და ამჟამინდელი მმართველობა ერთმანეთისგან გამოვიყოს. „ნაციონალიზმ“ მოსახლეობით მანიპულირება უნდა, მას ამ თამაშში არ უნდა ავყავით. განა მათ დადეს რაიმე გეგმა, რომ უკეთ გვაგვიყვანონ, უკეთ ჩავვატყუებინოთ ან უკეთეს განათლებას მოგვცემენ? მხოლოდ კრიტიკით არიან დაკავებულნი და გაიძახიან, უუნარო ხელისუფლება გვყავსო. გავიხსენოთ, რა უნარები გამოამჟღავნებს თავად. ხელისუფლებაში ყოფნისას? სააკაშვილი მოსახლეობას ზიზილ-პიპილოების კეთებით ატყუებდა, მერე აპირებდა და ადამიანს ეგონა მაგრამ ქვეყანაში ცხოვრობდა და თუ ცუდად იყო, მხოლოდ მისივე ბრალეულობით. ანუ, სააკაშვილი პირდაპირ და დახმარებებზე იდგა. რა ფასად მოსდიოდა ეს დახმარებები? ალბათ, მომავალში გაირკვევა რისთვის მიიღეს 4 მილიარდი. ასეთ თანხას უბრალოდ, არავინ იძლევა. სად არის სამაჩაბლო? დაფიქრება გემართება. კი ადამიანებს უკეთესი ცხოვრება უნდათ და კიდევ უნდა მოსთხოვონ ხელისუფლებას, ოღონდ მოთხოვნები რეალური, კონსტრუქციული უნდა იყოს. თუ ვინმეს ამ მოთხოვნების უკეთ შესრულება შეუძლია, რა თქმა უნდა, ეს ხელისუფლება უნდა შეიცვალოს და ის უკეთესი მოვიდეს. მთავარია, ადამიანებს სიმართლე ვუთხრათ. ერს უნდა გააჩნდეს ზოგადი მეხსიერება, რითაც ვითარდება. ერთი და იგივე შეცდომა იმავე უნარებში ორჯერ არ უნდა დაუშვავთ.

– ხომ არ გეჩვენებათ, რომ ბოლო დროს, საზოგადოებას მეხ-

სიერება დაუბოკლდა. სამოქალაქო საზოგადოება ვერა და ვერ შედგა. – ასეა, თუმცა მიზეზს ვერ ვხედავთ. ცალკე ინდივიდს თუ დაავადებული არაა, მშვენიერი მეხსიერება აქვს. საზოგადოება რატომ იფიცებს ხოლმე ყველაფერს, ეს ცალკე საკითხია და ფილოსოფიურ-ფსიქოლოგიურ სტილშია გასაანალიზებელი. ამას ისტორიის ფორმაცია ხომ განაპირობებს. საქმე ისაა, რომ საკმაოდ დიდხანს ჩვენი ქვეყნის ბელზე პასუხისმგებელი არ ვიყავით. ჩვენ, აქ მაცხოვრებელი ერთი ვიყავით, რომელსაც პასუხისმგებლობა სხვა დიდი იმპერიიდან ჰქონდა ჩამოტოვებული, ანუ სხვა ადგილიდან ვიმართებოდით და ადამიანები ქვეყნის ბელზე პასუხისმგებელი არ იყვნენ. 20-25 წელი ისტორიის, ერის განვითარებისთვის ძალიან ცოტაა. შეიძლება ესეც მოქმედებს. ყველაფერი ჩვენგან დამოუკიდებლად რომ წყდება, შეიძლება, ამიტომაც მოვუდნით.

ქართული ხალხი სააკაშვილის რეპრეზენტების წინააღმდეგ

საერთაშორისო თანამეგობრები ყოფილი ხელისუფლების პოლიტიკურ დენაზე გვესაუბრებიან. არ მესმის, რატომ უწოდებენ მათ

ში, მაგრამ საზოგადოების 80%, რომელმაც „ნაციონალისტ“ უარი უთხრა აქ ცხოვრობით და თუ მათ ეს არ ესმით, ასეთი ორმაგი სტანდარტების გამო, საგარეო პოლიტიკაში, ყველაფერს, პრობლემები ექნებათ. საქართველოში, სააკაშვილისა და „ნაციონალიზმის“ რებრენდინგი, გამოიცხადდა. მათ ვეუბნები – ამას ხელისუფლება კი არა, ხალხი არ დაუშვებს. პირდაპირ დაწერეთ – ნორმალად და სხვაბა ეს შუბლზე კარგად დაიწერონ.

– ბატონო ნიკუშა, „ნაციონალისტების“ არმიის ნაწილი უკრაინაში თანამდებობებზე გადაბარდა. იმ შემთხვევაში თუ იქაც იგივე სიახლეებს ჩაიღვენ, რა საფრთხე შეიძლება დაგვეუქროს, ეს, ჩვენს მიმართ, უკრაინელების გაღიზიანებას არ გამოიწვევს?

– უკრაინელები, ჩვენზე, რატომ უნდა გაღიზიანდნენ. უკრაინის ხელისუფლებამ, ქართველი ხალხის მიმართ, აბსოლუტური უპატივცემულობა გამოიჩინა. იმიტომ, რომ ის დამნაშავეები, რომლებიც ქართველ ხალხზე ძალადობდნენ, ქვეყანა გაძარცვეს თავისთან წაიყვანეს ინფრასტრუქტურული სახელმწიფოებრივი ცვლილებების განსახორციელებლად, ეს ხომ სასაცილოა. ამაში მორალი არ დღეს. სადაც მორალი არ დღეს,

ასე? ისინი კონკრეტული საქმისთვის გასამართლებელი ადამიანები არიან, რომლებმაც თანამდებობაზე ყოფნისას დანაშაული ჩაიდინეს. იცით, რა ეს უკვე რაღაც მარაზში გადადის. ვფიქრობ, მათ სწორი ანალიზისთვის შესაბამისი ანალიტიკოსებთან, ისტორიკოსებთან სჭირდებათ კონსულტაციები. რატომაც, მხოლოდ იმ ხელმოცარულ პოლიტიკურ ძალას უსმენენ და ევრდნობიან, რომელსაც ქართველი საზოგადოების მხარდაჭერა არ აქვს. მათ, ჭკუას უნდა მოუხმონ და კონსულტაციები იმ ადამიანებთან გაიარონ, რომელსაც ქართველი ხალხი უსმენს, პატივს სცემს. ხელის გადაფარება იმ ადამიანებზე, რომელთაც ჩვენი მოსახლეობის 80% ვერ იტანს, რაც არჩევნებითაც გამოჩნდა ნიშნავს, რომ იმ 80%-ს შეურაცხყოფას აყენებ. ანუ, მათ ქვეყანასთან კი არა, „ნაციონალიზმთან“ უნდათ ურთიერთობა. ძალიან დიდი ბიდი-

ის პოლიტიკა დამთავრებულია. ღმერთმა მშვიდობაში მოახმაროთ, ცოტა ხანში დაინახავენ ვინაა სააკაშვილი.

სად გინახავთ ასეთი რამ? – დოქტრინა, რომელზეც მერე უარი თქვეს – ის ნაძირალაა, ოღონდ ჩვენი ნაძირალაო, დღეს, ისევე ამუშავებენ? რა ხდება, არ ვითარდება ამერიკის გოსტ დეპარტამენტი? ისტორიას არ აკვირდება? ამერიკა იმიტომ კი არ აკვირდება რომ ამერიკა ჰქვია, არამედ იმიტომ, რომ დემოკრატიულ ფასეულობებს, დირექტორებს ევრდნობდა. ასე ხომ მთავარს – განწყობას დაკარგავენ. ყველაზე დიდი პოლიტიკა ისაა, როცა ადამიანებს შერთან ყოფნის სურვილი აქვთ, მაგ დროსაა ძლიერი საგარეო პოლიტიკაც. ამერიკა თავად აკეთებს ყველაფერს რომ ეს განწყობა დაიკარგოს. დღევანდელ პოლიტიკაში ლიდერები არ

გვესაუბრება სამხედრო ექსპერტი, პოლიტოლოგი მანსტანო მაისაია

– 21 მარტს ნაციონალური დიდი აქციის მოწყობას ვარაუდობენ.

– ნაციონალური სულს დაფარავს და სურთ, რაც შეიძლება მეტი ხალხი გამოიყვანონ ქუჩაში. თუმცა ნაციონალურებს დღეს ისეთი რეიტინგი აქვთ, როგორც კომუნისტურ პარტიას. ნაცმოძრაობა გახდა მარგინალური პოლიტიკური ძალა და ახლა, როცა პარლამენტში დეპუტატია ჰყავთ გაყალბების შედეგად, ფიქრობენ, რომ ეს ვინმემ არ იცის.

უკრაინაშიც ფიასკო განიცადეს. ამაზე რატომღაც არაფერი ვერს და არაფერი ლაპარაკობს, არადა, სერიოზული ჩაჯვარება მოხდა სააკაშვილის და მისი გუნდის მისი. როგორც კი მიხეილ სააკაშვილმა დაიწყო უკრაინისთვის ლეტალური იარაღის მიწოდებისადმი ლობირება, ფაქტობრივად, ჩაფლავდა ეს ინციტატივა თვით მიხეილ სააკაშვილის პიროვნული ფაქტორიდან გამომდინარე. მოგეხსენებათ, ობამას ადმინისტრაციის დამოკიდებულება სააკაშვილის მიმართ. ესეც გახდა ერთ-ერთი განმსაზღვრელი ფაქტორი, რათა არ მიეწოდებინათ უკრაინისთვის იარაღი, რომელიც მისთვის ამ ეტაპზე, სასიცოხლოდ მნიშვნელოვანი იყო.

უკრაინული არმია დღეს ისეთი დემორალიზებულია, როგორც იყო ქართული არმია განთიადისა და გაგრის დაკარგვის დროს და ამაში გარკვეული წვლილი „ნაცმოძრაობასაც“ უდევს. უკრაინის პრესა და ტელევიზია თითქმის ყოველ დღე

საკაშვილს უთმობდა დროს და უკვე ორი კვირაა, რაც არ გამოჩენილა. ისეა გასუსული უკრაინის პრესა, ხმას არ იღებს სააკაშვილის ინტერვიუებზე. სერიოზული მარცხები იწვევს სააკაშვილისა და ნაცმოძრაობის

მას მოვითხოვთ – ჭიკაში ქარიშხლის ატეხვას აპირებენ. – თქვენ ფიქრობთ, რომ ეს აქცია მათთვის წარუმატებელი იქნება?

– 21 მარტის აქცია იქნება ისეთივე, როგორც იყო 19 აპრილს და 15 ნოემბერს.

– ზომ არ არის იმის აღბათობა, რომ სამართლიანობის დამკვიდრების მოსურნე ხალხი, რომლებიც ამ ხელისუფლებისგან ელოდნენ ამას, სოციალურად მიიმე ვითარებაში მყოფნი და ნაციონალურ მიერ გარკვეული თანხის საფასურად მოსყიდულნი, არცთუ ისე უმნიშვნელო მასა იქნება აქციაზე.

– არ მგონია, სოციუმის რომელიმე სერიოზულმა წარმომადგენელმა მოისურვოს იმ აქციაზე მისვლა. რაც შეეხება ფულის დარიგებას. წინა აქციებზეც ვილაკებმა აიღეს ფული, მივიღნენ მიტინგზე, მაგრამ რამდენიმე წუთში მოკურცხლეს იქედან.

სოციალური პრობლემები არის, მაგრამ ნაციონალურების დროის ქვეშ არაფერი აპირებს პროტესტის გამოხატვას. თუ გამოჩნდება ახალი ძალა, რომელიც, შესაძლოა, სულაც არ იყოს პოპულარული, მაგრამ წამოწვევს სოციალურ საკითხებს, არაა გამორიცხული, გაჰყვეს მას ხალხი. არ გამოვიცხავ ამას.

– პროვოკაციებს მათი მხრიდან გამოვიცხავთ?

– პროვოკაციებს ექნება ადგილი, მაგრამ არა მასშტაბურად. „ნაცმოძრაობა“ ვერ მოაგროვებს იმდენ ხალხს, რომ პროვოკაციები ეფექტური იყოს. დიდი იმედი მაქვს, ჩემი ოპტიმისტური პროგნოზი გამართლდება, თუ არა, ექსპერტობაზე ხელს ვიღებ.

მანსტანო მაისაია:

ღიას, 21-ში პროვოკაციებს ექნება ადგილი!

მეშვეობით და ის რეფორმები, რაც უკრაინაში ზარზემით იყო ინიცირებული, ფაქტობრივად, ჩაფლავდა.

სიტყვა გაგვიგრძელდა და მოკლედ გეტყვით: უკრაინაში წარუმატებლობების ფონზე ცდილობენ საქართველოში გამოიჩინონ თავი და უშნოდ ფხაკურობენ – 21-ში მთავრობის გადადგო-

კიდე ვიმეორებ: საპროტესტო მუხტი არსებობს და თუ ამ ძალას რომელიმე ოპოზიციური გაერთიანება გამოიყენებს, არ არის გამორიცხული, ხალხი ქუჩაში გამოვიდეს. თუმცა არა ახლა. ასე რომ, თუ ხელისუფლება რეფორმებს არ დაიწყებს და პროფესიონალებს არ მოიზიდავს, არეულობა გარდაუვალი იქნება.

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

არაინ. გაიხსენეთ, რა პრეზიდენტები, ლიდერები ყავდა ამერიკელებს, ევროპელებს. ვინ არის ეს ხალხი, მხოლოდ გადარჩენაზე და იმაზე ფიქრობენ თავიანთი შპიონები ვინ სად ჩასვან.

– ბატონო ნიკუშა, სამართლიანობის აღდგენის იმედი ხალხმა ხელისუფლება შეცვალა. თუმცა, დასაწყისშიც ვახსენე, რომ ამ მხრივ იმედგაცრუებაა.

– ეს, ძალიან რთული თემაა. ჩემი პოზიციაა, ვინც დანაშაული ჩაიდინა, გასამართლდეს, დაკარგული ქონება პატრონს დაუბრუნდეს, მაგრამ ეს პრობლემატური იქნება იმიტომ, რომ ძალიან ბევრი ადამიანი, ვინც ხალხს ქონებას ართმევდა, კვლავ თავად განიხილავენ ამ საქმეებს. როგორ წარმოვიდგინოთ ეს? მე თუ მკითხავთ, ვერ პროკურატურაში რეფორმა უნდა ჩაეტარებინათ, საქმეები უნდა განეცალკავებინათ. მაგალითად, ვიცი ადამიანები, რომელთაც მორალური რეაბილიტაცია ყოფნიდათ, მაგრამ დღემდე ვერ მიიღეს. ათასობით ადამიანი ქონების დაბრუნებას ითხოვს, რაც ვერ წარმოიმდგენია, ეს ძალიან რთული პროცესი იქნება. მაგრამ

აუცილებლად დასაწყები და გასაკეთებელია. ყველამ უნდა შეიგნოს რომ ყაჩაღობით, თანამდებობით არავის არაფერი შეიძლება. არცერთ ქვეყანაში თანამდებობა იმის ინდივიდუალური არაა, რომ მომავალში რაც მოგინდება გააკეთო, თუ დაგიჭერენ, თურმე პოლიტპატიმარი ხარ. რას ქადაგებენ? – ადამიანი ერთხელ თანამდებობაზე თუ მოხვდა, რაც არ უნდა ჩაიდინოს, შემდეგი ხელისუფლება ამ ნამოქმედარის გამო თუ დააკავებს, იგი პოლიტპატიმარია? ან თავს იშტერებენ, ან შტერები არიან. ნუ ჰგონიათ, რომ რაკი პატარა ქვეყანა ვართ და ბევრმა ინგლისურად ლაპარაკი არ იცის, სამართალს ავობებენ. აი, იცოდნენ, მართლ გავალ მაგათთან, თან ქართულად დაგვლაპარაკები, შეიძლება ერთი-ორი სომხური სიტყვაც ვიხმარო. სიბრძნე გვმართებს. ხალხიც დაიბნა, ხან ეუბნებიან ხვალ შევიცარია

გახდებიო, ხან რა და ხან რა, მოდიო, რა საქართველო ვიყო. სამწუხაროდ, ჩვენი იდენტობა, კულტურა, ტრადიცია, ეთნოსი რომ შევინარჩუნოთ და გავმრავლდეთ, ამაზე არაფერი საუბრობს. ვილაკები გამოდიან და წიკინებენ ბიძინა ივანიშვილი რატომ ერევა ქვეყნის საქმეში. სირცხვილი არ აქვთ? ერთი მეგილიონედი მაინც გააკეთონ საქმით იმისი, რაც ივანიშვილმა, თავისი რესურსებით, ქვეყანას გაუკეთა.

დაუსრულებელი მუნიციპალიტეტი

პოლიტიკური პარტიები მუნიციპალიტეტებში, ვეღარ მოვიშორეთ. ახლახან, ძველი არასაპარლამენტო ოპოზიცია კვლავ გაერთიანდა და „ნაციონალურთან“ ერთად საარჩევნო კოდექსზე სამსჯელოდ დაჯდა. რა უბედურებაა ეს, რით ვეღარ მოვიშორეთ ეს ხალხი? აღარ

გვეჯერა, ბატონო, თქვენი, ვნახეთ ვინც ხართ, დაგვეხსენით, გაუსხენით გზა ახალგაზრდობას, იქნებ წესიერი ხალხი გამოჩნდეს, აღარ გვინდობხართ, წადით, ძმაო, სახლებში.

– როგორ ფიქრობთ, უნდა აიკრძალოს თუ არა „ნაცმოძრაობა“ როგორც პოლიტიკური პარტია ისე, როგორც თავის დროზე კომუნისტური პარტია აიკრძალა.

– ეს იყო ძალიან ბრძივი ავტორიტარული რეჟიმი. პირადად მე, ისინი ნეო-ბოლშევიკებს უფრო მახსენებს, ვიდრე კომუნისტებს. სხვათა შორის, ძალიან ბევრი პუტინის მმართველობას სააკაშვილისას ადარებდა. როგორ მოვიშორეთ? – 2 მილიონი კაცი გარეთ უნდა გამოვიდეს, გადავიდეთ როგორ ვაპანდურებთ ქვეყნიდან და ეს ამერიკის „გოსტ დეპარტამენტს“ გავუგზავნოთ. თუ ეს ხელისუფლება ისევ კეკელს გააგრძელებს,

ბოლოს, ყველაფერი ამით დამთავრდება. ხელისუფლებამ რა ქნას, ეკონომიკურად რთულ მდგომარეობაში ვართ და სხვა გზა არ აქვთ მათ აზრს ისმენენ. მაგრამ ეს, ქართველი ხალხის გადასაწყვეტია. მეგობრებო, ქართველ ხალხთან გაქვთ საქმე. ხელისუფლებას კი ნუ თხოვთ „ნაცმოძრაობის“ შენდობას, დამნაშავეების გაშვებას, არამედ გააცნობიერეთ, რომ ქართველ ხალხთან გაქვთ საქმე.

– „ნაციონალურების“ მიერ დაგვიმღი არეულობაში ლომის წილი მასმედიაზე მიუძღვის?

– „ნაციონალურებს“ თავისი პროპაგანდის წყარო აქვთ – „რუსთავი-2“, ისინი სპეცსამსახურების მიერ დაგვიმღი ნიუსებს გადმოსცემენ. ქართველ ხალხს თავმოყვარეობა რომ გექნოდეს „რუსთავი-2“ არხებიდან უნდა გამოვართოთ და რამდენიც უნდათ იმუშაონ. ხალხმა, მათ, არ უნდა უყუროს იმიტომ, რომ ეს არხი ჩვენი ქვეყნის წინააღმდეგაა მიმართული. ჩვენ, იმ რეალობაში უნდა განვივითარდეთ, რაშიც ვართ. ქართველობას ცხოვრებას არ აცლიან. ვილაპარაკოთ, იმაზე თუ როგორ განვივითარდეთ, რა საფრთხეები გვაქვს, როგორ ავარდით თავი, ამის ნაცვლად მთელი დღე ჭამენ ერთმანეთს, დეზერტირების ბაზრის წინ რომ დაეტაკებინათ ქალები ერთმანეთს, აი, იმას დაემსგავსა ჩვენი მასმედია.

თამარ შვილიძე
555 23 28 24

გვესაუბრება პოლიტოლოგი
ჰამლეტ ჭიკაშვილი

ბატონო ჰამლეტ, წინა ხელისუფლების მიერ ირანთან დადებული ხელშეკრულებები გაუქმდა. აღარ არის უვიზო მიმოსვლა და თავისუფალი ვაჭრობა. რა არის მიზეზი ამ ქვეყანასთან ურთიერთობის გაუარესების და რა შედეგების მომტანი იქნება ეს?

— დღეს ირანსა და საქართველოს შორის არის გამძაფრებული პოლიტიკურ-დიპლომატიური ურთიერთობა.

ხელისუფლებას არასახარბიელო საგარეო პოლიტიკა აქვს და ეს აისახა ირანთან დამოკიდებულებაშიც.

არა მხოლოდ სააკაშვილის, შვედრანდის პერიოდშიც იყო გაიოლებული ირანთან მიმოსვლა და ამაში გარკვეული წილი იქნა მცდელობები შეტანილი ჩემი საგარეო საქმეთა სამინისტროში მოღვაწეობის პერიოდში. ამან განაპირობა ის, რომ ძალიან დაახლოვდა ეს ორი ქვეყანა. გაიზარდა ირანული ტურიზმი საქართველოში იმ დონეზე, რომ ჩემი მეგობარი, საქართველოს ელჩი ირანში გია ჯანჯღაძე შეთანხმდა ქართულ და ირანულ მხარესთან და დაინიშნა ჩართული რეისები ბათუმსა და თეირანს შორის. მოაწვდა ირანელი ტურისტები საქართველოს. კვირის განმავლობაში რამდენიმე რეისი იმართებოდა საქართველო-ირანს შორის.

საქართველოში ისე მოიკიდა ფეხი ირანულმა ბიზნესმა, რომ ირანელებმა საქართველოში უძრავ-მოძრავი ქონების შექმნაც დაიწყეს — იყიდეს ბინები, სავაჭრო ობიექტები, ირანული ბიზნესი გაიშალა ნათობროდუქტების რეალიზაციასთან დაკავშირებითაც.

თბილისში ამოქმედდა რამდენიმე ირანული ნავთობკომპანია, რომელიც თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებს უზრუნველყოფდა ბიტუმით და ასფალტით. საყურადღებოა, რომ ამ დარგში ირანი ნომერ პირველი მწარმოებელი და რეალიზატორია.

ხშირად შეხვდებით თბილისის ქუჩებში აყრილ ასფალტს და ორმოებს ტრასაზე. ეს იმის ბრალიცაა, რომ ამ კუთხით ბიზნესი ჩაკვდა საქართველოში, არადა, ირანულ მხარეს შეუმუავებული ჰქონდა ბიზნესპროექტები, რაც ითვალისწინებდა რამდენიმე მილიარდი ევროს ჩადებას საქართველოს ეკონომიკაში. გათვალისწინებული იყო ბიზნესგეგმები გაზთან და სოფლის მეურნეობის დარგებთან დაკავშირებით. ირანი მზად იყო სოფლის მეურნეობის აღორძინებისთვის ჩაედო 3 მლრდ დოლარის ინვესტიცია. საუბარი იყო ბათუმისა და ფოთის პორტების გამოყენებაზე ბიზნესის გაილებისთვის. ირანული მხარე გარკვეული თანხების ჩადებას აპირებდა ამ

კუთხით და ა.შ. ამ პროექტების განხორციელებას აპირებდა სააკაშვილი თავისი მმართველობის პერიოდში.

— რა ინტერესი ჰქონდა სააკაშვილს და მის მთავრობას ასე რომ უზნინდა ხელ-ფეხს ირანულ ინვესტიციებს საქართველოში? მიშა ამერიკის პოლიტიკური პარტნიორი იყო, ირანი აშშ-ის მოწინააღმდეგე გახლავთ...

— თუ გახსოვთ სააკაშვილის ერთ-ერთი ბოლო ვიზიტი აშშ-ში. ბევრი ეცადა მაშინ მიშა, მაგრამ არ შეხვდა ბარაკ ობამა. ჩამოვიდა გაწვილებული სააკაშვილი საქართველოში და პირველი, რაც გააკეთა — ირანთან დადო ხელშეკ-

რულება უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებით.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ აშშ-ი და ისრაელი საქართველოს თავის სტრატეგიულ პარტნიორებად თვლიან, მაგრამ საქმე ისაა, რომ ირანსაც აქვს თავისი ინტერესები საქართველოში. მით უფრო, რომ ირან-საქართველოს ურთიერთობები საუკუნეებს ითვლის. ახლანდელმა ხელისუფლებამ ამ რეალობის შეცვლა მოინდომა და კანონში ცვლილებები შეიტანა. ირანს, რომელსაც თავისუფალი მიმოსვლა ჰქონდა საქართველოსთან, შეეზღუდა ეს შესაძლებლობები და დაუწესდა მკაცრი რეგულაციები. მიუხედავად ამისა, ირანს არ შეუცვლია თავისი დამოკიდებულებები და საქართველოს მოქალაქეები ნებისმიერ დროს უვიზოდ გადაადგილდებიან ირანის ტერიტორიაზე.

საქართველომ კი, როგორც გითხარით, გაამკაცრა ყოველგვარი დიპლომატიურ-პოლიტიკური ფინანსური თუ სხვა სახის ურთიერთობები ირანთან. ამას წინათ

რამდენიმე ბანკში სპეციალურად ვიკითხე, რომელ ქვეყნებთან აქვს აკრძალული საქართველოს ბანკებს ოპერაციები-მეთქი. მიპასუხეს, რომ არც ერთ ქვეყანასთან არ არის აკრძალული, ირანის გარდა. გაუქმებულია საჰაერო რეისები.

— ამიტომაცაა, ჩემი ფერეიდ-ნელი მეგობრები აღრინდელივით ხშირად ვეღარ გვსტუმრობენ.

— ირანელი საქართველოში რომ ჩამოვიდეს, ვიზის ასაღებად ჯერ ირანში საქართველოს საელჩოში უნდა მივიდეს. საელჩოში

ჩივები და ისეთი მწარე განცხადება, როგორც ირანის საელჩომ გააკეთა, არც ერთი საელჩოდან არ მსმენია. ირანის საელჩომ დაადასტურა ოუსტიციის მინისტრი ქსენოფობიაში. თუა წულუკიანი იძულებული გახდა მისულიყო ირანის საელჩოში.

ირანის საელჩომ მაშინ განაცხადა, რომ 80 მლნ-იანი ირანი არავის აპატიებს შეურაცხყოფას.

ეს ის ქვეყანაა, რომელმაც დამოუკიდებლობის გამოცხადებისთანავე ცნო ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობა და ტერიტორიული

ცალმხრივად თავი დაივისნათო? ცხადია, ეს ძალიან დილტანტური შეკითხვა იყო, თუმცა მაშინვე გავიცი პასუხი და თქვენი გაზეთის მკითხველებსაც მინდა ვუთხრა: ამ ხელშეკრულებას ხელს აწერს საბჭოთა აზერბაიჯანი, საბჭოთა სომხეთი, თურქეთი, საქართველო და ხელმოწერას ესწრება რუსეთის წარმომადგენელი.

შვედრანდაც საქართველოში რომ დაბრუნდა 1994 წელს პარლამენტის სხდომაზე გავიდა საკითხი სარატფიკაციოდ საქართველო-თურქეთის ჩარჩო-ხელშეკ-

საქართველოს არს ერთ ქვეყანასთან არ აქვს შეზღუდული საბანკო ოპერაციები ირანის გარდა. რატომ?

აბსოლუტური უგულებელყოფის და შეურაცხყოფის შემდეგ გარეე-აქტივობები. ეუბნებიან, რომ ყოველგვარი მომართვა ინტერნეტის საშუალებით უნდა განახორციელონ. მოკლედ, ამ პროცედურას სჭირდება ორი-სამი თვე, შემდეგ, რადგან პირდაპირი საჰაერო რეისები არ არსებობს, უნდა წავიდეს დუბაიში, სტამბოლში ან ბაქოში და უნდა ელოდოს საქართველოში მიმავალ თვითმფრინავს. ეს იმ დროს, როცა ირანული მხარე კვლავ სთავაზობს საქართველოს მთავრობას ახალ პროექტებს. ახლანდელ ირანის ელჩმა საქართველოში წარადგინა პროექტი მტკვრის წყლის შესყიდვასთან და ელექტროენერჯის გაცვლასთან დაკავშირებით. საუბარი აქვთ სოფლის მეურნეობის დარგების აღორძინების პროექტებზე და თბილისის სატრანსპორტო სისტემის რეკონსტრუქცია-განვითარებაზე. ყოველივე ეს 5-6 მლრდ ევროზე გათვლილი პროექტებია. თუმცა ამ პროექტების წარდგენიდან 1 წელიწადი გავიდა, ქართულ მხარეს აბსოლუტურად არავითარი ინიციატივა არ გამოჩენია.

— რას ფიქრობთ, რატომ მოხდა ასე?

— დასავლეთს და აშშ-ს არ აწყობთ ირანთან კარგი ურთიერთობები და იმიტომ.

დაახლოებით ერთი თვის წინათ ირანში ვიზიტად დავით უსუფაშვილი იმყოფებოდა. თუმცა არც ამ ვიზიტს მოჰყოლია შედეგები.

ოუსტიციის მინისტრმა თუა წულუკიანმა კი განაცხადა, ჩვენი გადაწყვეტილებები ირანთან მიმართებაში ძალიან მოგვიწონს აშშ-მა და ევროკავშირმა და ისეთი განცხადებები გააკეთა, რომ შეურაცხყოფა მიაყენა ირანს.

შედეგად მივიღეთ ის, რომ საქართველოში ათეული წლებია არსებობს უცხო ქვეყნების საელ-

მთლიანობა და დღემდე მხარს უჭერს საქართველოს ევროსტრუქტურებში გაწევრიანებისთვის. ეს არის ძალიან დიდი მხარდაჭერა ირანის მხრიდან. მიუხედავად ამისა, ქართულმა მხარემ შეურაცხყო ირანი. შედეგად, მივიღეთ ამ ქვეყანასთან გაუარესებული ურთიერთობები, დაეკარგეთ ეკონომიკური მოგება, ტურიზმი და ა.შ.

— ეს კი არა, ბატონო ჰამლეტ, უახლოეს ხანში აჭარის რეგიონის დაკარგვას ვარაუდობენ — ყარსის ხელშეკრულების ვადა იწურება.

— თქვენ ეს ხელშეკრულება ნანახი გაქვთ?

მე დეტალურად ვარ გაცნობილი და არსად არ არის მინიშნებული თარიღი. მცდარია აზრი, თითქოს ყარსის ხელშეკრულების ვადა გასდის და აჭარის რეგიონი თურქეთს გადაეცემა. იმ ხელშეკრულებაში არსად არ არის მითითებული, რომ შეთანხმება დადებულია 100 წლის ვადით. ეს გახლავთ უვადო ხელშეკრულება, რომელიც მუდმივად მოქმედებს.

ამას წინათ შემოფოთებულებმა მკითხეს: რაკი 100 წელი გადის და ყარსის ხელშეკრულებას ვადა იწურება, არ შეიძლება ამ ხელშეკრულების ვალდებულებებისგან

რულების თაობაზე. ხელშეკრულების ტექსტი თურქეთში შეადგინეს. ხელშეკრულების პრაიმულაში ამითითებულია, რომ ეს ხელშეკრულება ეფუძნება ყარსის შეთანხმებას და ითვალისწინებს ყველა ხელშეკრულებას, რომელიც ოდესმე დადებულია საქართველოსა და თურქეთს შორის. შევარდნაძის დროს მიღებული ეს ხელშეკრულება სათაო ხელშეკრულებად იქცა, რომელიც რატეფიცირებული იქნა ამ ორი ქვეყნის პარლამენტების მიერ. ვინაიდან ჩვენ ვაღიარებთ უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის უპირატესობას, რაც უნდა ვადა გასდიოდეს ყარსის ხელშეკრულებას, იგი გამოყარებულია ახალი ხელშეკრულებით, რომელიც შევარდნაძის პერიოდში დაიდო.

ფურნალიტები ამ თემას რომ ატრიალებენ, არ იციან, რომ არსებობს შევარდნაძის პერიოდის ხელშეკრულება, რომელიც ამყარებს ყარსის ხელშეკრულებას და მის პირობებს.

თქვენ წარმოიდგინეთ, ყარსის ხელშეკრულების ხანდაზმულობაზე სოხო ცინცაძეც ლაპარაკობს. მას თუ დავუჯერებთ, დროში ხელშეკრულებებს ყველი და მნიშვნელობა გასდის. დროის კი არა, სისტემების ცვლილებების მიხედვით იცვლება მიდგომები!

როცა საბჭოთა კავშირი დაიშალა, მისი მემკვიდრე რუსეთი გახდა და რუსეთს მოუწია სასამართლოებით დაკისრებული ვარიანტების გადახდა.

ანუ იმის თქმა მინდა, რომ ხელშეკრულებებს სამარადისოდ აქვს ვადა და ის იცვლება, თუკი დაილო ახალი ხელშეკრულება ძველის საფუძველზე.

საუკუნის კარსვა, ანუ ენერგომაფია და ქართული ენერჯეტიკის „რუსი კარდინალები“

ყველას მწარედ გვახსოვს 90-იანი წლების ჩაბნელებული საქართველო, მათ შორის დედაქალაქიც. საგულისხმოა ერთი გარემოება, კანონიერი ხელისუფლების გადაგდებას, რატომღაც მაშინვე მოყვა საქართველოს ჩაბნელება, თუმცა ხსენებულთან დაკავშირებით მიზეზების ძიება შორს წაგვიყვანს. მაშინდელმა ხელისუფლებამ ერთადერთ გამოსავლად ელექტროენერჯის გამანაწილებელი სისტემის კერძო სექტორისთვის მართვაში გადაცემა ჩათვალა, სწორედ ამ მიზნით შემოიყვანეს 90-იანი წლების ბოლოს ამერიკული კომპანია „ეიესი“. ხსენებულმა კომპანიამ მართლაც ჩალო გარკვეული ინვესტიციები, რაც ელექტროენერჯის ტარიფში აისახა და დღეიდან გაძვირდა. რაც შეეხება ჩეხურ „ენერგოპროს“, რომელიც 2006 წელს შემოვიდა ქართულ ენერგომაფარზე, ყოველგვარი ინვესტიციის ჩადების გარეშე გაუზარდეს განაწილების სატარიფო მარჟა. თუ ამგვარი შედეგით უნდა დაეწესებინათ, მაშინ რაღაც საჭირო იყო უცხოური, თანაც საეკოლო წარმომავლობის კომპანიის შემოყვანა, ამ პირობებში ნებისმიერი ადგილობრივი კომპანია მოახერხებდა მუშაობას, მით უმეტეს, რომ გამანაწილებელი კომპანიების რიცხვი არცთუ ისე მცირე იყო. ინვესტორი ფაქტობრივად საქართველოს მოსახლეობა გამოვიდა, „ენერგოპრომ“ ჩვენგან აიღო სესხი და ინვესტორი დაირქვა. რა ინვესტორია, თუკი წინასწარ მისცეს ტარიფზე მარჟა, კითხვობენ დარგის სპეციალისტები. როგორც ჩანს, საქართველოს იმ დროინდელი ხელისუფლებისთვის გაურკვეველი იყო ინვესტიციის არსი, რაც გულისხმობს კაპიტალდაბანდებას, მოგების მიღების მიზნით, ანუ ჯერ უნდა დაბანდოფინანსები და მერე მიიღო მოგება, „ენერგოპრომ“ კი პირდაპირ მოგებით დაიწყო „მოღვაწეობა“ საქართველოში. ერთი სიტყვით გვითხრა, წინასწარ მომეცით ფული, ნაწილს საქმეს მოვახმარ, ნაწილს კი ვიბეში

ჩავიღებო, რაც გახლდათ მაშინდელი პრემიერ-მინისტრის ზურაბ ნოღაიდელის ნოუ-ჰაუ, რასაც, ბუნებრივია, თავისი მიზეზები ექნებოდა. თავიდანვე გვინდა აღვნიშნოთ, რომ წინამდებარე სტატია რამდენიმე კომპეტენტურ წყაროზე დაყრდნობით მომზადდა და გამორიცხული არ არის მათი მოსაზრებები სრულად არ ემთხვეოდეს ერთმანეთს.

სჯობს მოვლენებს ქრონოლოგიურად მივყვეთ. მოგეხსენებათ, დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგაც საქართველოში ერთიანი ენერგოსისტემა მოქმედებდა „საქენერგოს“ სახით, საქართველოს კონსტიტუციაშიცაა მითითებული, რომ ქვეყნის ენერგოსისტემა ერთიანია, ეს მუხლი არავის შეუცვლია და ფაქტობრივად დღესაც მოქმედებს. ერთიანი ენერგოსისტემა იყოფა ოთხ საფეხურად, რაც იწყება გენერაციით, ანუ ელექტროენერჯის წარმოება, გვაქვს ჰიდროენერჯია, რომელსაც ჰიდროელექტროსადგურები გამოიმუშავებს, ასევე გვაქვს თბოელექტროსადგურებიც. ყველა ეს ელექტროსადგურები სახელმწიფო მფლობელობაში იყო, თუმცა ენერჯეტიკის გარდა,

ასლა ყველა გასხვისებულია. ეს ჰესი ნაწილობრივ აფხაზებსაც რომ არ ეკუთვნოდეთ, უკვე დიდი ხნის გაყიდული იქნებოდა. მეორე საფეხურია ელექტროგადამცემა-ტრანსპორტირება, გამოიმუშავებულ ელექტროენერჯის ცხადია, ტრანსპორტირება ჭირდება, რასაც ელექტროსისტემის გადამცემი ხაზები ახორციელებს, შემდგომი საფეხურია დისპეტჩერიზაცია, ანუ ძაბვების დონეების პარამეტრების რეგულირება და ბოლოს მისი მომხმარებლისთვის მიწოდება, ე.ი. განაწილება. 1996 წლისთვის დაიწყო ერთიანი ენერგოსისტემის მართვით მამრავლებად დაშლა, რაც მსოფლიო ბანკის მოთხოვნა გახლდათ, თურმე არ შეიძლებოდა ერთიანი სისტემის არსებობა და ის საფეხურებად უნდა დაშლილიყო. „საქენერგოს“ ჯერ გენერაცია გამოეყო, შემდეგ გადაცემა და დისპეტჩერიზაცია, თავიდან ეს ორი სფერო ცალ-ცალკე იყო, თუმცა იმავე მსოფლიო ბანკის მოთხოვნით, მალევე გაერთიანდა და საქართველოს ენერგოსისტემას (ყოფილი „საქენერგო“) დაექვემდებარა, გამოეყო გამანაწილებელი სისტემა. 1997 წელს გამანაწილებელი კომპანიები

ცალკე იყო, „თელასი“ (ნიკოლეიშვილის მერობის დროს) დედაქალაქის მუნიციპალიტეტს დაექვემდებარა, პარალელურად რესპუბლიკის ყველა რაიონში შეიქმნა გამანაწილებელი კომპანიები, რომლებიც ასევე ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების დაქვემდებარებაში გადავიდა, სწორედ აქედან დაიწყო ენერჯეტიკის სფეროში ქაოსი, რადგან თანხები აღარ შედიოდა. დაეუშვათ „თელასი“ მომხმარებლისგან თანხებს რომ იღებდა, ეს უნდა გადაერიცხა ენერგოსისტემაში, რომელიც გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის თანხას თავისთან იტოვებდა, დანარჩენი თანხა კი ელექტროენერჯის მწარმოებლისთვის, ანუ გენერაციისთვის უნდა გადაეცა. ამ პერიოდთან იწყება გენერაციის ობიექტებში მომუშავეთა ხელფასების „გაყინვა“, ხალხი თვეობით ვერ იღებდა ხელფასს, დაგროვდა უამრავი ვალი, რაც მოგვიანებით, პრივატიზაციის წინ „თელასს“ ჩამოაწერეს. ფაქტობრივად გენერაციის ობიექტები ერთ თეთრსაც ვერ იღებდნენ და რატომ. მართალია ხდებოდა ელექტროენერჯის დატაცება, მაგრამ იგივე „თელასი“ მომხმარებლისგან რასაც იღებდა, ჯერ თავისთვის იტოვებდა რაც ჭირებოდა, მორჩენილ თანხას „საქენერგოს“ ურიცხავდა, ისიც თავისას იტოვებდა და თუ რაიმე მორჩებოდა, იმას ურიცხავდა გენერაციას. უკეთეს შემთხვევაში სამ თვეში ერთხელ რიგდებოდა გენერაციის ობიექტებში ხელფასები, ერთი სიტყვით, იყო გაუსაძლისი პირობები.

მიელო. საბითუმო ბაზრის პირველი დირექტორი ენერჯეტიკის მინისტრის მოადგილე ივერი შალამბერიძე გახლდათ, რომელიც ცოტა ხანში დაიჭირეს. მერე ამ პოსტზე ნუგზარ საგაიას პროტეჟე დავით ჯიბლაშვილი დანიშნეს, რომელმაც სხვადასხვა მიზეზების გამო, თავი ვერ გაართვა დაკისრებულ მოვალეობას, კომპეტენტური წყაროს განცხადებით, იმ პერიოდში უამრავი ფული შეიჭამა, რაშიც მართო ჯიბლაშვილს არ მიუძღვის თურმე „წველილი“ და შესაბამისად დიდი დავალიანება დაგროვდა. საბითუმო ბაზარი ნაციონალების მმართველობისას გაუქმებულა და შექმნეს ენერგოსისტემის კომერციული ოპერატორი. დაგროვილი ვალები ჩამოწერეს, მაკანთ ხაზვიით შერჩათ მწარმოებელთაგან საბითუმო ბაზრისთვის მიწოდებული ელექტროენერჯის საფასური დაახლოებით 800 მილიონი დოლარი, გენერაციის ობიექტებმა ამ თანხიდან ერთი თეთრიც ვერ მიიღეს. ვალი ჩამოაწერეს არა მარტო საბითუმო ბაზარს, არამედ გამანაწილებელ კომპანიებსაც, ძირითადად „თელასს“, რომლის პრივატიზაციაც იმავე პერიოდში მოხდა, კონტრაქტს 1998 წლის 31 დეკემბერს მოეწერა და ამერიკულმა კომპანიამ მეორე დღიდან დაიწყო ოპერირება. დარგის სპეციალისტთა განცხადებით, დედაქალაქის გამანაწილებელი სისტემა ერთი ქვესადგურის ფასად მივიდეს ამერიკელებს, რომელთაც მართალია გარკვეული ინვესტიციები (მათი მტკიცებით 200 მილიონი დოლარი) ჩადეს, მაგრამ ამ კუთხითაც ბევრი რამ ყოფილა საკამათო. როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ინვესტიცია კაპიტალდაბანდებაა, ამერიკულ მხარესთან გაფორმებულ კონტრაქტში ჩაიღო მუხლი, რომ ნებისმიერი კაპიტალბრუნვა (იქ იყო

13 გვ.

საუკუნის კარგვა, ანუ ენერგომაფია და ქართული ენერჯეტიკის „რუსი კარდინალები“

ჩამონათვალი) ინვესტიციად უნდა ჩაითვალოს. მოგვსვენებათ იმ პერიოდში დენი არ იყო. ხსენებული ჩანაწერის ინტერპრეტაციით, „ეიეს თელასმა“ დაუშვათ ჩადო 10 მილიონი დოლარი, საიდანაც ნახევარი თანხით სომხეთში იყიდა ელექტროენერგია და თბილისელებზე გაყვდა, მომხმარებლისგან ხომ ამოიღო თანხა, ეს კაპიტალბრუნვაც ინვესტიციად ჩათვალა, მაგრამ ამ კომპანიამ „ენერგოპროსგან“ განსხვავებით, გარკვეული ინვესტიცია მაინც ჩადო, რაც შემდგომში ტარიფში აისახა.

რაც შეეხება საქართველოს დანარჩენ რეგიონებს, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ყველა რაიონ-

ში ჩამოყალიბდა გამანაწილებელი კომპანია, რომლებიც მუნიციპალურ დაქვემდებარებაში იყო, ანუ ისინი აღარ ექვემდებარებოდნენ ცენტრალურ დისპეტჩერიზაციას, მართალია რეგიონებში ხშირად არ იყო შუქი, მაგრამ რასაც მოიხმარდნენ, იმის საფასური ადგილზე იღებოდა, აღარ მიდიოდა ენერგოსისტემაში მითუმეტეს ელექტროენერგიის მწარმოებლებთან. მერე მოხდა ხსენებული გამანაწილებლების სამხარეო ნიშნით გაერთიანება (სავარაუდოდ 2000 წელს), ანუ გუბერნიების დონეზე, თუმცა არც ამან გაამართლა და მსოფლიო ბანკის რეკომენდაციით, 2002 წელს შეიქმნა „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო კომპანია, რომლის დირექტორდაც გიორგი ადგიშვილი დაუნიშნა (შეგარდნადის მმართველობის დროინდელი ტრანსპორტის მინისტრის მერაბ ადგიშვილის ძმა), რომელიც მოგვიანებით ამერიკული იუესაიდის შეფმა დინ უაითმა ჩაანაცვლა. საქმე იმაშია, რომ გარდა რაიონების მუნიციპალიტეტს დაქვემდებარებული გამანაწილებელი კომპანიებისა, იმ პერიოდში ფუნქციონირებდა კერძო კომპანიებიც, რომელთა მეშვეობითაც ხდებოდა სხვადასხვა კატეგორიის მომხმარებელთა ელექტრომომარაგება. ამ საწარმოთა ნაწილს, მაშინ მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში საქართველოს ენერჯეტიკის მარეგულირებელ კომისიისთვის (სემე-

კი) მიუმართათ და მიუღიათ ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზია, 2003 წლის მონაცემებით ამგვარ ლიცენზიანტთა რაოდენობა 18-ზე მეტი ყოფილა, იმის გათვალისწინებით, რომ ქვეყანაში მოქმედი ყველა რაიონული გამანაწილებელი საწარმო გაერთიანებული იყო სს „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიაში“ (სგსე). წყაროს განცხადებით, მაგან ჩინოვნიკთა აქტიური ლობირებით 2001 წლიდან დაიწყო სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული ენერჯეტიკული საწარმოების იძულებითი გამსხვილება, რაც 2002 წელს დასრულდა, ანუ იმ დროს, როცა რეგიონალური პრინციპით შექმნილი ელექტროგამანაწილებელი კომპანიები ზემოხსენებულ სადისტრიბუციო კომპანიაში გაერთიანდნენ, რომელიც მალევე სამართავად გადაეცა კომპანია „პიეი კონსალტინგს“ (ხსენებული დინ უაითი ამ კომპანიის შეფიც გახლდათ).

ამ უკანასკნელმა დაუყოვნებლივ შეცვალა სადისტრიბუციო კომპანიის ხელმძღვანელობა და კონსულტირების მიზნით სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „დამენია, ვარშალომიძე, ნოლაიდელი და ქვთარაძე“ დაიჭირა, ხოლო ფინანსურ საკითხებში მთავარი კონსულტანტი ზურაბ ნოლაიდელი გახდა, ნოლაიდელი ამ პერიოდში უკვე აღარ იკავებდა ფინანსთა მინისტრის პოსტს, მაგრამ, როგორც ჩანს, გავლენები არ

შესუსტებია. „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ კახა დამენიამ ეკონომიკის მინისტრის მოადგილის პოსტი დაიკავა, ზურაბ ვარშალომიძე აჭარის „შეფი“ გახდა, გიორგი ქავთარაძეს

იუსტიციის მინისტრობა უბოძეს, რაც შეეხება ნოლაიდელს, იგი ჯერ განმეორებით გახდა ფინანსთა მინისტრი, ხოლო პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვანიას საეჭვო ვითარებაში გარდაცვალების შემდეგ მის თანამდებობასაც გამოკრა ხელი. სწორედ ამ პერიოდში იწყება, ანუ შეგარდნადის მმართველობის პერიოდშივე, სახელმწიფოს მხრიდან ყოველგვარი ხელშეწყობა ამ კომპანიის მიმართ, არავითარი კონტროლი არ ხდებოდა, საგადასახადო სამსახური იქ ცხვირს ვერ შეყოფდა, როგორ განკარგავდნენ თანხებს არავინ იცის, ამ უკონტროლობის გამო უამრავი ვალეები დაუგროვდათ, თუმცა მათი ანგარიშებისთვის ყადაღა არასდროს დაუდიათ, გენერაციის ობიექტებს, გადაცემასა და დისპეტჩერიზაციას ფულს არ უხდიდნენ და ვალეები იმდენად დაუგროვდათ. სხვათა შორის, ენერჯეტიკის მინისტრის დეივანდელი მოადგილე ილია ელოშვილი, სააკაშვილის იუსტიციის მინისტრობის დროინდელი მოადგილე წკრილაშვილიც ხსენებულ კომპანიაში მუშაობდნენ, მაგრამ მთავარი იდეოლოგი ზურაბ ნოლაიდელი იყო.

წყაროს ინფორმაციით, გაერთიანებულ სადისტრიბუციო კომპანიამ შექმნისთანავე დაიწყო პერმანენტული შეტევები კერძო ელექტროგამანაწილებელ კომპანიებზე, რასაც მასიური და სისტემური სახე 2004 წელს მიუღია, საქმეში მდიდარი ჩართო, რომელიც არ არის გამორიცხული, რომ მიზანმიმართულად ეწეოდა ხსენებული კომპანიების დისკრედიტაციას, ბრალს სდებდა ელექტროენერგიის დატაცებაში და მრავალ სხვა დანაშაულში, თუმცა ამის დამადასტურებელი მტკიცებულებები ბუნებაში არ არსებობდა. მათ ახალი სახელიც მოუგონეს, მცირე ლიცენზიატები შეარქვესო. საბოლოოდ ეს კომპანია იმით დამთავრდა, რომ სემეკმა 2004 წლის 23 ივნისს ერთდროულად 21 ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზია გააუქმა. ჩვენი მეორე რესპოდენტის განცხადებით, ამ კომპანიათა უმრავლესობა მართლაც არ იმსახურებდა ლიცენზიას, ერთ სოფელს რომ მოამარაგებს ელექტროენერგიით, ან ერთ კაბელს რომ გადააჭიმავს მომხმარებელამდე,

ეს არ ნიშნავს, რომ გამანაწილებელი კომპანია და ლიცენზიას უნდა ფლობდეს, თუმცა რამდენიმეს მართლაც ჰქონდა გამანაწილებელი ქსელი, რომელიც ყველა პირობას აკმაყოფილებდა. მაგრამ პრობლემა ის იყო, რომ ამ პატარა კომპანიების მომხმარებლები კარგი გადახდები იყვნენ, მათ 100%-იანი ამოღება ჰქონდათ, არც ვალი ეღებოდათ, ასე ვთქვათ, ცული გადახდები სადისტრიბუციო კომპანიას შერჩა, რომელსაც 20%-იანი ამოღება ჰქონდა და გენერაციის ობიექტებამდე თანხა ვერ აღწევდა. ეს დისონანსი რომ მოესპოთ, წამოიწყეს ლიცენზიების გაუქმების კამპანია, დენს იპარაკუნო და ა.შ, ერთი სიტყვით, აქლემის ქურდობაც მათ დააბრალეს. კომპანიათა ნაწილმა სემეკის ხსენებული გადაწყვეტილება გაასაჩივრა, ექვსმა მათგანმა დაიბრუნა ლიცენზია და 2005 წლის ბოლოსთვის დაახლოებით 14 ლიცენზიატი იყო. ნოლაიდელი რისი ნოლაიდელი იქნებოდა, რომ ვინმესთვის რაიმე დაეთმო, მით უმეტეს, რომ უკვე პრემიერ-მინისტრი გახლდათ, მის პროტეჟე სადისტრიბუციო კომპანიას, რომელიც მოგვიანებით ასევე მის ფავორიტ „ენერგო პროს“ თითქმის მუქთად გააულოცეს, ყველა-ნაირად აუნთო „მწვანე შუქი“ და მთლად ხელშეწყობის რანგში აიყვანეს. ამ პერიოდში ენერჯეტიკის მინისტრი ნიკა გილაური ბრძანდებოდა, რომელიც თურმე ერთი პერიოდი ელექტროენერგიის საბითუმო ბაზარშიც მუშაობდა. ენერჯეტიკის სფეროში მისი „განსწავლულობის“ შესახებ მაშინ ლეგენდები ვრცელდებოდა. გაცილებით ჭკვიანი იყო ალექსანდრე ხეთაგური, სწორედ ამის გამო დანიშნეს გილაურის პირველ მოადგილედ, თორემ ხეთაგურს „პატრონი“ არავინ ყოფილა. გილაურს ერქვა მინისტრი, თორემ ყველაფერს ხეთაგური აკეთებდა, რასაც გილაური იბრალვდა, რეფორმატორის იმიჯს იქმნიდაო. წყარო ერთ კურორტსაც იხსენებს, რომელიცა უცხოურ შეხვედრაზე გილაურმა ისეთი სისულელე წამოიშალა, თარჯიმანი ეგონათ და დარბაზიდან გამოაგდესო. 2006 წელს საქართველოს კანონში „ელექტროენერჯეტიკისა და ბუნებრივი აირის შესახებ“ შეტანილი ცვლილებების მეშვე-

ობით, ელექტროენერჯეტიკის სექტორში სისტემური ცვლილებები განხორციელდა. პარალელურად ენერჯეტიკის სამინისტროს უფლებამოსილება მიენიჭა, რომ ელექტროენერგიის განაწილების მინიმალური ზღვარი დაედგინა, წყაროს განცხადებით, ხსენებულმა უწყებამ ამ ყველაფრით ბოროტად ისარგებლა და განაწილების მინიმალურ ზღვრად 120 მილიონი კვტ-სთ დაადგინა. ასეთმა მაღალი ოდენობის მინიმალურმა ზღვარმა, ქვეყანაში თითზე ჩამოსათვლელი ლიცენზიატები დატოვა, სს „თელასი“, სს „საქართველოს გაერთიანებული ენერგოდისტრიბუცია“, სს „კახეთის ენერგოდისტრიბუცია“ და შპს „აჭარის ენერგოკომპანია“, მიუხედავად იმისა, რომ იყო კომპანია, რომელიც ყველა

პირობას აკმაყოფილებდა, მათ შორის მინიმალურ ზღვართან დაკავშირებითაც (ეს რაც დაზუსტებით ვიცით, შეიძლება ასეთი სხვებიც იყოს), ენერჯეტიკის სამინისტროს გადაწყვეტილებით ლიცენზია მაინც გაუქმეს. „საერთო გაზეთის“ ინფორმაციით, ლიცენზიის გაუქმების უფლებამოსილ ორგანოს, ანუ სემეკს ამ შემთხვევაში მხოლოდ ნოტარიუსის ფუნქცია დაუტოვეს. სემეკის ხსენებული „გადაწყვეტილებით“ ლიცენზია ჩამოართვეს ისეთ გამანაწილებელ საწარმოებს, როგორცაა ფოთის პორტი, რუსთავის მეტალურგიული ქარხანა, „აზოტი“, საქართველიზგაზა და ა.შ. რა გახდა ენერჯეტიკის სამინისტროს მხრიდან ასეთი მაღალი მინიმალური ზღვრის დაწესების მიზეზი, მხოლოდ ვარაუდი შეგვიძლია, ფაქტი ერთია, რომ ამ „ნოვაციამ“ სხვა სუბიექტების სამეწარმეო საქმიანობის უფლუ-

ბა რესპოდენტთა თქმით, უკანონოდ შეზღუდა, ელექტროენერგეტიკულ ბალანსში ხსენებული მხარე განაწილების ოდენობა 3-5%-ს არ აღემატებოდა, მაგრამ მათთვის ეს მცირედიც ვერ გაიმეტეს „ნოლიდელმა და კომპანამ“.

საბოლოო ჯამში, როდესაც გაერთიანებული ენერგოდისტრიბუციისა და შპს „აჭარის ენერგოკომპანიის“ აქტივების გასხვისება განხორციელდა, ქვეყანაში დარჩა სამი გამანაწილებელი კომპანია, „თელასი“, სს „ენერგობრო-ჯორჯია“ და სს „კახეთის ენერგოდისტრიბუცია“, რამაც ამ სფეროში პრაქტიკულად მონოპოლიური მდგომარეობა შექმნა. მონოპოლიური მდგომარეობის შედეგად ელექტროენერჯის დაუსაბუთებლად გაზრდილი ტარიფი და ზრდის ტენდენცია მომავალშიც შენარჩუნდება. ჩვენ ახლა დენის გაძვირების პრობლემის წინაშე ვდგავართ იმ შემორანდუმის საფუძველზე, რომელიც 2007 წლის ივნისში „თელასის“ რუსულ „ინტერ რაოვისსა“ და საქართველოს მთავრობას შორის გაფორმდა, შემორანდუმს ხელს აწერენ „რაოს“ წარმომადგენელი რაპოპორტი და პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ნოლიაძე.

კვალიფიციურ იურისტთა განცხადებით, შემორანდუმთან დაკავშირებით პრემიერმა ნოლიაძემ იმ მასშტაბის დარღვევა ჩაიდინა, რის გამოც ნორმალურ სახელმწიფოში მისი იმპიჩმენტის საკითხი დადგებოდა, რადგან შემორანდუმი არ არის საჯაროდ გამოცხადებული ხასიათის, იურიდიული ძალის მქონე დოკუმენტი, იგი წინა სახელმწიფოებო ეტაპია, საქართველოს მთავრობამ შემორანდუმის საფარქვეშ კანონზე მაღალი ნორმები ჩალო, რომლის პრეროგატივაც პრემიერ-მინისტრს არ გააჩნდა. ასე რომ, შემორანდუმის სახელმწიფოებრივი დოკუმენტი ყოფილა. გასაღებული დედაქალაქის მოსახლეობისთვის დენის ტარიფი 2007 წლის ბოლოდან უნდა შემცირებულიყო, თუმცა ბატონმა ნოლიაძემ სემპეის ფუნქცია იტვირთა და „თელასის“ ტარიფი 2015 წლამდე დაუწესა. ეს არც არის გასაკვირი, რადგან დამოუკიდებელ მარეგულირებელს, ანუ სემპეს ნაცრეფიმის დროს მხოლოდ ნოლიაძის ფუნქცია ჰქონდა. ნოლიაძის მთავრობამ ხსენებული შემორანდუმის ფარგლებში ასე „გაგზავნა“, 2015 წლის 1 სექტემბრამდე „თელასი“ დენს აღარ გაემცირებო. თურმე სულ ტყუილად გვიხაროდა, რადგან შემორანდუმში მითითებულია, რომ ტარიფის გადახედვა (რა თქმა უნდა ზრდა, თორემ კლებაზე საუბარი ოცნების სფეროა) მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ პირველი – ინფლაცია 10%-ს გადააჭარბებს და მეორე – ლარის კურსი დოლართან მიმართებაში ასევე 10%-ით შეიცვლება.

დღის მდგომარეობით, ეს ორივე ნელი მოქმედების ნაღმი ასაფეთქებლადაა გამზადებული. რუსულ კომპანიასთან ზემო ხსენებული გარიგების დადება ჩვენი მთავრობის სიბრყვიით მოხდა თუ შეგნებულად, მომხმარებლისთვის დიდი მნიშვნელობა არ აქვს, ეს სამართალდამცავებმა უნდა გაარკვიონ, რისკენაა ჯერ კიდევ 2007 წელს მოუწოდებდნენ უურნალისტები, თუმცა უშედეგოდ. სააკაშვილის პროკურატურა რომ ყურს არ გააბარტყუნებდა გასაგებია, მაგრამ დღევანდელ მთავრობას რა უშლის ხელს? ერთი სიტყვით, „მახრებელი გზის“ სტატუსი მარტო პრეზიდენტისთვის უნდა ჰქონდეს, როგორც ჩანს ექსპრემიერ ნოლიაძესაც დაუნახებლად ეკუთვნის. ავ ენებს თუ დაუჯერებთ, სადაც რა თქმა უნდა ჩემი კოლეგა უურნალისტებიც იგულისხმებიან, დიდი ზარზე მით შემოყვანილი, გაურკვეველი წარმომავლობის „ენერგობროს“ უკან სწორედ ნოლიაძე იდგა. რა პრინციპით მიანიჭეს უპირატესობა ამ კომპანიას ეს ალბათ მხოლოდ ნოლიაძელ-

კაშვილის კარის სხვა უფრო გავლენიანმა ფიგურებმა ჩააჩოჩეს ენერგოსექტორის „ქერის ორმოდან“, რასაც ბატონი ზურაბის გაოპოზიციონერება მოყვება, „ენერგობროდან“ მისი კადრებიც დაითხოვეს, თუმცა ხელისუფლების ცვლილების შემდეგ ნოლიაძე სფინქსით აღსდგა, კვლავ დიდი გავლენებით სარგებლობს ქართულ ენერგოსექტორში და, როგორც ამბობენ, „ენერგობრო ჯორჯიას“ მართვამაც აქტიურად ერევა.

სანამ ჩეხური „ენერგობროს“ საქართველოში გადმოპორტირებასა და მისთვის სასათბურე პირობების შექმნაზე უფრო ფართოდ ვისაუბრებდეთ,

ვესტიციის ტარიფის კომპონენტი, რომელიც „სულგრძელად“ გადაულოცეს რუსულ „რაოვისს“ დაახლოებით 4 თეთრია, ანუ დედაქალაქში მცხოვრებნი ყოველ მოხმარებულ კილოვატ ენერჯაზე ხსენებულ თანხას ზედმეტად ვიხდით. ჩვენ დავინტერესდით, დღესაც თუ მოქმედებს ეს კომპონენტი, კარგად ინფორმირებული წყაროს განცხადებით, კომპონენტი, რომელიც ჯერ კიდევ 7-8 წლის წინ უნდა ამოეღო ტარიფიდან, დღემდე არავის გაუუქმებია, „თელასის“, ანუ გამანაწილებლის მარფა სწორედ ამ კომპონენტის წყალობით შეადგენს 8 თეთრს. ამას ჰქვია მონოპოლიური მდგომარეობის ბოროტად

მა და მისმა მამინდელმა ზემდგომმა იციან, რადგან, როგორც „ჭორიკანა“ უურნალისტებმა გაარკვიეს, ნოლიაძის ფავორიტს ხეირიანად ჩეხეთშიც კი არ იცნობდნენ, რომელიც მცირე ხანში მოკრძალებული ოფისი. იმ პერიოდში, ანუ 2006 წელს ენერგოსექტორში გამოჩნდა და მუქთად ჩაიგდო ხელში ქართული ენერგოაქტივები, ავსტრიული კომპანია იყო შემოსული, რომელიც გაცილებით უკეთეს პირობებს გვთავაზობდა, აქტივებშიც მეტ თანხას იხდიდა და ინვესტიციასაც უფრო მეტს ჩადებდა, მაგრამ უპირატესობა მაინც ე.წ. ჩეხურ კომპანიას მიანიჭეს, რაც ცხადია, სერიოზული ეჭვის საფუძველს იძლევა. მოგვიანებით ნოლიაძე საა-

დედაქალაქელთათვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან დენის ტარიფის თემას დაუბრუნდეთ. 2008 წელს დასრულდა „თელასის“ მფლობელ ამერიკულ კომპანიასთან დადებული კონტრაქტის და და ინვესტიციების ამოღების ვადა. 1998-დან 2007 წლამდე „ეიეს“-ის სამომხმარებლო ტარიფში გათვალისწინებული იყო „თელასის“ მიერ გაწეული კაპიტალური დანახარჯების კომპონენტი, რომელიც „თელასის“ შემდგომი გასხვისების შემდეგ „რაოვისს“ ტარიფშიც გადავიდა. როგორც უკვე აღვნიშნეთ 2007 წლის ბოლოდან დენის ფასი უნდა შემცირებულიყო, თუმცა ნოლიაძის ასე ვთქვათ, ინიციატივით ტარიფი აღარ შემცირებულა. ჭარბი ინ-

გამოყენება, დარღვევა მონოპოლიური მდგომარეობა კი არა, ამ მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებაა. იმ ავადსახსენებელი შემორანდუმის თანახმად, „თელასს“ ვალდებულება აუღია, რომ ჭარბი ინვესტიციის თანხით თითქოსდა ასმეგავტანი ელექტროსადგური უნდა აეშენებინა, თუმცა ეს ვალდებულება მხოლოდ ქაღალდზე დარჩა, რაც მოგვიანებით ნაციონალურმა „თელასის“ ხელმძღვანელობასთან სარფიანად ვაჭრობისთვის გამოუყენებიათ. ალექსანდრე ხეთაგურის ენერგეტიკის მინისტრობის დროს დადებული შემორანდუმის თანახმად კი დენის ტარიფის შემცირებაზე 2025 წლამდე არც უნდა ვიოცნებოთ, პირიქით, როგორც გითხარით, გაძვირების საშიშროების წინაშე ვდგავართ, რადგან ამის შანსი თავად საქართველოს მთავრობამ მისცა რუსულ ენერგოკომპანიას.

პროფესიონალ ენერგეტიკოსთა სამართლიან აღშფოთებას იწვევს ე.წ. არაგამჭოლი ტარიფიც, რასაც მსოფლიოში ანალოგი არ ჰქონია. ნაციონალი „ენერგომები“

თავს იმით იმართლებდნენ, ყველა ცივილიზებულ ქვეყანაში მოქმედებს საფეხურიანი ტარიფი, ვინც მეტ ელექტროენერჯას მოიხმარს ფასსაც მეტს იხდის. არსებული წესი, რომ საბითუმო ფასი საცალოზე გაცილებით ნაკლებია, ელექტროენერჯაზე არ ვრცელდება, რასაც გამართლება ჰქონია, რასაც ძნელია არ დაეთანხმო. რიგითი, მით უმეტეს ეკონომიურად შეჭირვებული და მსხვილი საწარმოები ელექტროენერჯის ერთნაირ საფასურს არ უნდა იხდიდნენ, მეტი კომფორტის მსურველმაც კეთილი იხებოს და მეტი გადაიხადოს. საქართველოში ყველა მომხმარებელი რომ 300 კვტ/სთ-ს ფარგლებში მოიხმარდეს დენს, ჩვენი ჰიდროელექტროსადგურების გამოშუქებული ელექტროენერჯა გვეყოფოდა, აღარ დაგვჭირდებოდა თბოელექტროსადგურები და დენიც იაფი იქნებოდა. გარდა ამისა, ელექტროენერჯის გამოსაშუქებელი რესურსები მაინც ამოწურვადია, ამიტომ წამყვან ქვეყნებში ისეთი ტექნოლოგიების დანერგვას აძლევს სტიმულს, რომელიც ნაკლებ ენერჯას მოიხმარს. დღესაც კი მსოფლიოს მესამედი არ არის ელექტროფიციციური, აფრიკის ქვეყნების მცხოვრებთა ნახევარზე მეტმა არ იცის ელექტროდენი, კომუნისტებს რომ არ დაეტოვებინათ ელექტროსადგურები და ელექტროფიციცირება, ჩვენც ამ დღეში ვიქნებოდით. რაც შეეხება არაგამჭოლ ტარიფს, მოგვხსენებთ, პირველი 100 კვტ იაფია, 101 კვტ-ის შემდეგ ტარიფი იზრდება, მაგრამ მხოლოდ ნამატი კვტ-ები კი არა მთელი მოხმარებული ელექტროენერჯა გაზრდილი ტარიფით, რაც პროფესიონალთა მოსაზრებით კორუფციის წყაროა. კორუფციული სქემა მოქმედებს მოხმარებული დენის დარიცხვის დროსაც და რატომ, ელექტრომრიცხველებიდან ჩვენებს თვის სხვა და სხვა რიცხვში იღებენ ე.წ. წამკითხველები, არადა ზუსტად ერთსა და იმავე რიცხვში უნდა აიღონ, რომ წუთობრივი სიზუსტით გამოთვალონ მოხმარებული დენის ოდენობა, მაგრამ გამანაწილებელმა კომპანიამ დანერგა პირობითი დარიცხვის მექანიზმი. ერთ თვეს 27 რიცხვში რომ მივა, ხოლო მეორე თვეს 25-ში, იმის მომიზეზებით ზუსტი მონაცემი ვერ ავიღებო, პირობითად არიცხავს მინიმუმ 5 კვტ-ს და ღირებულებას სშირად მორიგ სატარიფო საფეხურზე გადაახტუნებს, ანუ 2-3 ლარით მეტ თანხას არიცხავს. ეს პირობითი დარიცხვები შედეგ თვეებშიც გრძელდება და წლის ბოლოს ნამატი გადასახადი ჩვენი მოსახლეობის მწირი ჯიბისთვის სერიოზული დანაკლისია, სამაგიეროდ გამანაწილებელი კომპანიის შემოსავალი ამ კუთხით ათეულ მილიონობით ლარს უტოლდება.

მანანა სუსნიოვილი
599 51 28 24
(გაგრძელება იქნება)

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში
www.saertogazeti.ge
შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

იმ დროს, როდესაც დასავლეთი სერიოზულ რეკომენდაციებს სთავაზობს საქართველოს და ჩვენი ქვეყნისთვის ყველა საჭირობით საკითხებში სერიოზულად ერევა, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ქვეყნის შიდა პოლიტიკური მხარეა, ყველანაირად ცდილობენ და საკმაოდ საეჭვოდ, რომ დამალონის სერიოზული გამოცდილება, რომელიც თავად ამ ქვეყნებში მიღწეული. ამგვარად მიწის საკუთრების საკითხს შეეხებით, რომელსაც გვიზიარებს ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ბატონი პაატა კოლუაშვილი.

– ბატონო პაატა, წინა წერილში ჩვენ ვისაუბრეთ ქართული მიწის მნიშვნელობაზე ქართველი ერისათვის, დღეს მინდა შევეხოთ საკითხს, თუ როგორია ამ მხრივ დასავლეთის გამოცდილება, ისინიც ასე განუკითხავად ასწავლებენ მიწებს?

– გადავხედოთ, როგორია ევროკავშირისა და სხვა ქვეყნების კანონმდებლობა ამ მხრივ.

ავსტრია. ავსტრიაში უცხოელის მიერ მიწის შექმნა რეგულირდება ცალკეული მიწების კანონებით. მაგალითად, ერთ-ერთი მიწის (ბურგერლანდის) კანონით, უცხოელი უძრავი ქონების შექმნისათვის საჭიროებს ნებართვას, რომელიც შეიძლება მიღებულ იქნეს თუ „სახელმწიფოებრივ-პოლიტიკური“ ინტერესები არ იქნება შელახული და თუ არსებობს მიწის (ბურგერლანდის) ეკონომიკური სოციალური თუ კულტურული ინტერესები. უცხოელი აქ ავსტრიის ტერიტორიაზე მინიმუმ 10 წელი ლეგალურად კანონიერად უნდა იმყოფებოდეს და მისი შენაძენით მნიშვნელოვანი ეკონომიკური, სოციალური, კულტურული და სხვა საჭირო ინტერესები არ უნდა ილახებოდეს.

დაახლოებით იგივე რეგულირება ავსტრიის სხვა მიწების კანონმდებლობებითაც.

დანიის მაგალითს თუ განვიხილავთ, მათი კანონმდებლობით, მიუხედავად მისი გარეგნული ლიბერალური ხასიათისა, აქ ქონების შექმნა განსაკუთრებით რთულია არარეზიდენტებისათვის. მათ დანიაში არ შეუძლიათ შეიძინონ ქონება გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც:

ისინი არიან ევროკავშირის სხვა წევრი სახელმწიფოების მოქალაქეები და იურიდიული პირები და მუშაობენ ან საქმიანობენ დანიაში.

ისინი არიან არაევროკავშირის რომელიმე სახელმწიფოს

მოქალაქეები და უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში დარეგისტრირებული არიან დანიაში, როგორც მუდმივი რეზიდენტები! დანიაში ერთ პირს აქვს უფლება ჰქონდეს 2 ნაკვეთზე მეტი 24 ჰა საერთო ფართობით და ამასთან, ნაკვეთებს შორის მანძილი არ უნდა აღემატებოდეს 20 კმ-ს.

შვეიცარია – უცხოელის მიერ შევიცარიაში მიწის შექმნა დაუშვებელია, თუმცა მხო-

პაატა კოლუაშვილი:

როგორია ევროპული გამოცდილება მიწის გაყიდვასთან დაკავშირებით?

ლოდ ნებართვის აღების პირობით შევიცარიის ფედერალური კანონი უცხოელთა მიერ მიწის შექმნის შესახებ პირველი მუხლით ადგენს ამ კანონის მიზანს, ეს გახლავთ – „უცხოეთში მცხოვრებთა მიერ შევიცარიის მიწის შექმნის შეზღუდვა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული შევიცარიული მიწის „გაუცხოება“. ამ კანონით შეზღუდვები არ არის მათზე, ვინც შევიცარიაში კანონიერად ცხოვრობენ.

ლატვიაში მიწის პროვატიზების კანონმდებლობის შესაბამისად, ევროკავშირის არაწევრი სახელმწიფოს მოქალაქეებს და იურიდიულ პირებს მიწა და ტყე არ შეუძლიათ შეიძინონ!

თურქეთში – მათი კანონმდებლობით, უცხოელზე გაყიდული თურქეთის მიწა არ უნდა აღემატებოდეს 2,5 ჰა-ს.

არგენტინა – მათი ახალი კანონმდებლობით განსაზღვრულია ნაყოფიერი მიწის ტერიტორიის ოდენობა, რომელიც შესაძლებელია შეიძინონ უცხოელებმა, ანუ მათ საკუთრებაში შეიძლება იყოს არგენტინის მთლიანი ტერიტორიის მაქსიმუმ 20 პროცენტი.

პერუში კანონმდებლობით, უცხოელებს მიწის საკუთ-

რებაში შექმნასთან დაკავშირებით იგივე შეზღუდვები აქვთ, როგორც გერმანიის მოქალაქეებს. მიწის შექმნისთვის საჭიროა განცხადების წარდგენა, სადაც დასაბუთებული უნდა იყოს სასოფლო-სამეურნეო მიწის განვითარების გეგმა და ეს გეგმა უნდა იყოს გერმანიის პოლიტიკურ-სოციალური ინტერესის შესაბამისი.

რუსეთში სულ არის 400 მლნ ჰა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწა, აქედან 129 მლნ ჰა კერძო საკუთრებაშია, დანარჩენი კი – სახელმწიფო საკუთრებაში!

როგორც ჩანს, ზოგადი შეზღუდვა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის

მედებს გარკვეული სქემები, შესაძლებელია 50-წლიანი იჯარა.

ბულგარეთში შემთხვევაში, უცხოელ მოქალაქეებს შეუძლიათ სასოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი აქ დარეგისტრირებულნი არიან და პასუხისმგებლობის კომპანიას.

ესტონეთში – სასოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნაზე დადგენილია ესტონეთში ცხოვრების და აგრარულ სექტორში მოღვაწეობის ხანგრძლივობის ცენზი, ასევე მუნიციპალიტეტის თანხმობა.

ჩხეტი უცხო ქვეყნის მოქალაქეს ასეთი მიწის ნაკვეთზე საკუთრების მოპოვება შეუძლია მხოლოდ ცალკეულ შემთხვევებში.

ქონების მემკვიდრეობით მიღებით.

ქონების იმ მემკვიდრეთა თანაკუთრებაში არსებობა, რო-

ცენტზე ნაკლები ეკუთვნის უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს, რომლებიც ძირითადად ევროპელები და კანადელები არიან.

საქართველო ტრანსფორმაციის პროცესში მყოფი ქვეყანაა, მიმდინარეობს აგრარული რეფორმა, ამიტომ მისი მიზანი არ უნდა იქნას დაფუძნებული მიწის გაყიდვაზე სწორი ხედვის, სტრატეგიისა და, შესაბამისად, საკანონმდებლო ინიციატივებისთვის, აუცილებელია კვალიფიციური ანალიზის გაკეთება.

საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლი ითვალისწინებს საჯარო მიზნებისთვის საკუთრებაში ჩართვის შესაძლებლობას. კერძოდ კი, საკუთრების უფლების შეზღუდვას და საკუთრების ჩამორთმევას.

სასოფლო-სამეურნეო მიწა შეიძლება გამოყენებული იქნეს მხოლოდ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებისამებრ, ისე, რომ მისი ფუნქციონირება შეესაბამებოდეს საქართველოს სოცია-

ლურ-ეკონომიკური განვითარების მიზნებს.

უცხოელი, რომელსაც სურს საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნა, უნდა:

კანონიერად და უწყვეტად ცხოვრობდეს საქართველოში ბოლო 5 წლის განმავლობაში და ამავე დროს ეწეოდეს სოფლის მეურნეობას.

წარმოადგინოს მიწაზე გამოქმედი საინიციატივო გეგმა, რომელიც შესაბამისობაში უნდა იყოს საქართველოს სასურსათო უსაფრთხოების ინტერესებთან.

ჰქონდეს სპეციალური სასოფლო-სამეურნეო განათლება ან სოფლად ცხოვრების და აგრარული შრომის ხუთწლიანი გამოცდილება.

ფლობდეს სასოფლო-სამეურნეო მიწის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის საჭირო კაპიტალს.

კანონში უნდა იყოს განსაზღვრული თუ ვის ექნება უპირატესი უფლება (პრიორიტეტი) მიწის შექმნაზე და ასევე სახელმწიფო საზღვრის 5-20 კმ ზოლში სასოფლო-სამეურნეო მიწის გასწვრივ დაუშვებელია!

ამჟამად სასოფლო-სამეურნეო მიწის საბაზრო ეკონომიკურ სისტემაში მოქცევის ორი გზა არსებობს: პირველი – მიწის კერძო საკუთრება და მეორე – მიწის გრძელვადიანი გასწვრივის იჯარა. წესით, ტრანსფორმირების პროცესში მყოფი საქართველოსთვის უცხოელეების მიმართ ძირითადად ეს მეორე ფორმა უნდა იქნეს გამოყენებული.

მელთაგან ერთ-ერთი ჩეხეთის მოქალაქეა.

ქონების მიღება გაცვლით სხვა ამავე დანიშნულების მიწის ნაკვეთში.

პოლონეთში – ასეთი კატეგორიის მიწის შესაძენად საკმარებელია საინვესტიციო გეგმისა და მის განსახორციე-

– მათ შორისაა შორეული აღმოსავლეთის და ციმბირის ტერიტორიული საზღვრები.

უცხოელებს ეკრძალებათ ასევე, უკრაინასთან მოსაზღვრე ქალაქ ბელგოროდის მიმდებარე ტერიტორიების, კრასნოდარის, ქალაქ სოჭისა და აზოვის ზღვის მოსაზღვრე ტერიტორიებისა და მთლიანი კავკასიის რეგიონის მიმდებარე ტერიტორიებზე არსებული სასოფლო-სამეურნეო მიწების შექმნა.

უპრაინაში – არ არის დაშვებული უცხო ქვეყნის ფიზიკური პირების მიერ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის შექმნა, თუმცა, აქაც მოქ-

ლებლად საჭირო ქონების დამატარებელი დოკუმენტების წარმოდგენა.

აშშ-ში სასოფლო-სამეურნეო მიწის ძირითადი რეგულირება ცალკეული შტატის დონეზე დაწესებული. ამგვარი კანონმდებლობა აკრძალავს სხვადასხვა ფორმის გულისხმობს და უკვე შტატების ნახევარზე მეტშია მიღებული. ამასთან, რაც უფრო სასოფლო-სამეურნეო მიმართულებისაა შტატი, მით უფრო მკაცრია აკრძალვა. ამის შედეგია ის, რომ აშშ-ში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის მხოლოდ 1 პრო-

ინილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში
www.saertogazeti.ge
 შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე
საერთო გაზეთი

მარიამ ქაჩარაძე

საქართველოს დიასპორის სამინისტროს და „საერთო გაზეთის“ ერთობლივი პროექტი

პრიმადონა „ბროდისფერი“ სმით

12 წლისა იყო, როცა დაეხმარა, თითქოს და სკალას სცენაზე მღეროდა. ამ თეატრის არსებობა კი შეიტყო მუსიკალური რადიოგადამცემიდან, რომელმაც უღერდა კარუზოს, ჯილის, ლანცას შესრულებული არიები. უსმენდა და მათი მიზანმიმართული მღეროდა, თუმცა ერთი სიტყვის მნიშვნელობაც კი არ ესმოდა... „ცხოვრებამ იწვია“, რომ მას სიზმარი ახდენოდა და იტალიის სახელგანთქმულ სცენაზე გამოვიდა, რომ მუსიკალური სამყარო დაეპყრო.

მის საოპერო ცხოვრებაში იყო ყველაფერი: შესანიშნავი პედაგოგებიც, შეიძლება ითქვას, ზღაპრული შემთხვევაც – დიდი ქვეყნის მთავარ თეატრში მოხვედრა, მღეროდა არა მარტო მოსკოვსა და პეტერბურგში, არამედ მსოფლიოს მთავარ საოპერო სცენებზე – „კოვენტ გარდენში“, ვენის ოპერაში, რომის, პამპურის, პრაღის, ჰელსინკის, ვაშინგტონის, სიეტლის, ჩიკაგოს სახელგანთქმულ თეატრებში. მისმა გმირებმა მსოფლიო დაიპყრეს. არ მოჰკლებია ოვაციები, ყვავილები და „შესანიშნავი პრესა“ – სხვადასხვა ენაზე დაწერილი აღფრთოვანებულები შეფასებები მისი „მოცულობითი“, „ბროდისფერი“ და იმავდროულად „იტალიურად რბილი“ ხმის შესახებ.

ყოველთვის ცდილობს დაეხმაროს ახალგაზრდებს, რადგან კარგად ასსოვს – შემთხვევით რომ არ შეეძინათ და ოპერის კორიფეები რომ არ დახმარებოდნენ, ვინ იცის, რა პროფესიას აირჩევდა:

„თბილისის კონსერვატორიაში მესუთე კურსზე ჩემი მასწავლებელი იყო ვერა დავილოვა – გამოჩენილი მეცისოპირანი, რომელიც დიდ თეატრში მღეროდა და პენსიაზე გასვლის შემდეგ მეუღლესთან – მომღერალ დიმიტრი მჭედლიძესთან ერთად თბილისში დასახლდა. მასთან ჩამოსული მოსკოველი კოლეგები, დიდი თეატრის დირექტორი და ლიტნაწაილის გამგე დაესწრნენ ჩვენს კონცერტს, რომლის შემდეგაც შემობრუნდნენ, დიდ თეატრში კონკურსზე ხომ არ ჩამოხვდითო. ეს ამბავი დეკემბერში მოხდა, კონსერვატორიის დამთავრებამდე კიდევ 6 თვე რჩებოდა, მაგრამ...“

მოსკოვში ჩემს პროფესორ-მასწავლებელ ვერა დავილოვასთან ერთად გავემგზავრე და 1 თებერვალს დიდი თეატრის სცენაზე ვიდექი. ბატერფლაის მონოლოგი და ტოსკა პირდაპირ მესამე ტურში ვიმღერე. როგორ – არ მახსოვს. ერთი საათი დერეფანში ვეღვავე, გადაწყვეტილებას მოუთმენლად ველოდი. დირექტორმა და სამხატვრო ხელმძღვანელმა მიხმეს და სტაჟიორთა ვეჯვარში ჩამრიცხეს...“

თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში მოხვედრაზე ოცნებობდა, მოულოდნელად კი, 1966 წელს 24 წლის ახალგაზრდა მომღერალი დიდი თეატრის სცენაზე აღმოჩნდა. ხუთი წელი არ იყო გასული, როცა ბორის პოკროვისკი პუჩინის ტოსკას პარტია შესთავაზა. სამხატვრო საბჭო ეგვიტობდა, შეძლებდა კი ამ ურთულესი პარტიის შესრულებას 28

წლის ახალგაზრდა ვოკალისტი. მესუთე პრემიერა ისეთი აღიარებული მომღერლების შემდეგ იმდერა, როგორებიც იყვნენ გალია ვინსენსკაია და თამარა მილაშკინა. ამ პარტიას ოთხ ათეულ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში მღეროდა. მსგავსი რამ არ მომხდარა მსოფლიო საოპერო ხელოვნების ისტორიაში.

„დღეაღმდეგ უმაღლეს გამოხარდა, მისი ცხოვრების ერთადერთი იმედი მე ვიყავი და ყველაფერს აკეთებდა ჩემთვის – ქუთაისიდან, სადაც დავიბადე, თბილისში გადმოსასხლდა – იქ ნახევრად სარდაფში ცხოვრობდი. ძალზე გვიჭირდა, გამუდმებით მშვიდი ვიყავი. ვერა დავილოვა ხშირად გვეპატიებოდა სახლში გაკეთებულზე. გვასადილებდა ხოლმე და იქიდან წამოსულს ხშირად მიპოვია ჩანთაში სამი მანეთი. როცა მოსკოვში უნდა გავემგზავრებულყავი, დედამ თავისი ძველი ქურჭი გადამიკეთა, ხოლო მასწავლებელმა თავისი შალის შარფი მარჯუა.“

12 წლის იყო, როცა პიონერთა ბანაკში ყოფნისას კონცერტის მომზადება დაიწყო. მეგობარმა გოგონამ პიონერხელმძღვანელს უთხრა, მაყვალა მღერისო. და პირველი სასცენო ნათლობაც მიიღო. იქიდან დაბრუნებულმა კი დედას განუცხადა, თბილისში მივიღივარ სასწავლებლადო. დედა თავიდანვე მიხვდა, რომ შეიძლის გზა მუსიკასა და სიმღერასთან უნდა ყოფილიყო დაკავშირებული. მიიყვანა ქუთაისის მუსიკალურ სასწავლებელში, სადაც მამინევი ჩარიცხეს – იშვიათობაა, მაგრამ მაყვალას დაბადებითვე დაჰყვა „დაყენებული ხმა“. მასზე მალევე ალაპა-

რაკდნენ, როგორც დიდი მომავლის მომღერალზე. თბილისის კონსერვატორიაში მამინევი ვერ მოხდა, მოსამზადებელ განყოფილებაზე ჩარიცხეს – ერთადერთმა „ხელმძღვანელმა“ ლამის საბედისწერო როლი ითამაშა.

„ვერა დავილოვა მოსვენება დავუკარგე. ყოველდღე მივიდიდი, მის კართან კიბეზე ვჯდებოდი და ვჭეოთინებდი. შეუვალი იყო, ამბობდა, ასეთი მუსიკანი და ასეთი უხმო რაში მიჭირდებაო. უფრო სწორად, ჩემ მაგიდასავით კვადრატული. ამ ამ-

ბავს ახლა სიცილით ვიხსენებ, მაშინ კი... ერთ თვეში ფარ-ხმალი დაჰყარა და მეც მალ-ღონეს არ ვიშურებდი, თავდაუზოგავად ვსწავლობდი. როცა სხვებს ასწავლიდა, მაშინაც კი მის გაკეთებულზე ვიჯექი და ყველაფერს ხარბად ვისრუტავდი. სახელიც კი შემარტვა – ჩემი მაიმუნიო, ასე მეძახდა. რენატა ტეხალდის ჩანაწერები ჩამიყვარდა ხელში, მისი ხმით აღფრთოვანებული, ვბაძავდი სახელოვან მომღერალს. „მადამ ბატერფლაის არიებს ვმღეროდი და როცა ჩემმა პედაგოგმა მოისმინა, თვალები შუბლზე აუციცდა – ამღერდაო.“

პედაგოგებში მართლაც რომ გაუმართლა. დიდ თეატრში მის გვერდით აღმოჩნდნენ რეჟისორი ბორის პოკროვისკი, რომელსაც ქალბატონი მაყვალა მადლიერებით იხსენებს – მან ჩამომავალია როგორც მსახიობი და როგორც პიროვნებაო, და გენიალური მსტისლავ როსტროპოვიჩი, რომელთანაც დებიუტი ჰქონდა სპექტაკლებში „ევეგენი ონგინი“ და „ომი და მშვიდობა“. როცა როსტროპოვიჩის ნატაშა როსტოვას პარტია „ჩააბარა“, ერთი შენიშვნაც არ მიუღია და ახალი საოპერო ვარსკვლავის დაბადება რესტორანში აღნიშნეს. როსტროპოვიჩისა და მის მეუღლესთან, გალია ვინსენსკაისთან ახლო მეგობრული ურთიერთობა მას შემდეგაც არ გაუწყვეტია, რაც ისინი უცხოეთში წავიდნენ საცხოვრებლად. ის კი არადა, აეროპორტშიც კი გააცილა, მიუხედავად იმისა, რომ ამას შეიძლებოდა მკაცრი სანქციები მოჰყოლოდა და დაესაჯათ. ასეც მოხდა – დიდი თეატრის პრიადლონა ყველა წამყვან პარტიას მღეროდა, მაგრამ საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტობას არ ანიჭებდნენ. ინტრიგების გამო უცხოეთშიც არ უშეუბნდნენ, მაგრამ მისი ტალანტი მისი საგზური იყო ყველაგან, უცხოეთში გასამგზავრებლადაც.

უცხოეთში დარჩენის ცდუნება მასაც ჰქონდა. ამერიკაში პირველად 1975 წელს ჩავიდა – დიდი თეატრი პირველად გამოდიოდა „მეტროპოლიტენ ოპერაში“. მაყვალა ქაჩარაძე პირველი ქართველია, რომელმაც მსოფლიოში სახელგანთქმულ ამ სცენაზე იმღერა. გასტროლებზე ყოფნისას ცნობილმა დირიჟორმა ჯუზეპე პატანემ ჰკითხა, ოჯახი გყავთო. ეს ის პერიოდი, როცა აღდანიში საბჭოთა კავშირმა ჯარები შეიყვანა და ამერიკისთან ურთიერთობა დაიბაძა, კულტურული ურთიერთობა შეწყდა. ერთი შეხედვით, თითქოსდა რა კავშირი უნდა ჰქონდეს პოლიტიკას მუსიკასთან, მაგრამ საბჭოთა კავშირში ხომ ყველაფერი თავდაყირა იყო.

„მართალია, პოლიტიკა ხალხს აცალკევებს, მაგრამ მათ მუსიკა აერთიანებს. როცა პატენს ვუპასუხე, რომ დაოჯახებული არ ვიყავი, გაუ-

ხარდა – რა კარგია, აუცილებლად უნდა დარჩეთ ამერიკაში. ამ ასაკში თქვენთანავე მონაცემები არავის აქვს. აქ საუკეთესო კარიერას გაიკეთებთო. ერთი წამითაც კი ვერ წარმოვიდგინე, როგორ შეიძლებოდა დამეტოვებინა დედაჩემი და ჩემი თეატრი. რომ დავრჩენილიყავი და მცოდნოდა, სახლში ვერ დავბრუნდებოდი, იქ ვერც ცხოვრებას შევძლებდი და ვერც სიმღერას. დედას ჩემი არც

ერთი სპექტაკლი არ გამოუტოვებია, ყოველთვის იჯდა ლოჯიაში და მე მას ვუმღეროდი. ხანშიშესულ ასაკშიც კი სიხარულით აღსავსე დღეებიც ცხოვრობდა.“

ამერიკაში დარჩენაზე უარი თქვა, თუმცა „მეტროპოლიტენ ოპერას“ შეთავაზებას, მეორე სეზონზეც ჩასულიყო ამერიკაში, დათანხმდა, მაგრამ „გოსკონცერტში“ უთხრეს, ამერიკა დაივიწყეთო. სხვა რა გზა ჰქონდა... მაგრამ ხომ გაგივინათ – როცა ერთი კარი იხურება, იღება ბევრი სხვა. მაყვალა ქაჩარაძის ცხოვრებაშიც ასე მოხდა – მიიწვიეს „კოვენტ გარდენში“, ევროპის ცნობილ საოპერო თეატრებში... მის თითოეულ გამოსვლას თან ახლდა მქუხარე აპოლიდისმენტები, მაყურებელთა მოწონებები, ფეხების ბაკუნი და სტენა, რაც დასავლეთში საყოველთაო აღტაცებას ნიშნავს, სპექტაკლის შემდეგ სცენაზე წამოსული კანფეტების წვიმაც (რამაც თავდაპირველად შეაშინა კიდეც), აღფრთოვანებისა და მოწონების უმაღლესი გამოხატულება. ამერიკაში მხოლოდ შვიდი წლის შემდეგ ჩავიდა მუსიკალურ ფესტივალზე ზურაბ სოტკელავასთან ერთად და ისინი იყვნენ საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლები, პირველი მერცხლები, რომლებიც მრავალწლიანი დაძაბულობის შემდეგ ამერიკას ეწვივნენ.

„მეტროპოლიტენში“ „ბაღ-მასკარადზე“ მუშაობისას კატია რიჩარდის ლუბლიორად ამიყვანეს. იმ დროს მას პარტნიორობას უწყვედალუნო პავაროტი. რეპეტიციებს ვესწრებოდი. ერთხელ პავაროტი იმდერა პირველი მოქმედება, დარბაზში ჩამოვიდა და თქვა, დავიდალე, სხვა ტენორმა შემცვალოსო. კუთამაც მას მიპაბა და ჩემით ჩანაცვლება ითხოვა. შემდეგი ორი მოქმედება მე ვიმღერე. კულისებში ვიდექი, როცა კატამ მიხრა, ყო-

ნაღ! ახლა სიმღერა შემეძლებოდა. მაშინ ვერაფერს მივხვდი, რას გულისხმობდა. მოვიანებით ზურაბ სოტკელავამ, რომელიც მეგობრობდა პავაროტისთან, მიამბო – მასთან საუბრისას პავაროტის უთქვამს, ვიცი ერთი რუსი მომღერალი, შავგერმანი და გრძელი თმით, სობრანოა, გვარი არ მახსოვსო. სცენაზე რომ გამოვიდა, ისე იმღერა, რომ კატას ვუთხარი, თუ ამ რუსს ბოლომდე

ამღერებ, ამელის ვერ ეღირსებო.“

1966 წლიდან დიდ თეატრშია – თითქმის 50 წელიწადი. აქტიური საოპერო კარიერის განმავლობაში ოცდაათზე მეტი მთავარი საოპერო პარტია შესრულა. მეგობრები ამბობენ, მაყვალა ქაჩარაძის იდეალური ხასიათი აქვსო. ალბათ ამიტომ არის, რომ 10 წელზე მეტია საოპერო დასის მმართველია და ყველასთან თანაბარი და მეგობრული ურთიერთობა აქვს, ცდილობს დაეხმაროს მათ პრობლემების მოგვარებაში, თვალს ადევნებს რეპეტიციებს, გამოუცდელ ახალგაზრდებს კონსულტაციებს უწევს. როცა ამ თანამდებობას სთავაზობდნენ, საოპერო კარიერაში პიკზე იმყოფებოდა, ამიტომაც გააკვირვებია – კიდევ მინდა ვიმღერო, უთქვამს. კი ბატონო, იმდერე და დასსაც უხელმძღვანელო... ერთი შემთხვევაც არ ასხენდება, რომ მისი ქართველობის გამო კარიერაში რამე შეუფერხებია შექმნილა – ისინი ტალანტსა და ოსტატობას აფასებენო, ამბობს.

მაყვალა ქაჩარაძე თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში არც ისე დიდი ხნის წინ შექმნილი მფარველთა საბჭოს წევრა და წელიწადში ორჯერ მაინც საბჭოს სხდომებზე დასასწრებად ჩამოდის, სხვებთან ერთად თეატრს ეხმარება საერთაშორისო ურთიერთობების გამყარებაში, საოპერო დადგმების შექმნაში, გასტროლების დაგეგმვაში. ბოლო პერიოდში უფრო ხშირად ახერხებს სამშობლოში ჩამოსვლას – იქნება ეს პატრიარქის საიუბილეო დღეები თუ პაატა ბურჭულაძის 60 წლისადმი მიძღვნილი გალა-კონცერტი. მოსკოვიდან გამომდებელი თვალს ადევნებს საქართველოში მიმდინარე ამბებს და, თუ რამ ისე არ ხდება, გულით განიცდის.

ელზა ნაბახტაძე

სიურისის გენეალოგიური ცენტრის სასაქონლო დასკვნა:

ტუტანჰამონი და სხვა ეგვიპტელი ფარაონები კოლხები იყვნენ?!

ბაბრქელაბა. დასაწყისი
ნ.ბ. „საერთო გზა“ №8

მიტოვებული ანალიზი

აშშ-ის ადამიანის გენეტიკის სპეციალისტებმა (ხელმძღვანელი ბრაიან საიქსი) ადამიანის მიტოქონდრიული ანალიზის საფუძველზე აღმოაჩინეს, რომ ევროპელთა დიდი ნაწილის წინაპრები კავკასიიდან (კავკასიაში იმ დროს კოლხები ცხოვრობდნენ) არიან წამოსულები და ეს გენი მართავს ადამიანის გენეტიკას. ევროპის „დი-ს“ კლანებიდან უმეტესი და უმდიდრესი ქსენი-ზანას, ანუ ქართული მითოლოგიით „დალის“ კლანი, რომელიც ჩამოყალიბდა კავკასიაში (კოლხეთში) 25 000 წლის წინ და ბოლო დიდ გამყინვარებამდე გაგრძელდა მთელ ევროპაში. მომდევნო „კლადა-ს“ („კლადას“) კლანის ასაკი 17 000 წელია. ქსენი-დალის გენები აღმოჩნდა ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტის ინდიელთა ზოგიერთი ტომის წარმომადგენლებშიც, რასთან გვაქვს საქმე?

42-ე ბანელი

2011 წლის ოქტომბერში რუსეთის ტელეარხმა „რუსეთ-1“ ვრცელი გადაცემა მიძღვა იაპონელ აი(ა)ნებს, რომელთა რაოდენობა ამ დროისთვის ოცი ათას სულზე მეტია. ითქვა, რომ დადასტურებულია თავდაპირველი ანების სახლობა 12 000 წლის წინ სახალინზე, შემდგომში მეზობლებს რომ შეერივნენ. რუსი მკვლევარების მტკიცებით, აი(ა)ნები კოლხური წარმოშობის უძველესი ტომია.

მეცნიერები დიდი ხანია სწვლობენ ანების წარსულს, მათ ისტორიას, ენის თავისებურებას; ანტიერესობთ, საიდან მოვიდნენ იქ, სადაც არიან, მაგრამ მხოლოდ ის არის გარკვეული, რომ ანები იაპონიის კუნძულების იმ რეგიონი ცხოვრობენ, სადაც ივერთა გადაადგილების გზა გადის, 42-ე განუღებ. მეცნიერებმა ზუსტად ვერ დაადგინეს საიდან მოვიდნენ ანები, მაგრამ ის კი დადასტურებულია, რომ როდესაც იაპონელები გადავიდნენ კუნძულებზე, ანები დიდი ხნის დასახლებულები იყვნენ. მხოლოდ ისაა გარკვეული, რომ ანები იაპონიის კუნძულების იმ რეგიონებში ცხოვრობდნენ, სადაც ივერთა გადაადგილების გზა გადის, ანუ ჩრდილოეთ განუღის 42-ე გრადუსზე – კოლხეთი (საქართველო) იყო (არის) ამ განუღზე და გადაადგილებაც ამ განუღზე ხდებოდა.

და აი, მივედით ამერიკის კონტინენტთან – მაიას ტომი, აცტეკების და ინკების ტომიც ამ განუღზე ხდებოდა. ესპანელი მისიონერები წერდნენ, რომ კონტინენტზე დამხველურები ახოვანი წვეროსნები იყვნენ, ინდიელებს კი, წვერი არ ამოსდით და

ტანადაც არ არიან ახოვანები. მაშასადამე, კონტინენტს განაგებდნენ ვიღაც წვეროსნები, ინდიელები კი მუშახელს წარმოადგენდნენ. დროთა განმავლობაში მოხდა მოხდა „ზანას“ (კოლხური) კლანის გადასვლა ინდიელებში და ბუნებრივია, დღეს მათ გენეტიკაშიც აღმოჩნდა.

მეცნიერები ვერ ხსნიან საიდან განდა უმალესი ცივილიზაციები ამერიკის კონტინენტზე, თუმცა ცნობილია, რომ იქნებოდა გიგანტური ნაგებობები: ტაძრები, ქანდაკებები, საირიგაციო სისტემები. გაზეთის ფორმატი ვეღავრის დაწვრილებით ასხმის საშუალებას არ იძლევა, ამდენად, ვისაც არ სურს დაჯერება, ნება მისია – კოლხები უმალეს დონეზე აწარმოებდნენ მეტალურგიულ საქმიანობას (რკინა-ფოლადს აღნობდნენ) კანადის ხუთი ტბის რაიონში, 42-ე პარალელზეც...

კოლხები აღდგომის კუნძულზე

1722 წელს პოლანდიელმა მოგზაურმა, აღმირალმა როგვენმა წყნარ ოკეანეში შემთხვევით აღმოაჩინა ვულკანური წარმოშობის კუნძული, რომელსაც „აღდგომის კუნძული“ უწოდა. იმ დროს კუნძულზე 4000-მდე ადამიანი ცხოვრობდა და პირველყოფილი თემური ურთიერთობის დამლის საფეხურზე იმყოფებოდა. XIX საუკუნეში პერუელმა და სხვა კოლონიზატორებმა გაუიღეს კუნძულის მოსახლეობა და მოსკეს მათი კულტურა, მაგრამ მაინც დარჩა

აღდგომის ვულკანური წარმოშობის ქანებით ნაკეთი განსხვავებულ, მოწითალო ქუდს, რომლის წონა ორიდან ათ ტონამდე აღწევდა, მოცულობით ექვსი კუბური მეტრი, პუკაოს, ხოლო თვალის ადგილზე ბუდეების ობსიდიან ან მარჯანი ამშვენებდა.

აღდგომის კუნძულის მცხოვრებლებმა ექსპედიციის წევრებს აჩვენეს პოტუ მატუას (მატუა – მეგრული გვარი) სახლი და სიყვარულით უმღეროდნენ სტუმრებს: ო, გოგო, ტე ტეე ტე ვაკა ტა პოტუ მატუა... ნორვეგიელი მეცნიერი არნიშნავს, რომ მეფე მატუას უძველეს სადგომში ჩანდა ოდინი და სიდადის კვალი, მაგრამ მისთვის უცხო იყო როგორც ნამდური, ისე ქვის გიგანტური ქანდაკებების ასევე გიგანტური თავსაბურავები, ყაბალახი...

კუნძულის მცხოვრები ჰეიდრალს გაეცნო როგორც ლეგენდარული პირველი თეთრკანიანი მეფის, პოტუ მატუას მემკვიდრე, ეს მიწები მუდამ ჩვენ გვარს ეკუთვნოდა. მოსაუბრეთა შორის იყო ვინმე ხათაც. ხათა, ხოთო – მეგრული სახელებია...

გაოცებულმა ჰეიდრალმა დაწერა („აღდგომის კუნძულის საიდუმლოება“): – „უპირველესად გამოცა იმან, რომ საოცრად მოგვაგონებდა ინკების ხედილი და პერიოდის კოლონიზატორების, რომლებიც ანდებს გვხვდებოდა... ხალხს, რომლებსაც ვერ თავი არ გამოეჩინათ კულტურის სხვა სფეროებში, როგორც მოხდა, რომ მოეცა ესოდენ გენიალური ინ-

ანიონი

გზით უკავშირდებოდა. არსებობს ვარაუდი, რომ ამგვარი გვირგვინით ერთმანეთთან რამდენიმე კუნძული იყო დაკავშირებული... პერუში, როცა ესპანელებმა აღმოაჩინეს ინკების სამეფო, პედრო პისარომ ჩაწერა, რომ ანდების ტანმორჩილ და შავგვრემან ინდიელებს შორის ცხოვრობდა ინკების გაბატონებული მოდგმა. ეს იყო ტანმალაღი, თვით ესპანელებზე უფრო თეთრი კანის მქონე ადამიანების ტომი, უკანასკნელი შთამომავლები თეთრკანიანი, წვერიანი ადამიანებისა, ვირაკოჩა დემოტების შთამომავლები. მათ ინკების მოსვლამდე დიდი ხნით ადრე აუგიათ შენობები, მაგრამ ერთხელ მიუტოვებიათ ეს ყველაფერი, თავიანთი ბუდის მეთაურობით წასულან კურაკოში, შემდეგ შესულან წყნარ ოკეანეში, მიცურავდნენ სამოცი დღე ამოსავალიდან მზის და-

შვეიცარიელი მკვლევარი იშველიებს არქეოლოგიურ მემკვიდრეობას, ეგვიპტის პირამიდებს, არდგომის კუნძულის ქანდაკებებს, ნასკას ხაზებსა და ბიბლიის აპოკრიფულ ტექსტებს და ამტკიცებს, რომ ქანდაკებების გამოსაკვთად კუნძულის ხალხს უცხოპლანეტელებმა უსახსოვრეს სამუშაო იარაღები, თუმცა ვერ ხსნიან, რატომ დატოვეს კუნძული „კეთილისმყოფელებმა“.

რადიუმ-ნახშირბადის მეთოდით დათარიღდა აღდგომის კუნძულის დასახლება – ჩვ.წ.ად-ით IV არაუგვიანეს საუკუნიდან ცხოვრობდა ინდიელების ტომი რომლის წინამძღოლიც გვარად მატუა იყო, მაგანთა ვარაუდით, ინდიელი, თუმცა, „რატომაც“ მეგრული გვარითა და მეგრული (კოლხური) ატრიბუტებით...

დაახ, მეგრული გვარები! ძვ.წ. XV–XIII საუკუნეებში ქასქ-მეგრულ ტომებს გვარ-სახელები ჰქონდათ. ცნობილია, რომ წინახეთურ მოსახლეობას ქასქები, იგივე მეგრულ-ჭანური ტომები შეადგენდნენ. იმდროინდელ ხეთურ ტექსტებში დასახლებული ქასქური ტიპონიმიკის, ქასქური სახელებისა და ცალკეული სიტყვების ანალიზი ცხადყოფს, რომ ქასქები სამხრეთ კოლხური წარმომავლობის ტომები არიან. ქასქური ტიპონიმიკა კარგადაა ასახული ხეთურ ლურსმულ ტექსტებში. საინტერესოა გეოგრაფიული სახელები, რომლებიც მთავრდება „აა“ სუფიქსზე და მეორდება დღევანდელ მეგრულ გვარებში. მაგალითად: აშხარფაია (აშხარაბაია, ასხარაბაია), გახარია, ქათხარია, ქაშქა (ქასქა), ფათაია, შარია (სარია), შუხურია (სუხურია) და ა.შ

ქასქურ, ამკარად მეგრულ სიტყვების მსგავს სიტყვებს ვხვდებით დღეების დასახლებაშიც: მუნისქა, (მუნისხა), ჯუმსხა (ოთხშაბათი), თათისქა (თათიშა) – თათსხა (სამშაბათი), თუთუსქა – თუთსხა (ორშაბათი), ციანისქა – ციანთუსქა – ცაშხა (ხუთშაბათი) და ა.შ

ქასქური სახელები: ასაფალა (ასაფალა), სათეფა, ხაცინა, იციცი, ქასქაშუვა, ქაციფირი (გიციფირი), ფათა (ჰათა), ფათალია, ფაცანა, ფიხუნა, ფია, ფიფელუ, ფადილუ, თუთუ და ა.შ უამრავი სახელი.

სამეცნიერო ლიტერატურის მიხედვით გვარის ინსტიტუტი მხოლოდ XII–XIII საუკუნეებში იქმნება და პირველი გვარი დაფიქსირებულია წებელის ეკლესიის წარწერაში – ქორჩილავა, მეორე – ილორის ეკლესიის წარწერაში – კვარაცხელია და ა.შ თუმცა ფაქტია, რომ წინახეთური პერიოდის ქასქურს ერთი ერთზე იმორებს დღემდე მოღწეული მეგრული გვარები. ესეც საქართველოს მსოფლიო ზოგადსაკაცობრიო მნიშვნელობის კიდევ ერთი დაქინებაა, ვინაიდან გვარის დაფიქსირება საზოგადოების განვითარების მნიშვნელოვან მომენტად არის აღიარებული, უნდა მიიჩქმლოს, ფართო წრეებში არ უნდა გაგრძელდეს, რომ ძვ.წ. XVII–XV და XV–XIII საუკუნეებში კოლხურ (ქართულ) ტომებს უპეკ გვარები ჰქონდათ.

(გაგრძელება იქნება)

გოლიათი კოლხები
აღდგომის კუნძულზე

მნიშვნელოვანი „რადაც“, ქვის ვებერთელა ქანდაკებები და იეროგლიფური დამწერლობა, რომელიც დღემდე გაუშიფრავია.

ორი საუკუნის შემდეგ (1955-1956წწ) კუნძულს ნორვეგიელი მეცნიერი ტერ ჰეიდრალი მიადგა იმის გასარკვევად, ვინ იყვნენ ყველა მატერიკისგან ყველაზე დასორებული კუნძულის პირველმოსახლებები და ვინ შექმნა გრანდიოზული ქვის ქანდაკებები. ექსპედიციამ გამოიკვლია 400-ზე მეტი გოლიათური ქვის ქანდაკება (მათი რიცხვი 900-მდეა და განსხვავებულია არა მხოლოდ მასალით, ორნამენტითაც და სხვა თავისებურებითაც) რომლებიც ქვისავე პედესტალებზე იდგნენ. მათი სიმაღლე 8-10 მეტრი იყო. მიწაზე დაგებული ყველაზე დიდი ფიგურის სიმაღლე 21 მეტრს აღწევდა, წონა – 270 ტონა. „გოლიათები“ თავზე

უინრები და მხატვრები? როგორ შეძლეს ქვის ერთიანი მონოლითების გადატანა ერთი ადგილიდან მეორეზე, აღმართზე ატანა და აღმართვა, როცა არ იყო ამწეები, მანქანები, კუნძულზე კი ტყე არ არის? ...ინკების მშენებლობის კულტურა შეიტანა იმ კულტურულმა ხალხმა, რომელმაც პირველმა შედგა ფეხი კუნძულზე...“ კი, მაგრამ ინკები (მაია, აცტეკები) ვინდამ შეიტანა?

ექსპედიციამ კუნძულის მცხოვრებლების გამოქვაბულებში ნახეს წინაპრების დანატოვარი ძვირფასი ნივთები, პატარა, წარწერებიანი დაფები, ულამაზესი პატარა ქანდაკებები... კუნძულზე აღმოჩნდა მოკირწყლული გზები რომლებიც პირდაპირ ზღვაზე ჩადიოდა... ნახევანი 11-კილომეტრიანი მიწისქვეშა დერეფანი, რომელიც კუნძულს სხვადასხვა

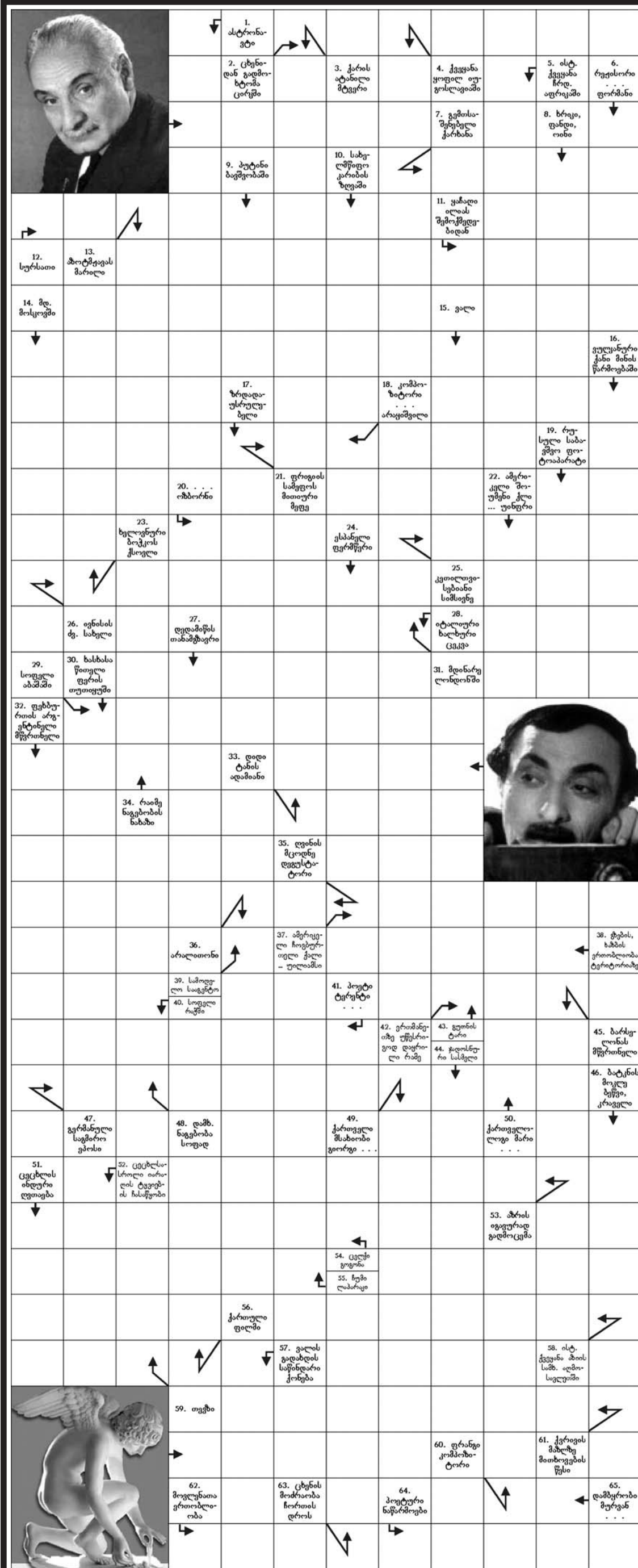

ყაბალახინაფი

სავლეთი მიმართულებით და თან ჩამოუყვანიათ პირველი გრძელფორებიანები.

ადგილობრივების გადმოცემით, პირველ მეფეს, მატუას კუნძულზე ჩამოსვლისას თან ჩამოუტანია 67 ხის დაფა ტექსტებით. 25 ხის დაფა 14000 სხვადასხვანაირი იეროგლიფს მოიცავს. სპეციალისტების დასკვნით, აღნიშნულ დამწერლობაში დაახლოებით 120 საბაზო ელემენტია რომელთა კომბინაცია 1500-2000 სიმბოლოს ქმნის.

„ადამიანები წვერითა და ინკური ცხვირით, საიდან მოვიდნენ?“ – კითხვა დასვა პეიდრალმა, მაგრამ პასუხი ვერავინ გასცა, რომ „ინკური ცხვირი“ ჩვეულებრივი ქართული, არწივისებური ცხვირია...

1. ასტრონავტი

2. ცხენიდან გადმოხტომის ცირკში

3. ქარის ატანილი მტვერი

4. ქვეყანა ყოფილ იუგოსლავიაში

5. ისტ. ქვეყანა ჩრდ. აფრიკაში

6. რევოსორი ... ფორმანი

7. გემოსაშენებელი ქარხანა

8. ხრავი, ფანდი, ოხი

9. პუტინის ბავშვობაში

10. სახელმწიფო კარიბის ზღვაში

11. ყაბილი ილის შემოქმედებიდან

12. სურსათი

13. შოტლენდის მარილი

14. მდ. მისკოცეში

15. ვალი

16. ვულკანური ქანი მინის წარმოებაში

17. ზრდადარსრულზე

18. კომპოზიტორი არაყიშვილი

19. რუსული საბავშვო ფოტოგრაფია

20. ... აზბორნი

21. ფრიდის სამეფოს მითური მეფე

22. ამერიკელი მოუხმევი ... უხინერი

23. ხელოვნური ბოჭკოს ქსოვი

24. ესპანელი ფერმწერი

25. კეთილმოწყობის სიმსივნე

26. იენისის მდ. სახელი

27. დღემწიფის თანამებრერი

28. იტალიური ხალხური ცეკვა

29. სიფილი აბაზში

30. ხასხასა წითელი ფერის თუთიყუში

31. მდინარე ლონდონში

32. ფიჭუნის არგენტინელი მწერის ხელოვნება

33. დიდი ტანის ადამიანი

34. რაიმე ნაგებობის სახელი

35. დენის მცოდნე დიდი ტანის

36. არალითონი

37. ამერიკელი ჰოლმისტიკალი ... უილიამსი

38. ტუბის, ხაბის ერთობლიობა ტერმინოლოგიაში

39. სიმღერის საგვარეულო

40. სიფილი რაგვი

41. პოეტი ტერმინი ...

42. ერთმანეთს უწყობილოდ დაჯერებული რამე

43. გუნდის ტარი

44. ჭილისკურთხეული

45. ბარბელის მწერის ხელოვნება

46. ბატონის მოკლე ბეჭედი, კრავატი

47. გერმანული საგვარეულო

48. დამ. ნაგებობა სოფელში

49. ქართველი მსახიობი გიორგი ...

50. ქართველი მწერის ხელოვნება

51. ცეცხლის ინტერსი ღვთაება

52. ცეცხლის სროლი იარაღის ტყვიების ჩასაწობი

53. პრის იფიქურად გადმოცემა

54. ცეცხლი გოგონა

55. ხეში ლაბარა

56. ქართული ფილმი

57. ვალის გადხდის საწინდარი ქონება

58. ისტ. ქვეყანა აზიის სამხ. ალპო-სველიში

59. თევზი

60. ფრანგი კომპოზიტორი

61. ქვეყნის მახლობელი მიწების წყის

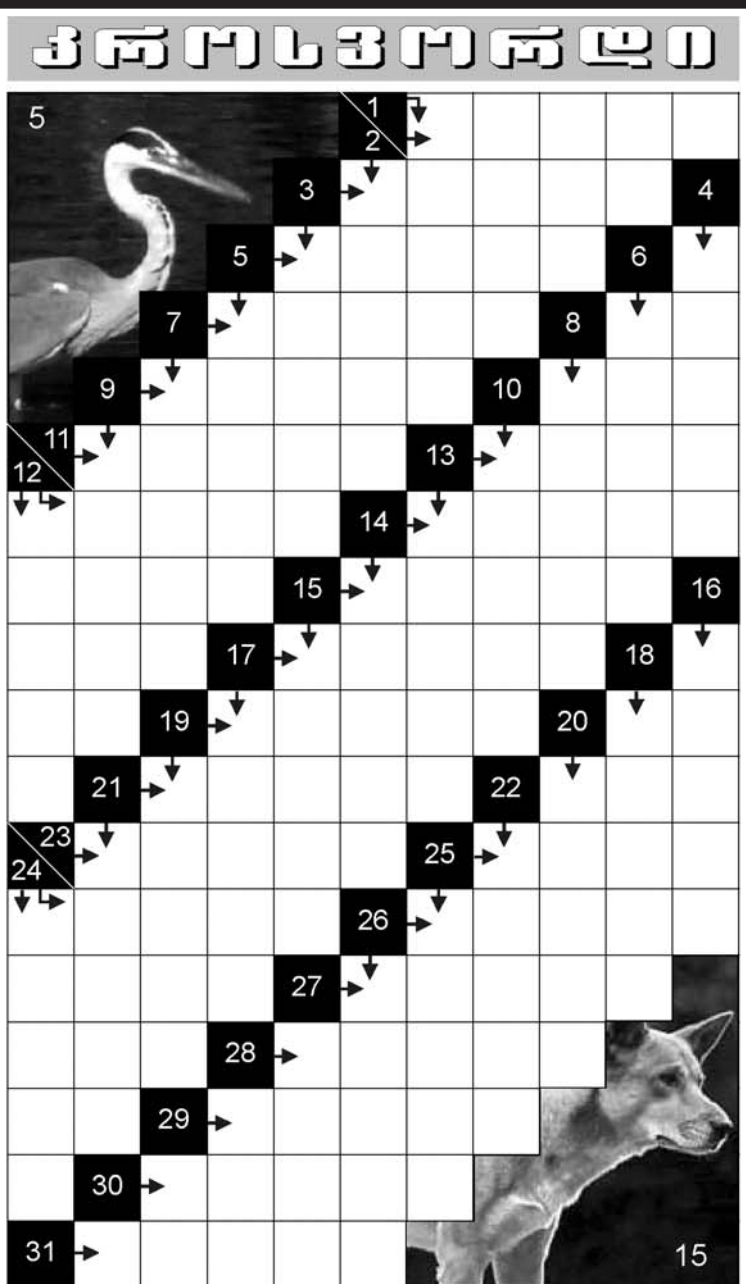
62. მოვლენათა ერთობლიობა

63. ცხენის მოძრაობის წარმართის დროის

64. პოეტური ნაწარმოები

65. დამბურაბი მურკანი ...

კრისტალი

1. ვერტიკალური ან დახრილი პატარა მიწისქვეშა გვირაბი ვენტილაციისათვის

2. თევზის სეკმა, ვისიმე ან რისიმე გადმურთება

3. აჯანყება

4. რეკორდსმენი ქვის მსროლელი ქართული ფილმიდან

5. იხილე ფოტოსურათი

6. გულის დაავადება

7. მერსედის მწიფე ავტომანქანების სახელი

8. რისიმე განხორციელების რამეში წარმატების შესაძლებლობა

9. ტარიანი ხასხისი

10. თავისთვის გუნებაში მსჯელობა, რისიმე წარმოდგენა

11. ახალი, ნორჩი კიტი

12. ახალი, ნორჩი კიტი

13. ამოხეტილი წყლის ნაკადი

14. უკრაინელი ვეტერანი ჯარისკაცი

15. იხილე ფოტოსურათი

16. შოკოლადის ხე

17. ნაკლი, ზადი

18. მახინჯი, შეუხედავი ადამიანი

19. ტყავის ვიწრო ზოლი, რომელიც ფეხსაცმლის საპირებს გარედან აერთებს ლანჩასთან

20. ბილიარდის მაგიდის კედელი

21. ადამიანი, რომელიც მარცხენა ხელს ხმარობს მარჯვენის ნაცვლად

22. პატარა აეროსტატი

23. საქონელი, რომელიც არ მკვდება

24. ჭაობის მომცრო რუხ-მოვარდისფერი ფრინველი

25. ... ანელოტი

26. ... ანელოტი

შეკვლა: 1. ვერტიკალური ან დახრილი პატარა მიწისქვეშა გვირაბი ვენტილაციისათვის. 2. თევზის სეკმა, ვისიმე ან რისიმე გადმურთება. 3. აჯანყება. 4. რეკორდსმენი ქვის მსროლელი ქართული ფილმიდან. 5. იხილე ფოტოსურათი. 6. გულის დაავადება. 7. მერსედის მწიფე ავტომანქანების სახელი. 8. რისიმე განხორციელების რამეში წარმატების შესაძლებლობა. 9. ტარიანი ხასხისი. 10. თავისთვის გუნებაში მსჯელობა, რისიმე წარმოდგენა. 11. ახალი, ნორჩი კიტი. 12. ახალი, ნორჩი კიტი. 13. ამოხეტილი წყლის ნაკადი. 14. უკრაინელი ვეტერანი ჯარისკაცი. 15. იხილე ფოტოსურათი. 16. შოკოლადის ხე. 17. ნაკლი, ზადი. 18. მახინჯი, შეუხედავი ადამიანი. 19. ტყავის ვიწრო ზოლი, რომელიც ფეხსაცმლის საპირებს გარედან აერთებს ლანჩასთან. 20. ბილიარდის მაგიდის კედელი. 21. ადამიანი, რომელიც მარცხენა ხელს ხმარობს მარჯვენის ნაცვლად. 22. პატარა აეროსტატი. 23. საქონელი, რომელიც არ მკვდება. 24. ჭაობის მომცრო რუხ-მოვარდისფერი ფრინველი. 25. ... ანელოტი. 26. ... ანელოტი.

თარგმანი: 1. ვისიმე ან რისიმე სატირული ან იუმორისტული გამოხატულება. 2. ხეულის წონის შეფარდება, იმავე მოულოდბის წყლის წონასთან. 3. ქვეყნის მადალი მრგვალი ნაგებობა, ხიდის საფრენი. 4. მარყუჟი. 5. სწავლად გამოწვეული გამოყვანილი ლენტი. 11. ამერიკული სივარტე. 12. ხრახინი ღრუს მქონე მრგვალწახნაგოვანი ლითონის ნაჭერი ჭანჭყის მოსაჭერად. 13. გულმემატივარი. 14. ტყის ავი სული. 15. დოლარის ასეც მოხსენიებენ. 17. პადეკალეს სრულე ანუ ... 19. მომხიბვლელობა, მიმზიდველობა. 21. მოედანი გორგოლაჭებიანი ციფურებით სარბენად. 23. ლითონსაჭერი ჩარხის ნაწილი, დასამუშავებელი მასალის დამჭერი მოწყობილობა. 24. ზანგური გიტარა. 25. რაიმე საერთო ნიშნის მიხედვით გამოვანილი სივრცე, ზოლი. 26. მდინარის თევზი. 27. გერმანული ფილოსოფოსი ემანუელ ... 28. ხისტარიანი, წვერმოკაუჭებული საკაფი იარაღი. 29. დამხმარეული ქვა. 30. კომპოზიტორი ... გურგულია. 31. ... მარადონა.

უიფრკრიდი

20	30	25	15	3	19	22	10	21
28	15	4	15	32	21	15	12	12
10	11	17	18	12	10	7	21	
8	12	17	15	2	21	2	21	18
13	16	13	3	15	16	21	15	
24	12	21	10	14	22	15		
21			26	15	18	21	15	
15	9	6	15	9	21	21		16
15		5		29		33	14	10
30		1	21	1	30	12	16	21
15			31		20		13	22
18	12	18	12		13		26	
21			13		24	15	6	15
10	14	5	21	13	21		10	9
15				6	15	6	21	5

ა-15 ს-

ბ- ტ-2

გ- უ-

დ- ფ-

ე-12 ქ-

ვ- ლ-

ზ- ყ-

თ-1 შ-17

ი- ჩ-

კ- ც-

ლ- ძ-

მ- ჯ-

ნ- ტ-

ო- ხ-

პ- ჯ-

რ- კ-

15

2

18

15

1

21

9

15

6

21

5

15

გავრცელდა ცნობა, ღუშეთში სატანისტური მოძრაობა შეინიშნება, რის გამოც ორი ახალგაზრდა, მოზარდი დაიღუპაო. ჩვენდა საუბედუროდ, არამართო ღუშეთში, არამედ მთელ საქართველოში მართლაც ბოტოქსის სატანა, რომლის სახელიც ნარკოტიკია. ჩვენი ინფორმაციით, ღუშეთში ის ორი ახალგაზრდაც სწორედ საფთვობის ნარკოტიკების მსხვერპლნი არიანო. თავისთავად ცხადია, თითოეული ახალგაზრდის გარდაცვალება, მხოლოდ მშობლების კი არა, მთელი საქართველოს ტრაგედიაა. ღუშეთში მდგომარეობიდან გამომდინარე,

საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს გადაწყვეტილებას, რომ წამლები ექიმის დანიშნულებით, რეცეპტებით გაიყიდოს, ჩვე-

სამაგიეროდ, დიდი პოპულარობით სარგებლობს სხვადასხვა კლუბები. რამდენიმე წლის წინ გაოგნებული ვუსმენდი ახალგაზრდას, რომელიც მეგობარს უყვებოდა, თუ როგორ იყენებ კლუბში საცეკვაოდ, როგორც მისცეს უფასოდ (!) „ექსტაზის“ აბი, რომელსაც ლუდი დააყოლეს... შეგახსენებთ, ბატონებო, რომ „ექსტაზი“ ალკოჰოლის გარეშე ანგრევს ადამიანის, მით უფრო, ახალგაზრდის ორგანიზმს. როდის და რა ფორმით გამოჩნდება უარყოფითი მოვლენები მათ ორგანიზმში, ამაზე თვით ექიმებსაც უჭირთ გადაჭრით თქმა.

საქართველოში სავაჭრო ქსელში ფართოდ არის წარმოდგენილი ე. წ. „ენერჯეტიკული სასმელები“. ერთი შეხედვით,

თლობა იქნება. ალბათ, მთელი საზოგადოება უნდა დაფიქრდეს ახალგაზრდებისთვის სწორი გზის მისათითებლად, თორემ, რა გამოდის – სკოლის ასაკის ბავშვები დაყალობენ ქუჩაში, ტრანსპორტში, მათხოვრობენ (ფაქტობრივად, სძალავენ ხალხს ფულს), მაგრამ მათი გამკითხავი არაინაა, პოლიციასაც კი არ ჰქონია კანონით უფლება, ვინაობა მათი ჰკითხოვს, აუკრძალოს ქმედება.

სამწუხაროდ, ზოგიერთი „უფლებადამცველი“ არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი მარიხუანის ლეგალიზებას მოითხოვს, რადგან, მათი აზრით, თურმე თრიაქი უვნებელი ყოფილა. არა, ბატონებო, ძალიან ცდებით. არათუ ექიმი-სპეციალისტი, არამედ თვით „პროფესიონალი“ ნარკომანებიც კი ამბობენ, რომ ნარკოდაზოკიდებულება მცირედით იწყება.

დაკუბრუნდეთ ღუშეთს, რომლის მოსახლეობის დიდი ნაწილი უცხოეთშია გადახვეწილი სამუშაოს, ლუკმა-პურის საშოვნელად. დარჩენილების უმრავლესობა უფუნქციოდ არის დარჩენილი, განსაკუთრებით, ახალგაზრდობა. ამიტომაც მოიკიდა ფეხი „ილოველი“ მოძრაობამ ამ ლამაზ კუთხეში, რომელიც „სატანურ“ მოძრაობაზე არანაკლებ საშიშია და მიუღებელი. ამ პატარა ქა-

რა სდება ღუშეთში?!

ნი მოსახლეობის ნაწილი უარყოფითად შეხვდა. თუმცა, როგორც ვხედავთ, საფთვობის ნარკომანიის წინააღმდეგ მხოლოდ რეცეპტულ მომსახურებაზე გადასვლა არასაკმარისი ყოფილა. ძვირადღირებული ნარკოტიკების ნაცვლად ზოგიერთი ახალგაზრდა ალტერნატიულ გზებს ეძებს და, სამწუხაროდ, როგორც ჩანს, პოულობს კიდევ ვინ, რა უბიძგებს ჩვენს ახალგაზრდებს, მიემალნ ნარკოტიკებს, მთავარ საკითხად რჩება.

საქართველოში ახალგაზრდებს უამრავი თავისუფალი დრო აქვთ, რომელსაც, სამწუხაროდ, ფუჭად ფლანგავენ. სკოლებში სექციური მუშაობა კი არა, ზოგიერთი გაკვეთილიც ნორმალურად არ მიმდინარეობს. სპორტითაც ნაკლებად ინტერესდებიან ახალგაზრდები, ხშირად ისე, მოსაჩვენებლად თუ მიაკითხავენ სპორტულ სარბიელს. კინო-თეატრში, ჩვენდა სამწუხაროდ, ახალგაზრდობა ნაკლებად დადის, თუნდაც ბილეთების სიძვირის გამო. დამეთანხმებთ, 7-10 ლარის გადახდის საშუალება ერთ ბილეთში საქართველოს მოსახლეობის ნახევარსაც არ შეუძლია.

თითქოს უწყინარი პროდუქციაა, მაგრამ გულდასმით თუ წავიკითხავთ ინსტრუქციას, ვნახავთ, რომ მწარმოებლები არ გვირჩევენ ამ სასმელების ალკოჰოლთან ერთად მიღებას. გამოდის, სასმელები ორგანიზმისთვის უსაფრთხო როდი ყოფილა. ესეც გაბრუნების

კიდევ ერთი საშუალება, რომელიც ბევრმა იცის, მაგრამ ჩუმად არიან. არადა, „ლალიძის წყლები“ მქონე ქვეყანას რაში გვჭირდება უცხოეთიდან შემოტანილი, თუნდაც გამაგრებული სასმელები, გაუგებარია.

ნურავინ იფიქრებს, თითქოს ვინმეს ჭკუას ვარიგებდეთ. არც იმის პრეტენზია გვაქვს, ერთი საგაზეთო წერილით შეიძლება ასეთი გლობალური პრობლემის გადაწყვეტა. ისიც კარგად გვესმის, რომ ერთ რომელიმე უწყებას რომ აკვიდოთ ტვირთად საკითხის მოგვარება, ესეც უსამარ-

ლაქში მრეწველობის დარგები ფართოდ არასოდეს ყოფილა განვითარებული. სამაგიეროდ, თბილისის მოსახლეობა სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შესაქმნად შაბათ-კვირას ღუშეთის ბაზარში დადიოდა. თუმცა ეს როდის იყო...

დაბოლოს, არ გვინდა იმის დაჯერება, რომ საფთვობის ნარკომანიამ ფეხი მოიკიდა მთის რეგიონებში, არც იმის დაჯერება გვინდა, რომ სატანისმია საქართველოში. თუმცა, სატანა ყოველთვის ცდილობს ჩვენში ჩაბუდებას. საერთოდ კი, ოჯახის ტრადიციის საინფორმაციო სენსაციად წარმოჩენა უხერხულია. თუმცა ჩვენი, ქვეყნის, საზოგადოების სატყვეარზე და გამოსავალი გზის მოძებნაზე საუბარი, ვფიქრობთ, აუცილებელია.

ზია ბურღული
551 71 27 07

საერთო გაზეთის იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი **მომხარისა აკვლიშვილი**.
ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69;
5 93 78 64 69

– განქორწინდი მეუღლესთან სასამართლო წესით, მაგრამ განქორწინება არ დაგვირეგისტრირებია. ვითვლებით თუ არა განქორწინებულად?
– არა.

ქორწინება შეწყვეტილად ითვლება განქორწინების რეგისტრაციის მომენტიდან.

გახსოვდეთ: განქორწინების დარეგისტრირება შესაძლებელია გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან არა უკვიანეს სამი წლის განმავლობაში, რომელიმე მეუღლის ინიციატივით. თუ ეს სამი წელი ისე გავიდა, რომ არცერთმა მეუღლემ გადაწყვეტილება რეგისტრაციაში არ გაატარა, ისინი კვლავ დაქორწინებულებად ჩაითვლებიან.

– რა წესით ინიშნება გამასწორებელი სამუშაო, როგორ სასჯელი, და როგორია სამართლებრივი შედეგები?
– გამასწორებელი სამუშაო ინიშნება ერთი თვიდან ორ წლამდე ვადით და მოხილი უნდა იქნეს მსჯავრდებულის სამუშაო ადგილზე.

გამასწორებელი სამუშაოს დანიშვნისას მსჯავრდებულის ხელფასიდან სახელმწიფოს შემოსავალში დაიქვითება თანხა განაჩენით დადგენილი ოდენობით არანაკლებ ხუთისა და არა უმეტეს ოცი პროცენტისა.

თუ მსჯავრდებული ჯიუტად თავს აარიდებს გამასწორებელ სამუშაოს, ეს სასჯელი შეიცვლება თავისუფლების შეზღუდვით ან თავი-

სუფლების აღკვეთით. ამასთანავე, დრო, რომლის განმავლობაშიც მსჯავრდებული იხდიდა ამ სასჯელს, ჩაითვლება თავისუფლების შეზღუდვის ან თავისუფლების აღკვეთის ვადაში, შემდეგი განაგარიშებით: გამასწორებელი სამუშაოს ერთი დღე – თავისუფლების შეზღუდვის ერთი დღე; გამასწორებელი სამუშაოს სამი დღე – თავისუფლების აღკვეთის ერთი დღე.

– გთხოვთ, განვიმარტოთ, შეიძლება თუ არა საქორწინო ხელშეკრულების შეწყვეტა და რა ფორმით?
– შეიძლება.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1180-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, საქორწინო ხელშეკრულება შეიძლება შეიცვალოს ან შეწყდეს ნებისმიერ დროს მეუღლეთა ურთიერთშეთანხმებით.

ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, ცალმხრივი უარი საქორწინო ხელშეკრულებაზე დაუშვებელია.

ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, საქორწინო ხელშეკრულება წყდება განქორწინებისას.

– რა არის მეუღლეთა თანასაკუთრება?
– საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1158-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, მეუღლეთა მიერ ქორწინების განმავლობაში შექმნილი ქონება წარმოადგენს მათ საერთო ქონებას / თანასაკუთრებას/, თუ მათ შორის საქორწინო ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, ასეთ ქონებაზე მეუღლეთა თანასაკუთრების უფლება წარმოიშობა მაშინაც, თუ ერთ-ერთი მათგანი ეწეოდა საოჯახო საქმიანობას, უვლიდა შვილებს ან სხვა საპატრიო მიზეზის გამო არ ჰქონია დამოუკიდებელი შემოსავალი.

ამავე კოდექსის 1159-ე მუხლის მიხედვით, თანასაკუთრებაში არსებულ ქონებაზე მეუღლეებს აქვთ თანაბარი უფლებები. ამ ქონების ფლობა, სარგებლობა და განკარგვა ხდება მეუღლეთა ურთიერთშეთანხმებით.

ISSN 2233-3983
9 772233 398001

ავეჯის
ბალაზილვა
593 20 46 87